

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в Община Кюстендил (2011 – 2015)

Месец март 2011 г.

Гр. Кюстендил

Съдържание:

Раздел А: Контекст и оценка на нуждите

1. Контекст

- 1.1 Предистория: как е създадена стратегията
- 1.2 Обхват и фокус на стратегията
- 1.3 Съответствие с международни, национални и местни политики
 - 1.3.1. Национални приоритети за развитие на социалните услуги
 - 1.3.2. Институционална рамка на предоставянето на социални услуги
 - 1.3.3. Стратегически документи

2. Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в община Кюстендил

- 2.1. Анализ на групите в риск в община Кюстендил
 - 2.1.1. Подходи за определяне на рисковите групи
 - 2.1.2. Фактори, които пораждат риск за различни групи от населението
 - 2.1.3. Фактори, свързани с доходите
 - 2.1.4. Образование
 - 2.1.5. Структура на семейството
 - 2.1.6. Увреждане или тежък здравословен проблем на член от семейството
 - 2.1.7. Затруднен достъп до здравни услуги
 - 2.1.8. Изолираност на населеното място
- 2.2. Деца в риск, отглеждани извън семейството
 - 2.2.1. Деца, изоставени на ниво родилен дом
 - 2.2.2. Деца, настанени в специализирани институции
- 2.3. Деца, отглеждани в семейна среда
- 2.4. Пълнолетни лица с увреждания
- 2.5. Стари хора
- 2.6. Специфични общности и групи в неравностойно положение

3. Оценка на социалните услуги

- 3.1. Общи положения за социалните услуги
- 3.2. Специализирани институции за социални услуги в община Кюстендил
 - 3.2.1. Специализирани институции за деца в община Кюстендил
 - 3.2.2. Специализирани институции за възрастни и стари хора в община Кюстендил
 - 3.2.3. Социални услуги в общността
 - 3.2.3.1. Социални услуги в общността за деца

- 3.2.3.2. Социални услуги в общността за възрастни
- 3.3. Услуги и мерки в други сектори
- 3.4. Социално подпомагане и мерки
- 4. Оценка на ресурсите за развитие на социалните услуги в община Кюстендил**
 - 4.1. Анализ на човешките ресурси за предоставяне на услуги
 - 4.1.1. Персонал за управление на социалната сфера – община и ДСП
 - 4.1.2. Наличен персонал в действащите услуги
 - 4.2. Финансово-счетоводен анализ на дейностите в сферата на социалните услуги в община Кюстендил.

Раздел Б: Стратегия за развитие на социалните услуги

- 5. Визия и цели**
 - 5.1 Визия
 - 5.2 Ценности и принципи
 - 5.3 Приоритети на областната стратегия
 - 5.3.1 Направления
 - 5.3.2 Приоритетни целеви групи
 - 5.4 Цели
 - 5.4.1 Общи и конкретни цели
 - 5.4.2 Ключови индикатори за постиженията на Стратегията
- 6. Интервенция – социални услуги и мерки**
 - 6.1 Направление 1: Превенция за деца и семейства в риск
 - 6.2 Направление 2: Деинституционализация на грижите за децата
 - 6.3 Направление 3: Социално включване на уязвими общности
 - 6.4 Направление 4: Грижа за старите хора
- 7. Система на мониторинг и оценка**
 - 7.1 Цели и задачи на мониторинга и оценката
 - 7.2 Логическа рамка и ключови индикатори за успех
 - 7.3 Изграждане на система за мониторинг и оценка на стратегията
 - 7.3.1 Създаване на звено за мониторинг и оценка
 - 7.3.2 Планиране и изпълнение на дейностите за мониторинг и оценка

Раздел В: План за действие

- 8. Ресурси**
 - 8.1. Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията
 - 8.1.1. Създаване на ресурсен център Кюстендил

8.1.2. Изграждане на административен и организационен капацитет

9. Обобщена таблица за планираните социални услуги, мерки и интервенции за периода 2011 – 2015 г. в община Кюстендил

10. Оперативен план с времеви график за изпълнение на Общинската стратегия 2011-2015г.

Използвани съкращения (абrevиатури)

АЗ	Агенция по заетостта
АСП	Агенция за социално подпомагане
АХУ	Агенция за хора с увреждания
ГРАО	Гражданска регистрация и административно обслужване
ДАЗД	Държавната агенция за закрила на детето
ДБТ	Дирекция Бюро по труда
ДДЛРГ	Дом за деца лишени от родителски грижи
ДДМУИ	Дом за деца и младежи с умствена изостаналост
ДДУИ	Дом за деца с умствена изостаналост
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца
ДРСЗ	Дирекция "Регионална служба по заетостта"
ДП	Домашен помощник
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане“
ДЦДМУ	Дневен център за деца и младежи с увреждания
ДЦДМУИ	Дневен център за деца и младежи с умствена изостаналост
ДЦДУ	Дневен център за деца с увреждания
ЕККПО	Експертна комисия за комплексно педагогическо оценяване
ЗЖ	Защитено жилище
ЗМБ	Звено „Майка и бебе“
ЗМО	Звено за мониторинг и оценка
КП	Комуникационна програма
КСУДС	Комплекс за социални услуги за деца и семейства
ЛА	Личен асистент
МБАЛ	Многопрофилна болница за амбулаторно лечение
МКБПМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
МТСП	Министерството на труда и социалната политика
МФ	Министерството на финансите
НЖ	Наблюдавано жилище
НПО	Неправителствена организация
НП "ОСПОЗ"	Национ. програма „От социално подпомагане към осигуряване на заетост“
ОЗД	Отдел "Закрила на детето"
Отдел "СЗ"	Отдел "Социална закрила"
ПРООН	Програма за развитие на Организацията на обединените нации
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗОК	Регионална здравноосигурителна каса
РЗП	Регионално звено за подкрепа
РИО на МОМН	Регионален инспекторат по образование към Министерството на образованието, младежта и науката
РИОКОЗ	Районна инспекция по опазване и контрол върху общественото здраве
РПУ	Районно полицейско управление
РЦЗ	Регионален център по здравеопазване
СА	Социален асистент
СИ	Специализирана институция
СУ	Социална услуга
ТЗ- УНИЦЕФ	Техническо звено за деинституционализация към АСП и УНИЦЕФ
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦОП	Център за обществена подкрепа
ОЦ	Общностен център
ЦРДУ	Център за работа с деца на улицата
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция

Раздел А: Контекст и оценка на нуждите

1 Контекст

1.1 Предистория: как е създадена стратегията

Общинска стратегия за развитието на социалните услуги е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в община Кюстендил – общинска администрация, представители на заведения за социални услуги на територията на община Кюстендил, специалисти от Дирекция “Социално подпомагане”, доставчици на социални услуги и неправителствени организации от региона.

Изготвянето на стратегията се основава на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Кюстендил, изготвена октомври 2010г.

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги е изготвена на основание чл.36 б от Правилника за приложение закона за социално подпомагане. Стратегическият документ е свързан с от една страна с националните приоритети и политики в сектора на развитие на социалните услуги, а от друга страна с реалните и специфични местни нужди и потребности. Това ще спомогне за повишаване на ефективността и ефикасността на системата за социални услуги в областта, включително чрез използване на финансовите инструменти на Европейския съюз – структурни фондове и Националните оперативни програми.

Планирането е осъществено с координацията на общинска администрация Кюстендил, с представители на заведения за социални услуги на територията на община Кюстендил и Дирекция „Социално подпомагане” (ДСП) Кюстендил.

Процесът на планиране стъпва на анализ на нуждите на рисковите групи и ресурсите на общината, завършен през юли 2010 г., с участието на представители на заведения за социални услуги на територията на община Кюстендил и Дирекция „Социално подпомагане” (ДСП) Кюстендил.

Разработването на стратегията е извършено със съгласуване със заинтересованите страни и е внесена за обсъждане и одобрение в Общински съвет през м. април 2011 година.

При разработването на стратегията са следвани следните **принципи и подходи на планиране**:

- Партньорство и планиране с участие, което осигурява приноса и взаимодействието между всички заинтересовани страни – местни, регионални и държавни институции, ведомства и организации;
- Съответствие с реалните нужди на групите и общностите в риск;
- Изпълнимост и приложимост на планираните социални услуги и мерки;
- Финансова и социална ефективност;
- Равни възможности за достъп;
- Гъвкавост при определянето на съдържанието на планираните услуги и мерки.

1.2 Обхват и фокус на стратегията

Общинската стратегия за социалните услуги обхваща социалните услуги и мерки, които са необходими за осъществяване на ефективна социална политика за подкрепа на индивидите и групите в риск в община Кюстендил, в съответствие с техните реални потребности и съвременни стандарти.

Видове услуги и обхват на рисковите групи. Общинското планиране има за цел да очертае насоките за създаване на мрежа от социални услуги, която отговаря на нуждите на рисковите групи в община Кюстендил е ефективна в своето действие от управленска и икономическа гледна точка. Затова обхватът на интервенцията е много широк - от съществуващите вече услуги (като се посочва доколко те трябва да бъдат подобрени или запазени в техния настоящ вид), до развитието на нови социални услуги, като са посочени са начините на достъп и връзката между тях. Освен това, стратегията обхваща тези хоризонтални мерки и дейности в други свързани сектори (като здравеопазване, образование, заетост, жилищна политика и инфраструктура), които имат отношение към ефективността на социалните услуги и са от ключово значение за социалното включване и решаването на проблемите на рисковите групи и индивиди.

Стратегията предвижда социални услуги за всички рискови групи на територията на общината В рамките ѝ са изведени нейните приоритети като целеви групи и услуги за предстоящите 6 години на интензивна интервенция. Изборът на приоритетите е основан на остротата на проблемите и наличните ресурси.

Времеви обхват. Планираните услуги и мерки за социално включване ще се изпълняват на територията на общината през следващите пет години (2011–2015 г.), които обхващат периода на актуализирания документ за изпълнение на Областната стратегия за развитие на община Кюстендил (2009-2013 г.) и следващите две години (2014 – 2015 г.).

Географски обхват. Стратегията задава както общинската рамка, така и параметрите на социалните услуги в общината. В географско отношение обхватът на стратегията покрива всички населени места на община Кюстендил, като се обръща специално внимание и на високопланинските изолирани населени места, където живеят малобройни рискови групи.

В общия контекст, създаването на общинска стратегия идва да преодолее неравномерността в развитието на услугите и да осигури равни възможности за достъп до услуги за рисковите групи. Най-многобройни са услугите в град Кюстендил, но в повечето случаи живеещите в малките населени места остават извън мрежата на социалните услуги. Община Кюстендил се характеризира с 4 специализирани институции, които продължават да действат, въпреки напредъка в развитието на социални услуги в общността.

1.3 Съответствие с международни, национални и местни политики

1.3.1 Национални приоритети в развитието на социалните услуги

От 2000 г. държавата провежда целенасочена реформа в сферата на социалните услуги, която стартира първо в сферата на услугите за деца и след това премина и към услугите за другите възрастови групи. Реформата е насочена към деинституционализация и децентрализация на социалните услуги. От система от специализирани институции, които

предлагат универсален отговор на различните потребности и проблеми на хората се премина към създаване на социални услуги в общността, които индивидуализират подхода към индивидите и групите в риск и целият интегрирането им в социалните общности. Затова отговорностите за управлението на социалните услуги на местно ниво са поети от общините. Последователната практика на децентрализация намери израз и във въвеждането на регламентите и практиката на договаряне на социалните услуги с частни доставчици.

Същевременно в този „бум“ в развитието на социалните услуги се откритоха проблемите в планирането на услугите. Анализът на социалните услуги за деца в страната към края на 2007 г. показва, че тяхното развитие е неравномерно на територията на страната и на областите, все още липсват услуги по превенция и за подкрепа на семействата, развиването на социални услуги се прави без подробна оценка на нуждите и планиране. Съществуващите социални услуги не са свързани в мрежа нито помежду си, нито със свързаните системи от секторите образование, здравеопазване, жилищна политика, инфраструктура.

Последните стратегически документи в областта на социалната политика са в контекста на членството в Европейския съюз и са разработени при следване на Отворения метод на координация. Националният доклад на България по стратегиите за социална закрила и социално включване 2008 – 2010 г. определя като свой фокус:

1. Ограничаването на предаването на бедността и социалното изключване между поколенията (с акцент върху детската бедност и социално изключване);
2. Активното включване за най-отдалечените от пазара на труда;
3. Равните възможности за най-уязвимите групи в обществото.

Националният план залага на:

- Превантивните мерки;
- Подкрепата на децата и семействата чрез мерки за подобряване материалното състояние на семействата и развиване на качествени и разнообразни социални услуги;
- Деинституционализацията като процес и водещо направление в развитието на социалните услуги;
- Връзката със системите на образование и здравеопазване като компоненти на концепцията за борба с бедността и социалното изключване сред децата.

1.3.2 Институционална рамка на предоставянето на социалните услуги

В обхвата на институционалната рамка за реализация на настоящата Общинска стратегия за развитие на социалните услуги (2011-2015 г.) и в процеса на планиране са включени органи, организации и институции от държавния, общинския и гражданския сектори. Тук са взети предвид следните им компетенции и отговорности по отношение на планирането, създаването, предоставянето и управлението на социалните услуги в страната:

На национално ниво:

- Министерство на труда и социалната политика (МТСП) – създава държавната политика в сферата на социалното подпомагане и социалните услуги, определя националните приоритети, заедно с Министерство на финансите определя държавно-

делегираните дейности в социалните услуги и разработва разходните стандарти за финансиране на социалните услуги;

- Министерство на финансите (МФ) – определя разходните стандарти и тавани за финансиране на социалните услуги в страната;
- Агенция за социално подпомагане – разрешава откриването и закриването на социалните услуги – държавно-делегирана дейност, разработва методики за социални услуги, инспектира социалните услуги, поддържа регистър на доставчиците на социални услуги; чрез Дирекциите „Социално подпомагане” (ДСП) се предоставят и социални услуги;
- Държавна агенция „Закрила на детето” (ДАЗД) – лицензира доставчиците на социални услуги за деца, контролира стандартите и критериите за социални услуги за деца и семейства.

На областно ниво:

- Областен управител и областна администрация, Областен съвет за развитие и областни съвети и комисии, които имат отношение към планирането и изпълнението на секторни политики във всички сфери;
- РДСП, която предоставя становища по отношение на откриването/закриването на социални услуги – държавно-делегирана дейност.

На общинско ниво:

- Общини – кметове и Общински съвети; местна администрация. Те формират и изпълняват общинската политика по отношение на социалните услуги, създават и предоставят социални услуги, договарят предоставянето на социални услуги с външни доставчици, контролират тяхното качество;
- Доставчици на социални услуги - общините, както и вписаните в регистъра на Агенцията за социално подпомагане физически лица, регистрирани по Търговския закон, и юридически лица;
- ДСП управляват случаите на хора в риск и в частност – насочват потребители към социалните услуги, изпълнявани като държавно-делегирана дейност;
- Обществени съвети за социално подпомагане в общините;
- Местни общности и техните представители – НПО, местни организации, представители на рисковите групи.

1.3.3 Стратегически документи

Стратегията е разработена в унисон с принципите на **международни нормативни актове**, визиращи насоките за осъществяване на приоритетни политики в сферата на социалното развитие, като:

- Всеобща декларация за правата на човека;
- Конвенция на ООН за правата на детето;
- Международен пакт за социални, икономически и културни права;
- Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания;
- Конвенция за защита на правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа;

- Европейска социална харта.

Документи на национално ниво, като:

- Национален доклад по стратегиите за социална закрила и социално включване 2008 – 2010 г.
- Национална стратегия за детето 2008 – 2018 г.;
- Национална стратегия за демографско развитие на Република България 2006 – 2020 г.;
- Стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2008 – 2015 г.;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства на Министерство на образованието, приета през 2004 г.

Документи на областно и общинско ниво в община Кюстендил:

- Областна стратегия за регионално развитие на област Кюстендил (2005–2015);
- Общински план за развитие;
- Общинска програма за закрила на детето;
- Програми и стратегии, във връзка с развитието на социалните услуги и дейностите за социална интеграция на общности в неравностойно положение на ниво община.

Общинската стратегия следва и принципите на законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания, Закон за закрила от дискриминация и др., както и съответните подзаконовни нормативни актове.

2 Анализ на ситуацията и оценката на потребностите в община Кюстендил

2.1 Анализ на групите в риск в община Кюстендил

2.1.1 Подходи за определяне на рисковите групи

В методиката за проучване на ситуацията е залегнало следното разбиране за група: “Под група имаме предвид съвкупност от индивиди, които притежават в една или друга степен определена характеристика. Не е задължително групата да има функционални характеристики – да се осъзнава, определя като група или да действа като такава. Това е важно да се има предвид при анализа на групите в риск, за да не се припишат

автоматично функционални характеристики и очаквания към група, която е „създадена“ като такава единствено от външния поглед на анализатора.”

Рисковите групи са анализирани в контекста на планирането на “социалните услуги, които се отнасят до: индивиди, групи, общности. В случаите на общности и групи, социалните услуги имат за цел превенция, докато при индивидите услугите влизат в действие при появил се вече риск. Смисълът на социалните услуги е да предпазват хората от рискове (свързани с тяхната социална интеграция и функциониране) и подпомагат реинтеграцията в случаи на вече появили се рискове.”

Докладът е разработен въз основа на събрани статистически данни от работна група. Работната група беше сформирана от представители на дирекция “Социално подпомагане” и общинска администрация с цел събиране и обобщаване на статистически данни за групите в риск на територията на община Кюстендил.

При първоначалния анализ на социо-демографската и икономическа картина на община Кюстендил се очертават някои типични рискове за лица в неравностойно положение: ниско образование, неравностойна позиция на пазара на труда, съчетана с липса на трудови навици, принадлежност към етнически общности в неравностойно положение, многодетство, трайна липса на собственост и доходи, противообществени прояви, рискове, засягащи децата и настанените в институции. На основата на тези характеристики се обособяват няколко рискови групи. Повечето от тях имат социално-икономически корени. Анализът не цели да направи пълна класификация на рисковите групи, а да очертае някои приоритетни потребности от социална защита, както и необходимостта от развитието на конкретни социални услуги.

2.1.2. Фактори, които пораждаат риск за различни групи от населението

На територията на община Кюстендил беше проведено проучване с цел да открие основните фактори, които формират рискови групи, нуждаещи се от социални услуги. За основа послужи дефиницията за нормален стандарт на живот на граждани в община Кюстендил– както на граждани в риск, така и на жители на съответните населени места, които остават извън рисковите групи.

Анализът стъпва на разбирането за риска като фактор/и, които препятстват социалната интеграция на индивиди и групи. Отправната точка в анализа на потребностите на заинтересованите страни е тяхното разбиране за нормален начин на живот. Рисковете са дефинирани според факторите, които препятстват индивида и групите за достигането му.

Когато член от семейството е в риск или вече не притежава някои от ресурсите, които позволяват “нормален стандарт” (наличие на работа с доходи за издръжка), се прекъсва основният ресурс за самопомощ. Самотно живеещите хора са откъснати по дефиниция от този ресурс. При отсъствието на подкрепа от държавата, общината и общността, която може да реши проблема или да компенсира рисковия фактор, става значимо подпомагането на членовете на семейството. В такива случаи затруднението на близките да осигурят подкрепа на семейството, поставя в риск и тях, и клиентите на системата на социално подпомагане. Най-често срещаните примери са на хора, които се грижат за близките си с увреждания, и при които заплатата за личен асистент е единственият доход за цялото домакинство, (напр. семейство на човек с увреждане, за което решаващ е доходът на съпруга от частна работа, последният е съкратен). Подобна е ситуацията на

децата, настанени за отглеждане в институции поради бедност на семейството, чиито родители имат нужда от подкрепа за преодоляване на проблемите.

Взаимопомощта като ресурс за компенсиране на проблемите поставя в риск също:

- Семейства на деца в риск от настаняване и настанени в специализирани институции;
- Граждани, чиито близки са в невъзможност да се справят без чужда подкрепа;
- Безработни младежи на възраст 18 – 29 години.

2.1.3. Фактори, свързани с доходите

Безработицата и нарушеният достъп до заетост е основният проблем за осигуряване на нормален стандарт на живот. Ограниченият брой работни места в община-Кюстендил се дължат на 1) малкият брой предприятия, осигуряващи заетост и съответно липса на алтернативни работни места; 2) затваряне на предприятията в резултат от икономическата криза и/или намаляване на работното време; 3) загуба на работни места за заетите извън общината – напр. в София град и други съседни области.

Част от безработните не поддържат регистрацията си, ако няма базирани териториални структури на Агенцията по заетостта и се налага да пътуват. Друг проблем е, че самите граждани не са и мотивирани да търсят услугите на ДБТ и след изтичане на периода на подпомагане, тъй като нямат доверие, че ще получат преквалификация, която би им помогнала при търсене на работа. Достъпът до заетост е най-силно ограничен за няколко специфични групи безработни: хора с основно и по-ниско образование; безработни младежи на възраст 18 – 29 години; хора в предпенсионна възраст; хора с увреждания в трудоспособна възраст; както и за хора от етническите малцинства.

Безработицата и ниските доходи в семействата рефлектират директно върху следните **групи с ограничени ресурси за автономност, пряко зависими от своите близки**:

- Деца, в многодетни семейства;
- Деца на самотни родители;
- Хора с увреждания – деца и възрастни;
- Майки с деца;
- Деца от ромски произход.

По отношение на **доходите на хората в пенсионна възраст** – тук основният ресурс за помощ е семейството. Във връзка с размера на доходите на хората в пенсионна възраст могат да се изведат следните **групи**:

- Хора с минимални и близки до минималната пенсия;
- Самотни възрастни хора с ниски пенсии;
- Възрастни хора с безработни деца в домакинството.

Лоши битови условия и дефицит в средствата за издръжка. Затрудненията на родителите да осигурят добри битови условия на живот на децата си, да покриват раз-

ходите им за всекидневни нужди са сред причините за настаняване на деца в институции. Под причината “липса на родителски капацитет” често се крият битови проблеми и невъзможност на родителите да излязат от социалната изолация. Причините са комплексни и изискват различни интервенции.

Бедността и ниските доходи влияят върху следните **групи в риск**:

- Деца, настанени в специализирана институция;
- Родители на деца, настанени в институция;
- Деца и родители от ромски произход;
- Самотни родители;
- Самотни възрастни хора с увреждания;
- Семейства с ниски доходи, живеещи в отдалечени райони;
- Деца с увреждания на самотни родители/ и в семейство с безработен родител;
- Семейства на хора с увреждания.

2.1.4. Образование

Образованието е фактор за социална интеграция и професионално развитие. Анализът на статическите данни и срещите със заинтересовани страни очертаха като значими групи в общината хората с основно и по-ниско образование.

Образованието определя следните групи в риск:

- Деца, нередовно посещаващи училище с фокус деца от ромски произход от семейства в неравностойно положение;
- Младежи, напуснали рано училище и младежи с основно и по-ниско образование;
- Възрастни с основно и по-ниско образование.

2.1.5. Структура на семейството

От съществено значение за формиране на рисковите групи по отношение на доходите са структурата и броят на членовете на семейството, както и разпределението на разходите между тях. Структурата на семейството е допълнителен фактор и поради факта, че повечето хора със социални проблеми разчитат на близките си, тъй като социалното подпомагане и услугите не решават поставените пред тях проблеми и не компенсират рисковете, пред които са изправени.

По отношение на структурата на семейството могат да се оформят следните **групи**:

- Многодетни семейства;
- Непълни семейства – родители, които сами отглеждат децата си, самотни хора с увреждания и самотни възрастни хора.

2.1.6. Увреждане или тежък здравословен проблем на член от семейството

Липсата на подходящи алтернативи за заетост за хора с увреждания поставя в неравностойно положение семействата им по отношение на източниците на доходи и покриване на нуждите. Ако състоянието на партньора/родителя изисква един от трудоспособните членове на семейството да полага грижи в ежедневието, това води до допълнително задълбочаване на проблемите, свързани с доходите.

В тази връзка се оформя групата на:

- Семейства, в чийто състав има човек с увреждане или с тежък здравословен проблем;
- Семейства с хора с увреждания, оставащи без доходи в периодите между сключване на договор по програма Личен асистент и техен близък;
- Семейства с безработен член, непълни семейства с родители в пенсионна възраст.

2.1.7. Затруднен достъп до здравни услуги

Очертаха се проблеми при достъпа до здравни услуги в общината:

- Многобройни, отдалечени и разпръснати населени места .
- съсредоточаване на квалифициран здравен персонал в гр. Кюстендил.
- недостатъчно развита транспортна връзка между общинския център и селата.

Различни са проблемите, с които се сблъскват хората с увреждания: липса на здравни пътеки, които покриват разходите за лечение; ниски доходи и невъзможност за закупуване на лекарства и осигуряване на необходимото лечение; липса на транспорт до здравните заведения. По отношение на достъпа до здравни услуги най-многобройни в община Кюстендил са **следните групи в риск**:

- Хора в пенсионна възраст, живеещи в отдалечени села;
- Хора с увреждания и с няколко хронични заболявания.

2.1.8. Изолираност на населеното място

От анализите може да се изведе като отделен фактор отдалечеността на населеното място. Отдалечените села са населени почти изцяло със стари хора. Социалният патронаж не достига до повечето от селата , поради оскъпяването на услугата от гледна точка на общината. Селата са слабо населени, със затруднен достъп на бърза помощ, в много случаи невъзможност да се достигне до дома в зимния сезон, без редовна транспортна връзка с общинския център, в някои случаи и без телефонно покритие. В общината живеят физически изолирани стари хора. В голяма част от селата не са достъпни форми на социални услуги и подпомагане. Старите хора са изолирани и разчитат само на партньора си, най-близките съседи и семейството. Поради обезлюдеността на селата и заетостта на децата им в града, те често остават изолирани.

Изолираността на населеното място формира като **група в риск**:

- Старите хора в селата със специален фокус върху самотните стари хора, живеещи в отдалечени села;
- Семействата без /с ниски доходи.

В резултат от анализа на рисковите фактори се обособяват няколко ключови рискови групи, които да бъдат обект на въздействието на Общинска стратегия за развитие на социалните услуги. За да превъзмогне индивидът ситуацията на риск, често е необходима подкрепа и за семейството му. Така например превенцията на изоставянето на деца и реинтеграцията им в семейна среда често изисква подкрепа за семейството, за да излезе от кръга на бедност и/или за да се изгради родителски капацитет. При взаимопомощта като основен ресурс за подпомагане и семейството като мрежа за подкрепа често хората в риск поставят в неравностойно положение цялото домакинство/семейството. Подкрепата за човека в риск често трябва да обхваща и мерки, насочени към семейството му. Анализът на групите в риск очертава и съпътстващи групи, които се нуждаят от подкрепа.

Деца, отглеждани извън биологичното семейство:

- Деца, настанени в специализирани институции. Анализът на настанените в СИ деца обособява следните подгрупи, които изискват планиране на допълнителни мерки: деца, изоставени на ниво родилен дом, деца, чиито родители живеят извън общината и/или са с неизвестно местонахождение и деца, настанени в СИ извън общината.

Свързани групи в риск: непълнолетни майки, непълнолетни и млади майки от ромски произход, ранно отпаднали от системата на образование; многодетни семейства; непълни семейства, семейства/домакинства живеещи под прага на бедност;

- Деца, отглеждани в приемни семейства и при близки и роднини.
- Деца, настанени в седмична грижа. В Дом за деца лишени от родителска грижа “Хисарлъка” е обособена група за седмична грижа. В нея са настанени 7 деца.
- **Свързани групи в риск:** семейства в бедност.

Деца, отглеждани в семейството:

- Деца, с увреждания, отглеждани в семейна среда. По данни на РДСП към 30.12.2010 г. са регистрирани 179 деца с увреждания.

Свързани групи в риск: непълни и многодетни семейства.

- Деца, отглеждани в семейства в риск – многодетни и непълни семейства, семейства от етнически общности в неравностойно положение, семейства в бедност, семейства с липса на жилище или в лоши жилищни условия, дисфункционални семейства.

Свързани групи в риск: безработни, хора с основно и по-ниско образование.

- Деца, отпаднали и нередовно посещаващи училище. По данни на РИО на МОМН броят на отпадащите деца намалява.
- **Свързани групи в риск:** семейства от етнически общности в неравностойно положение, семейства в бедност, многодетни семейства.
- **Други деца в риск:** деца, жертви на насилие, деца с проблемно поведение, деца, получили полицейска закрила.

Свързани групи в риск: непълни и дисфункционални семейства, многодетни семейства.

Възрастни с увреждания:

Възрастни с увреждания в семейна среда

Свързани групи в риск: непълни семейства на хора с увреждания, многодетни семейства с партньор с увреждане, семейства в бедност.

- Възрастни с увреждания, настанени в специализирани институции.
- Възрастни с увреждания, живеещи в отдалечени села.

Стари хора:

- Стари хора, настанени в специализирани институции;
- Самотни стари хора живеещи в отдалечени села.

Уязвими хора и общности в неравностойно положение:

- Непълнолетни и млади родители и самотни майки;
- Хора с основно и по-ниско образование – с фокус: младежи с основно образование и напуснали рано училище; възрастни с основно образование, представители на етнически общности в неравностойно положение.
- Безработни: с фокус: младежи, възрастни над 55 години, хора с увреждания, хора с основно и по-ниско образование;
- Етнически общности в неравностойно положение;
- Семейства в бедност.

2.2. Деца в риск, отглеждани извън семейството

На територията на община Кюстендил функционират две специализирани заведения за отглеждане на деца: Дом за медико-социални грижи за деца, гр.Кюстендил, Дом за деца лишени от родителски грижи от 3 до 7г. - гр. Кюстендил . Към 30 юни 2010 г. в тях са настанени общо 80 деца.

2.2.1. Деца, изоставени на ниво родилен дом

През последните две години на ниво родилен дом са изоставени 8 деца от община Кюстендил. През 2008 г. са регистрирани 6 случая, 2009г.-2 случая. Тенденцията е на намаляване на случаите на изоставени деца на ниво родилен дом. ДСП и отделите за закрила срещат затруднения при получаване на информация, тъй като има раждания извън общината.

Превенцията на изоставянията на ниво родилен дом е ниско ефективна, както поради късния етап на намеса и следващ от това кратък период за работа на социалния работник от ОЗД и липса на социален работник в МБАЛ.

- до ДСП не стига информация за бременни в риск от изоставяне на децата си преди постъпването им в родилен дом;
- нужда от образование и повишаване на чувствителността в училище относно семейно планиране, отговорно родителство, последици от изоставяне на детето за отглеждане в институция.

Очертаните пропуски могат да се компенсират и без организация/институция, натоварена изрично с превенция, като се използват мрежови ресурси. Източници за информация за рискова бременност са лични лекари, гинеколози, неправителствени организации, здравни медиатори, текущи проекти за здравна диагностика и профилактика, училището в случаите на непълнолетни майки и ранни бракове.

Ресурсите на училището могат да се използват, без да се променя учебния план. Могат да се използват различни факултативни възможности и интерактивни методи, чрез които неправителствени организации, лекари и социални работници съвместно с учители да заострят вниманието на учениците за рисковете при ранна бременност и изоставяне на децата.

Свързани рискови групи:

- Непълнолетни майки;
- Непълнолетни и млади майки от ромски произход, ранно отпаднали от системата на образование.

Идентифицирани препоръки за мерки при проведените интервюта:

- ✓ Изграждане на емоционална връзка с детето и капацитет за грижа;
- ✓ Подкрепа при намиране на жилище при необходимост;
- ✓ Съдействие за изграждане на подкрепяща среда в семейството при нужда;
- ✓ Подкрепа при намиране на доходи и/или продължаване на образованието;
- ✓ Възможности за записване на детето на ясла или осигуряване на форми за почасова грижа;
- ✓ Изграждане на действаща мрежа за подаване на информация за случаи на бременни с риск от изоставяне на деца.

2.2.2. Децата, настанени в специализирани институции

Децата, настанени в ДМСГД, гр. Кюстендил

Анализът на настаняванията на децата в ДМСГД - Кюстендил показва, че преобладаващата част от децата в дома са от гр.Дупница и Кюстендил. Допълнително се настаняват деца, изпратени от ДСП Бобошево и Бобов дол. Анализът на настаняванията, направен през 2010 г. показва, че:

- Най-рисков от гледна точка на изоставянето е периода от 0 до 6 месеца - тогава са настанени 70 на сто от всички деца в дома;
- Над половината от децата в дома са настанени непосредствено след раждането, като детето не е било при родителите си. Една част от тях са със съгласие за осиновяване. По-голямата част обаче са оставени за отглеждане. За тези, които не са потърсени от родителите, е стартирала процедура за вписване в регистъра за осиновяване;
- Част от децата със съгласие за осиновяване са с увреждания и престояват в дома до навършване на необходимата възраст за преместване в друга институция без шанс да бъдат осиновени;
- За една трета от децата е вписана основна причина за настаняване "изоставяне", 30 на сто са вписани в регистъра за осиновяване, поради бедност и negliжиране са настанени почти 20 на сто от децата;

- Преобладаващата част от децата са от ромски произход;
- Връзка с децата си поддържат около 20 родители.

Продължителното пребиваване на тези деца в дома, показва че трябва да се търси допълнителен институционален механизъм, който да подпомогне работата за изграждане на връзка с биологичното семейство и реинтеграция на детето. Механизми за сътрудничество между териториалните структури на ДСП и взаимодействието с неправителствени организации могат да подпомогнат работата в общността.

Деца, настанени в ДДЛРГ, Кюстендил

В ДДЛРГ “Хисарлъка”, гр. Кюстендил към 30.06.2010 г. са настанени 43 деца на възраст от 3 до 7 години. Част от настанените деца са от други области (11 деца към 30.06.2010 г.), по данни на директора на ДДЛРГ - Кюстендил. От областта са настанени 32 деца. Децата настанени от други области налага да се обърне допълнително внимание на изграждането на връзка със семейството за реинтеграция на детето. Работи се за изграждане на връзка със семейството и реинтеграция.

Анализът на настаняванията, направен през 2010 година показва:

- По-голямата част от децата идват от друга институция - ДМСГД;
- Не повече от 11 деца, поддържат различна по степен връзка с родителите си;
- Не посещаваните от родителите деца се подават за вписване в регистъра за осиновяване;
- 70 на сто от децата в дома са от ромски произход. Тези от тях, които са със съгласие за осиновяване, са прехвърлени от друга институция;
- Анализът на настаняванията през 2010 година показва, че около 40 на сто от децата са от друга област. В почти всички случаи от София- град . Повечето от тях са прехвърлени от други институции.
- Неглижиране и недостатъчен родителски капацитет са причина за настаняване на 55 на сто от децата.

2.3. Деца, отглеждани в семейна среда

2.3.1. Деца с увреждания

В община Кюстендил са регистрирани 179 деца през 2009 година с различни по степен увреждания , а през 2010 г. - 175

При интервютата с близки на деца с увреждания бяха изведени **следните проблеми на семействата:**

- липса на достъпна среда - повечето от родителите са скептични заради мащаба на необходимите инвестиции и разочарованието от качеството и достъпността на изградената вече среда. При недостъпна среда част от самотните майки нямат

възможност самостоятелно да осигурят транспорт на децата и разчитат на помощта на роднини и приятели.

- липса на възможности за транспорт от селата до съответните здравни услуги и лечебни заведения;
- недостатъчно средства за осигуряване на необходимите здравни грижи – лекарства, специализирано лечение, голяма част от родителите са самотни и се затрудняват при плащане на наем на жилище и покриване на разходите за консумативи;
- заплатата на личен асистент е основният източник на доходи за почти всички родители. Повечето от тях не получават помощи, различни от тези по Закона за интеграция на хората с увреждания;
- затруднен достъп до образование - част от децата във възраст, подлежащи на задължително обучение, не посещават училище;
- няма диференцирани услуги за деца с различни по вид и степен увреждания. Това възпира част от родителите да ползват предоставените дневни услуги.

Семействата на всички деца с увреждане се нуждаят от подкрепа за отглеждане на децата, като особено остро тази необходимост се проявява при **следните свързани групи в риск**:

- Самотни майки;
- Семейства, в които единият партньор е личен асистент;
- Многодетни семейства с деца с увреждане.

Сфери на интервенция за преодоляване на проблемите:

- ✓ Ранна интервенция, консултиране, подкрепа за обучения и осигуряване на добра грижа;
- ✓ Осигуряване на форми на почасова и дневна грижа;
- ✓ Разширяване на спектъра на услуги за рехабилитация в общността;
- ✓ Включване на децата в системата на образование;
- ✓ Интеграция на децата с увреждане с връстниците им;
- ✓ Осигуряване на достъпна среда;
- ✓ Подкрепа на родителите на деца с увреждания за осигуряване на трудова заетост и на дневни грижи за децата.

2.3.2. Децата, отглеждани в семейства в риск

В община Кюстендил са регистрирани 299 деца в риск.

- ✓ Децата в непълни семейства -231 деца.
- ✓ Децата в многодетни семейства-68 деца.

Няма официални данни каква част от настанените в институции деца са от многодетни семейства. Анализът на настаняванията през 2009 – 2010г.г. показва, че почти

половината от децата имат братя и сестри, настанени извън семейството. Данните показват, че е необходимо да се развият допълнителни услуги за подкрепа на семействата при отглеждане на децата.

Децата в многодетни семейства са част и от групата на нередовно посещаващите училище, както и от ранно отпадащите. Една част от тях са от ромски семейства, живеещи в Кюстендил и в изолирани малки населени места. За да се даде възможност за социално включване и за да имат равен шанс е необходимо да се осигури достъп до качествено образование на тези деца. Паралелно, обхващането на децата на многодетни семейства в ранна възраст в детска градина и в целодневна форма на организация на образованието, ще подпомогне социално слабите родители в отглеждането им. Същевременно, обхващането на децата в училище и подпомагането на семействата не трябва да се смесва със записването и настаняването им в учебни заведения от интернатен тип.

2.3.3. Други групи деца в риск

✓ Деца в риск от отпадане от училище

За периода 2008 – 2009 година по данни на РИО на МОМН са регистрирани 34 деца отпаднали от училище, а за периода 2009 – 2010 година са отпаднали 3 деца. Основната група деца са от ромски произход.

Работните срещи при събиране на данните изведоха следните проблеми за стартиране на работа с деца в риск от отпадане:

- Липса на официални данни за учениците, които трайно не посещават училище;
- Недостатъчен човешки ресурс
- **Свързани групи в риск:**
 - Родители на деца от ромски произход с основно и по-ниско образование;
 - Деца в многодетни семейства.

Основни сфери на интервенция:

- Повишаване на привлекателността на училището и училищната среда за учениците;
- Увеличаване на извънкласните и извънучилищни дейности според идентифицираните интереси на децата;
- Обхващане на трайно не посещаващите училище деца;
- Компенсиране на образователните пропуски на деца от ромски произход.
- Работа с родителите и децата от ромски произход за мотивация за посещаване на училище и повишаване на успеха.

✓ Деца, жертви на насилие

За 2009г. основната група регистрирани **деца, жертви на насилие** в община Кюстендил–17случая , За 2010г. основната група регистрирани **деца, жертви на насилие** в община Кюстендил–14 случая.

2.4. Пълнолетни лица с увреждания

2.4.1. Общи данни

В община Кюстендил са регистрирани през 2009 година общо 5277 пълнолетни с увреждания.

Изведени са следните проблеми:

- Липса на достъпна среда, включително в администрацията;
- Липса на алтернативни форми за заетост, съобразени с хората с увреждания;
- Ниски и недостатъчни доходи – за повечето интервюирани основният източник на доход е пенсията за инвалидност;
- Тъй като доходите са недостатъчни, основният източник на подкрепа остава семейството. Човекът остава зависим от родителите и/или партньора си, като същевременно поставя в неравностойно положение семейството си;
- Когато член на разширеното семейство е засегнат от безработица или е в пенсионна възраст, домакинството изпада в ситуация на криза;
- Необходимост от подкрепа при поддържане на жилището – физическа невъзможност за извършване на ремонтни работи и поддръжка на жилището, липса на средства за ремонт;
- Нужда от помощ при поддържане на домакинството, плащане на сметки и др.;
- Част от хората с увреждания имат повече от едно заболяване, ниските доходи са причина за ограничаване на достъпа до лечение и съответно за хронично влошаване на здравословното състояние;
- Нужда от социализация, развлечения, общуване и контакти.

В групата на хората с увреждания могат да се обособят **няколко специфични групи**, които имат нужда от диференцирана подкрепа:

- Хора с повече от едно хронично заболяване, даващо степен на инвалидност;
- Самотни възрастни хора с увреждания;
- Хора с увреждания, които имат нужда от придружител, подкрепа във всекидневния живот.

Необходими мерки за подкрепа, идентифицирани от хора с увреждания при интервюта:

- ✓ Осигуряване на алтернативни форми на заетост и на подходящи форми на социално предприемачество;
- ✓ Предоставяне на битови услуги за хора с увреждания в невъзможност да поддържат самостоятелно дома и домакинството си;
- ✓ Предоставяне на почасови и дневни форми на грижа;
- ✓ Осигуряване на достъпна среда и на достъп до средата;
- ✓ Осигуряване на достъп до здравни услуги и лечение;
- ✓ Разширяване на възможностите за развлечения и социализация.

2.4.2. Възрастни с увреждания, настанени в специализирани институции

На територията на община Кюстендил има две институции за възрастни хора с увреждания:

-Дом за възрастни хора с физически увреждания гр. Кюстендил ,с капацитет 90, заети-90

- Дом за възрастни хора с умствена изостаналост с. Преколница, с капацитет 44, заети-44

В специализираните институции са настанени общо 134 човека

Основните **идентифицирани мерки** са подкрепата на семейството чрез осигуряване на възможности за почасова грижа.

2.5. Стари хора

2.5.1. Стари хора, настанени в специализирани институции

На територията на община Кюстендил няма дом за стари хора. Настаняването се извършва в Дом за стари хора гр. Кочериново.

Постъпващите в дом посочват като основна причина нуждата от почивка и поемане на всекидневните грижи. В много случаи мотив е и разтоварване на децата от поетите отговорности по отглеждане на родителите. Проведените разговори показват, че нуждите на повечето от желаещите да получат институционализирана грижа се покриват, ако имат осигурена подкрепа в домашна среда, която се дава от програмите Домашен помощник и Социален асистент, отнемане на грижата за храна чрез Домашния социален патронаж и осигурено медицинско наблюдение. Почти всички, изяви́ли желание да постъпят в дом за стари хора , не посочват като причина общуване и социализация. Мярката се възприема като крайна от възрастните хора и най-вече като разтоварване от всекидневните грижи.

2.5.2. Самотни стари хора, живеещи в отдалечени райони

Самотните стари хора са определени като основна група в риск в общината. Характерно за нея са разпръснатите и отдалечените от общинския център населени места. Отдалечените села са и слабо населени, което от финансова гледна точка поставя общината в неизгодна позиция при предоставяне на социални услуги. Изолираността и обезлюдяването на селата обрича живеещите в тях хора. Единственият шанс са техните деца в по-големия град, превантивно настаняване в болница или посещение при лекар.

Основните проблеми, които излизат от направените анализи са:

Затруднен достъп до здравни услуги;

- Затруднен достъп до лекарства след затварянето на аптеките в малките населени места. За закупуването на лекарства старите хора зависят от отиващите в града и от близките си. Транспортните връзки между общинския център и селата не са чак толкова редовни;
- Необходимост от подкрепа при водене на домакинството. От предоставяните услуги най-предпочитан е Домашният помощник, който помага при водене на домакинството и при пазаруване.
- Недостатъчни средства за издръжка

- Нужда от медицинско наблюдение (измерване на кръвно).
- Нужда от общуване;

Необходими мерки за подкрепа, идентифицирани от хората в пенсионна възраст:

- ✓ Достъпност на домашния социален патронаж;
- ✓ Осигуряване на възможност за ползване на услуги за закупуване на лекарства, плащане на сметки и др.;
- ✓ Достъп до здравни услуги и до спешна медицинска помощ;
- ✓ Подобряване на комуникация между старите хора в малките изолирани населени места и център за бърза помощ и подкрепа;
- ✓ Осигуряване на помощ при водене на домакинството;
- ✓ Осигуряване на възможност за общуване и развлечения.

2.6. Специфични общности и групи в неравностойно положение

2.6.1. Непълнолетни и млади родители

В тази целева група спадат млади родители и семейства, с които се работи за изграждане на умения за отговорно родителство и подкрепа при приемане и отглеждане на детето. Често тези родители се нуждаят и от допълнителна подкрепа, за да могат да продължат образованието си и професионалното си развитие. Към целевата група спадат и непълнолетните майки

Свързани групи в риск:

- ✓ Деца, в риск от изоставяне;
- ✓ Деца, настанени в СИ, при близки и роднини и в приемни семейства.

2.6.2. Хора с основно и по-ниско образование

Една от основните идентифицирани групи в риск са хората с основно и по-ниско образование. Гражданите и представителите на администрацията идентифицираха фактора образование като предпоставка за трайно състояние на бедност и социална изолация.

По получените до момента данни най-голяма е групата на хората с завършено средно образование 28 624. Със завършено основно образование – 17 251, с по-ниско от основно образование са 7 957.

Образованието излиза като фактор в случаите на **социална изолация и бедност**:

- Социална изолация и бедност на родители на деца, настанени в институции от ромски произход;
- Трайна социална изолация и бедност на граждани от ромски произход.

2.6.3. Безработни

По данни на Дирекция “Бюро по труда” показват увеличаване на безработните в резултат от икономическата криза. Например, в община Кюстендил са регистрирани 3808 безработни лица, като броят им се увеличава с 43,7 % спрямо края на 2008г. Дан-

ните очертават значима група на безработни **младежи между 18 и 29 години**, като и рискова за намиране на работа е групата на **безработните над 55 години**.

Голяма е групата на безработните с основно и по-ниско образование, както и на безработните сред хората с увреждания. Това показва нуждата от специални интервенции към тези групи в риск.

Доколкото основният ресурс на хората в риск е не подкрепата от социални услуги и подпомагане, а подкрепата от близките и разширеното семейство, като самото семейство е мрежа от взаимопомощ, проведените разговори показват, че **безработните над 55 години** са в утежнена рискова ситуация за себе си и за своите близки в случаите на:

- Семейство с лице с увреждане, в което съкратеният е бил източникът на доходи извън пенсията за инвалидност;
- Родители пенсионери, които са единствен източник на доходи за домакинството, особено в случаите на трайна безработица на по-младите членове на семейството (независимо от тяхната възраст);
- Многодетно семейство;
- Наети в програмите за заетост, членове на домакинство с пенсионери и/или безработен.

2.6.4. Етнически общности в неравностойно положение

В настоящата група са включени социално изолирани граждани от ромски произход. В тези групи са налице различни фактори, подкрепящи бедността – ранно отпадане от училище, ниско образование и квалификация на голяма част от жителите, трайна безработица и липса на трудови навици за част от тях, ограничени възможности за заетост, лоши битови условия, липса на достъп до здравни, социални, образователни услуги.

В тази група попадат семейства в неравностойно положение, чиито децата рискуват да повторят модела на социална изолация на своите родители. За да се разбие затвореният цикъл, е необходима комплексна интервенция насочена срещу бедността, която да подпомогне семействата да осигурят шансове за социално включване и развитие на своите деца.

Интервенцията за социално включване на етническите общности в неравностойно положение трябва да включва поне **следните мерки**:

- ✓ Наваксване на липсата на професионална квалификация и образование;
- ✓ Допълнителна професионална квалификация и образование за младежите, отпаднали от училище или с основно и по-ниско образование;
- ✓ Подкрепа на родителя в случаите на трайна безработица чрез допълнителна професионална квалификация и включване в програми за заетост, при липса на други възможности за заетост;
- ✓ Изграждане на родителски капацитет и увереност;
- ✓ Включване на децата от ранна възраст в детска градина;
- ✓ Мотивация на детето и семейството за включване и задържане в образователната система;

- ✓ Осигуряване на достъп до качествено образование за децата и конкурентно-способният на пазара на труда;
- ✓ Директна работа в общността за подкрепа на семействата в неравностойно положение и за подпомагане на родителите и семейството при реинтеграция на децата, настанени в институции, както и превенция на изоставянето;
- ✓ Изграждане на механизми на междусекторно партньорство между институциите за използване на техните ресурси в подкрепа на семействата при преодоляване на бедността и социалната изолация.

Свързани групи в риск:

- Децата, настанени в институции;
- Децата, в риск от отпадане от училище;
- Децата и възрастни с увреждания;
- Самотни майки.

2.6.5. Семейства в бедност

Няма официални данни за броя на семействата в бедност. Необходимо е да се обобщат данните в ДСП, РИО на МОМН, ТД на НАП, за да се идентифицират семействата в бедност. Членовете на семейството попадат в различни групи в риск и е нужно да се осигури социална подкрепа и достъп до услуги както на родителите, така и на техните деца.

3. Оценка на социалните услуги

Целта на анализа на социалните услуги е да се оценят възможностите на наличните ресурси за предотвратяване на рисковете и тяхното преодоляване. Анализът на социалните услуги в община Кюстендил е направен на базата на събраната информация от:

- Картите за услуги, подадени от доставчиците на социални услуги;
- Карта за данни на рисковите групи ;

За целите на анализа на наличните услуги в община Кюстендил са разглеждани в три групи услуги за деца, възрастни лица и деца и лица с увреждания. Във всяка от трите групи се има предвид, както специализираните институции, така и услугите предоставяни в общността за съответните рискови групи. Услугите са представени според налична информация по отношение на: капацитет, основни дейности, достъп до услугата, човешки и материални ресурси, основни проблеми и налични идеи за развитие.

3.1. Общи положения за социалните услуги

Разбирането за социалните услуги е определено нормативно в Закона за социалното подпомагане, където те се разглеждат като дейности, които се основават на социална работа и са насочени към помощ на подпомаганите лица за осъществяване на ежедневните дейности и социално включване. В Допълнителните разпоредби към съ-

ция закон, определението е представено, като “дейности, които подпомагат и разширяват възможностите на лицата да водят самостоятелен начин на живот”.

Класифициране на видовете социалните услуги в Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане (чл.36) представя социалните услуги като услуги, които се предоставят в общността и в специализирани институции. Нормативно е определено, че социалните социални услуги в специализираните институции се предоставят след изчерпване на възможностите за извършване на услуги в общността. Правилникът за прилагане за закона за социално подпомагане определя, че при необходимост и съобразно потребностите на населението на всяка община могат да се разкриват и други видове социални услуги, което дава възможност за гъвкавост при развитие услуги, които да посрещат конкретни нужди на общността.

3.2. Специализирани институции за социални услуги в община Кюстендил

Под специализирани институции се разбира домове, финансирани от държавата, които заместват родителската и семейната среда на различни целеви групи за по-кратък или по-дълъг период от време. Като такива в разпоредбата на чл. 36 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане се разпознават:

- домове за деца;
- домове за възрастни хора с увреждания;
- социални учебно-професионални заведения;
- домове за стари хора;
- домове за временно настаняване.

Настаняването в специализирани институции, които са делегирани от държавата дейности, се извършва със заповед на директора на ДСП, издадена въз основа на доклада от извършената социална оценка на потребностите на лицето от социални услуги. Когато тези услуги са общинска дейност, заповедта се издава от кмета на съответната община или от упълномощено от него длъжностно лице. Настаняването в специализирани институции на деца до 18-годишна възраст се извършва по реда на Закона за закрила на детето и се извършва от съда след оценка от Дирекция «Социално подпомагане».

Реализацията на политиката на децентрализацията доведе до управление на институциите от кметовете на общините – през 2003 г. за институциите за деца с увреждания и през 2007 г. за домовете за деца. Методическото ръководство на домовете се осъществява от МТСП. Характерно за този процес в национален план е сравнително слабият интерес, както на общините за отдаването на институциите за управление, така и на външните доставчици към работа в тях. В община Кюстендил институционализираните услуги за възрастни и деца се управляват от Кмета на Община Кюстендил.

Към момента общият брой на специализираните институции на територията на област Кюстендил е 4, от които 2 са за деца и 2 са за възрастни лица.

3.2.1 Специализирани институции за деца в общината Кюстендил

На територията на община Кюстендил има 2 специализирани институции за деца - един Дом за медико-социални грижи за деца от 0-3 години (ДМСГД) , Дом за деца лишени от родителски грижи (ДДЛРГ) от 3-7 години. Общо в двете институции са настанени 81 деца.

- **Дом за медико-социални грижи (ДМСГД), гр.Кюстендил**

ДМСГД по статут е заведение на подчинение на Министерството на здравеопазването и функционира съгласно разпоредбите на Правилника за устройството и дейността на домовете за медико-социални грижи за деца. Институцията в Кюстендил е с капацитет 55 места за деца от 0-3 години, със заетост към юни 2010 г.- 38 деца. Настаняването на децата е мярка за закрила по смисъла на Закона за закрила на детето, което става чрез отделите «Закрила на детето» към ДСП.

Предоставяните услуги са предимно медицински; децата се отглеждат в групи, обособени по възрастов признак. Един от проблемите в институцията е продължителният престой на децата, който е разрешен нормативно и допринася в значителна степен за институционализацията на настанените деца. По-голямата част от децата са настанени в дома поради изоставяне от родителите непосредствено след раждането, без да има съгласие за осиновяване. Това затруднява и забавя процедурата за осиновяване и задържа децата в дома за дълъг период.

Местоположението на ДМСГД –Кюстендил е в парковата част на града – в сграда, която се състои от два етажа с приземен такъв. Теренът и сградата са общинска собственост. Персоналът на институцията е 35 с 5 човека по програма и предимно медицински (вкл. 1 педагог, без социални работници). ДМСГД гр. Кюстендил е предложен за реформиране.

- **Дом за деца лишени от родителски грижи „Хисарлъка” от 3-7 години гр. Кюстендил**

Специализираната институция е държавна дейност, с делегирани права за управление на кмета на община Кюстендил след децентрализацията от 01.01.2007 година. ДДЛРГ „Хисарлъка” осигурява услуги на деца от 3 до 7 години включително. Капацитетът на дома е 56 места, настанени са 43 деца към юни 2010 г.

Услугите в институцията са все още приоритетно насочени към образователните нужди на децата и опазване на тяхното здраве. Основният персонал се състои от възпитатели (с педагогическо образование) и помощник възпитатели, работещи пряко с децата. Назначаването на социален работник от 2007 г. дава възможност да се работи по-усилено по реинтеграция и подобряване на планиране на грижата. ДДЛРГ „Хисарлъка” е предложен за реформиране. За по-доброто функциониране на институцията персоналът има нужда от методическа подкрепа и супервизии.

Институцията се намира в парковата част на гр. Кюстендил. Домът разполага със собствен транспорт, който улеснява излизането на децата от институцията.

Изводи:

- Анализът на настаняванията в специализираните институции за деца показва, че въпреки намаляващия брой на настанявания, все още има случаи, при които децата се настаняват поради бедност на семейства. Съществуващият проблем би могъл да

се реши, чрез развитие на услуги в общността за подкрепа на семейства в риск (деца с един родител, бедни семейства, млади майки).

- Съществува необходимост от подкрепа на работата в специализираните институции за деца по посока на подобряване на работата със семейства и реинтеграция. Подкрепата би могла да се осъществи както с допълнителен персонал от социални работници, така и с подготовка на екипите за работа със семейства на деца в институции.

3.2.2. Специализирани институции за възрастни и стари хора

Социални услуги в специализирани институции се предоставят след изчерпване на възможностите за извършване на услуги в общността. Хората, които искат да ползват услугите, предоставяни в социалните институции трябва да отговарят на определени критерии и условия, които се различават в зависимост от вида на институцията (доходи, наличие на имущество, има ли близки, които да се грижат за него, степента и вида на увреждане и пр). Според минималните изисквания за настаняване на хора с увреждания в повечето домове се изисква степента на увреждане да е над 70% или II група.

На територията на община Кюстендил има две специализирани институции за възрастни хора с увреждания.

- **Дом за възрастни хора с физически увреждания” Ильо войвода” гр. Кюстендил**

Институцията е държавно делегирана дейност с капацитет 90 клиенти и е с пълна заетост през последните три години. По-голямата част от настанените (80 %) са хора над 61 години. Домът обслужва основно областта и други.

Домът се намира на 3 километра от общинския център. Теренът и сградата са общинска собственост. Една основна сграда с 30 стаи / столова и фойе със застроена площ-996 кв. м./, дворно място-8540 кв.м. Общото състояние на материалната база е много добро. Щатният персонал е 47 и 4 извън щатен с преобладаващо медицински и двама социални работници. Домът е развивал проекти за подобряване на средата и грижата на настанените лица.

- **Дом за възрастни хора с умствена изостаналост с. Преколница**

Институцията е държавно делегирана дейност с капацитет 44 клиенти и е с пълна заетост. Домът обслужва основно областта.

Домът се намира на 18 километра от общинския център. Теренът и сградата са общинска собственост. Един основен корпус, спомагателен корпус, котелно. Дворно място - 10 000 кв.м. Общото състояние на материалната база е добро. Щатният персонал е 26 и 2 извън щатен с преобладаващо медицински и един социален работник. Домът е развивал проекти за подобряване на средата и грижата на настанените лица.

Реализиран е проект на програма Фар и 16 потребители са настанени в Преходно жилище на територията на дома.

Изводи:

- Специализираните институции за възрастни лица се нуждаят от допълнителен специализиран персонал, който да работи за психо-социалната подкрепа на настанените лица.

3.2.3. Социални услуги в общността

В тази група влизат услуги, които се предоставят в семейна среда или в среда близка до семейната. По своя смисъл те представляват алтернатива на настаняването на деца и възрастни в институция и през последните години дават възможност да се реализира държавната политика за деинституционализация. Финансирането на тези услуги се извършва като държавно делегирани дейности и дейности, финансирани от общинския бюджет.

Държавно делегираното финансиране на услугите и размерът на финансовия стандарт се определят с решение на Министерски съвет за всяка бюджетна година. Услуга, финансирана от общинския бюджет е Домашен социален патронаж. Доставчик на услугите са кметовете със средства осигурени от общинските бюджети. Услугата е широко разпространена с най-голям брой ползватели и достига до клиенти в отдалечени места. Нейното развитие е ограничено в известна степен от ограничените финансови възможности на общините да разширяват дейностите, включени в услугата и да подобряват тяхното качество.

Услугите в общността, които са държавно делегирана дейност, се развиват динамично през последните години.

За 2010 г. услугите в общността с държавно делегирано финансиране са: Дневен център за деца с увреждания; Център за социална рехабилитация и интеграция; Център за обществена подкрепа; Център за настаняване от семеен тип за деца и възрастни и Преходно жилище.

Решението за разкриване на социални услуги се взема от Общинския съвет по предложение на кмета или общинските съветници. Инициативата за разкриването на услугата идва както от общинските власти, така и от неправителствени организации. През последните години се наблюдава засилена активност на общините към развитие на услугите, при която са водещи не само мотивите за оползотворяването на налични сгради и разкриването на нови работни места, но и покриването на актуални нужди на рискови групи в общността.

Управлението на социалните услуги в общността се извършва от общинската администрация или други доставчици – неправителствени организации или частни лица след провеждане на конкурс.

3.2.3.1. Социални услуги в общността за деца

Социални услуги в общността за деца финансирани като държавно-делегираны дейности са 4 и 1 услуга по проект с Европейско финансиране. Дневен център за деца с увреждания., ЦСРИ за деца и младежи, Център за настаняване от семеен тип за деца и Център за обществена подкрепа..

Център за обществена подкрепа, Кюстендил

Центърът за обществена подкрепа е разкрит 2010г. по проект до м. май 2011г. след което ще функционира като държавно делегирана дейност. Работи в приоритетни направления за превенция на рисково поведение, насилието и отпадането от училището.

Екипът на центъра е от 7 човека и включва различни специалисти. Сградата се намира в централната част на града. Разполага с офис кабинет, консултативно-терапевтичен кабинет, презентационна зала.

Дневен център за деца с увреждания гр. Кюстендил

Дневният център за деца с увреждания „Вяра, Надежда и Любов” – гр. Кюстендил функционира като държавно делегирана дейност от 6 години и се управлява от общинската администрация. Капацитетът на центъра е 24 деца и пълна заетост.

Преобладаващият брой деца, които са ползвали услугите на център са на възраст от 7 до 18 години. Децата получават подкрепа за ежедневни дейности, образователни дейности – групови и индивидуални, здравна профилактика, медицинска рехабилитация, логопедична и психологична подкрепа, свободни занимания и игри по интереси. Няма информация центърът да оказва по някакъв начин подкрепа на родителите на децата, ползващи центъра.

Броят на персонала е недостатъчен и неговата квалификация не предполага осигуряването на широк набор от дейности за подкрепа на деца, които центърът са стреми да осигури. Подкрепата за персонала се изразява главно във вътрешни обучения. Сградата отговаря на целите на услугата и създава предпоставки за развитието на разнообразни дейности за подкрепа на децата.

Център за социална рехабилитация и интеграция, Кюстендил

ЦСРИ– гр. Кюстендил функционира като държавно делегирана дейност от 2 години и се управлява от фондация „Институт за социална политика и социална работа”. Капацитетът на центъра е 40 деца /от 01.01.2011г./ и работи с деца и младежи със специфични потребности на възраст от 0 до 18 години. (деца с обучителни трудности, с интелектуална недостатъчност, с генерализирано разстройство на развитието, с логопедични проблеми, със сензорни увреждания – нарушено зрение и слух, с физически увреждания, с деца от институции) от област Кюстендил.

Персоналът на ЦСРИ включва специализиран персонал (психолози, сурдопедагози), но има незаета бройка за трудотерапевт. Персоналът получава супервизия от организацията, която го управлява. ЦСРИ се помещава на първи етаж на източното и североизточното крило на детска ясла „Радост”. Сградата е разположена близо до центъра на града. Центъра участва в проекти за допълнително финансиране.

Център за настаняване от семеен тип за деца

ЦНСТ гр. Кюстендил функционира като държавно делегирана дейност от 10.2010г. и се управлява от Фондация “Сийдър”, с капацитет 16 деца.

“Център за настаняване от семеен тип” е социална услуга от резидентен тип, която предоставя жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на децата отглеждани в ДДУИ с. Горна Козница.

В центъра се създава среда близка до семейната, при която децата получават необходимата им индивидуализирана грижа и подкрепа за личностно съзряване и изграждане на умения за самостоятелен и независим живот. Организирането на живота и услу-

гите в него ще са насочени към създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност.

Основната цел на “Центъра за настаняване от семеен тип” е осигуряване на качество на живот, което гарантира пълноценното физическо, емоционално и познавателно развитие и социално включване на всяко дете в естествената за него среда, чрез осигуряване на индивидуализирана грижа и подкрепа.

Изводи:

- Услуги в общността за деца са развити в гр. Кюстендил, където е и най-големият брой детско население. Те посрещат приоритетно нужди на деца с увреждания.
- Услугите за деца в община Кюстендил са акцентирани приоритетно към подкрепа на децата, и не включват в достатъчна степен работа със семействата.
- В общината е добре развита приемната грижа. Настаняването при близки и роднини се използва в по-голяма степен като алтернатива на институционалната грижа.
- Персоналът на услугите за деца и възрастни с увреждания е недостатъчен и се нуждае от системна подкрепа по отношение на методическа подкрепа, обучение и супервизия.

3.2.3.2. Социални услуги в общността за възрастни в община Кюстендил

Общият брой на социалните услуги в общността за възрастни в община Кюстендил са 3/три/- Преходно жилище с. Преколница, Център за настаняване от семеен тип, Домашен социален патронаж, Личен асистент, Домашен помощник и Социален асистент.

Преходно жилище с. Преколница

Преходното жилище за възрастни с умствена изостаналост е услуга в общността, която функционира от 2009 година. Услугата е предназначена за 16 жени с умствена изостаналост изведени от ДВУИ с. Преколница. Капацитетът на жилището е 16 и пълна заетост..

Персоналът е 10 щатни длъжности /психолог, медицински персонал, трудотерапевти/. Екипът е преминал тримодулно обучение - изграждане на организационна култура и повишаване на поведенческата компетентност на персонала. Втори модул - оценка на потребности и изработване на индивидуални планове на потребителите. Трети модул - овладяване на терапевтични техники за групово и индивидуална работа с потребителите. Преходното жилище се разполага в двуетажна сграда с обща площ 460 кв. м. и дворно място от 500 кв.м.

Център за настаняване от семеен тип за възрастни

ЦНСТ гр. Кюстендил функционира като държавно делегирана дейност от 10.2010г. и се управлява от Фондация “Сийдър”, с капацитет 8 потребители.

“Център за настаняване от семеен тип” е социална услуга от резидентен тип, която предоставя жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на младежите отглеждани в ДДУИ с. Горна Козница.

В центъра се създава среда близка до семейната, при която децата получават необходимата им индивидуализирана грижа и подкрепа за личностно съзряване и изграждане

не на умения за самостоятелен и независим живот. Организирането на живота и услугите в него ще са насочени към създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност.

Основната цел на “Центъра за настаняване от семеен тип” е осигуряване на качество на живот, което гарантира пълноценното физическо, емоционално и познавателно развитие и социално включване на всяко дете в естествената за него среда, чрез осигуряване на индивидуализирана грижа и подкрепа.

Домашен социален патронаж

Домашният социален патронаж е услуга развивана в община Кюстендил от около 30 години. Това е комплекс от социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна и социални услуги при ползватели с увреждания и възрастни хора.

ДСП има и кухня в село Раждавица с общ капацитет 320 потребители.

Услуги, предоставяни по проекти и програми

По данни на РДСП Кюстендил, услугата личен асистент по Национална програма ”Асистенти за хора с увреждания” през 2010 г. е осигурена грижа за 113 лица. По Оперативната програма „Развитие на човешките ресурси” са одобрени 155 лични асистенти¹, 20 домашни помощника и 20 социални асистента.

Проведените разговори показват, че тези услуги са предпочитани, тъй като са най-близко до семейната среда на клиентите. Един от споделените проблеми е, че понякога личните асистенти не са подходящи, поради някакъв техен личен проблем (като “пристрастяване към алкохола”) и това ограничава възможността за избор.

Изводи:

- Най-развита услуга в общността за възрастни хора е Домашен социален патронаж. По отношение на тази услуга би могло да подобри дейността си по отношение на специализиране на персонала за подобряване на социалната подкрепа на клиентите и търсене на възможности за допълнително финансиране, което да намали броя на хората, които се отказват от ползване на услугата, поради завишаване на таксите.

3.3. Услуги и мерки в други сектори

В тази част на анализа на ситуацията се имат предвид услугите и мерките в секторите на здравеопазването, образованието, жилищната политика, заетостта. Разглеждането на социалните услуги в по-широк контекст се предопределя от факта, че ползвателите на социална подкрепа са носители на различни проблеми, които са решавани в другите сектори и дава възможност да се подобри стратегическото планиране и практическата реализация на интервенции в тях, но и да се развият и предлагат специфични и

¹ Забележка: Услугата Личен асистент включва деца и възрастни.

приемливи за потребителите услуги, като се използват оптимално ресурсите на всяка сфера.

На територията на община Кюстендил, проучването показва липсата на услуги за млади хора, които решават техни конкретни проблеми и стимулират тяхното активно участие.

Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности към МОМН гр. Кюстендил

Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – Кюстендил е държавно обслужващо звено в структурата на МОМН. Той е извънучилищна педагогическа структура, която е в системата на образованието. Ресурсният център е открит през 2006 година.

В него се осъществяват дейности по провеждане на държавната политика в областта на интегрираното обучение в област Кюстендил, като подпомага успешното интегриране на децата и учениците със специални образователни потребности в общообразователната среда. Ресурсният център осъществява дейността си чрез екип от специалисти: 18 ресурсни учители, психолог и логопед. Функциите на центъра са консултативна, образователно-възпитателна, рехабилитационна и координираща.

МКБППМН и Детски педагогически стаи - работа с деца с отклоняващо поведение. Основни функции :

Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) са орган, който контролира социално-превантивната дейност на територията на всяка община, като издирва деца, които се нуждаят от помощ и взема мерки за тяхната социална защита и развитие. МКБППМН разглежда деяния, взема възпитателни мерки и прави предложения за възпитателни наказания. Други основни функции:

- Организира и координира социално - превантивната дейност на територията на Общината, издирва и установява малолетни и непълнолетни, които се нуждаят от помощ и взема мерки за тяхната социална защита и развитие;
- Следи отблизо поведението и развитието на малолетни и непълнолетни, излезли от Възпитателните училища – интернати и поправителните домове, както и на осъдените условно или на предсрочно освободените от поправителните домове, и взети мерки за тяхното по-нататъшно правилно развитие;
- Разработва и изпълнява програми и дейности за предотвратяване и противодействие на извършването на противообществени прояви или престъпления от малолетни и непълнолетни и приобщаването им към дейности, които спомагат за нормалното им развитие възпитание;
- Подпомага родителите, които срещат затруднения при възпитанието на децата си;
- Изучава състоянието и анализира тенденциите на престъпността и противообществените прояви на деца и на факторите, които оказват влияние върху тяхната динамика;

3.4. Социално подпомагане и мерки

Програмата “Предоставяне на социални помощи при прилагане на диференциран подход” цели осигуряване на основните жизнени потребности и допълване на доходите на бедни лица и семейства до диференцирания минимален доход, чрез предоставяне на месечни, целеви и еднократни помощи, съгласно Закона за социално подпомагане и Правилника за неговото прилагане. Помощите се отпускат след преценка на доходното и имуществено състояние, семейното положение и здравословно състояние на лицата и семействата, като се прилага диференциран подход към всеки отделен случай; осигурява здравните вноски на лицата; предоставя целеви средства за диагностика и лечение в болнични заведения на български граждани с прекъснати здравно-осигурителни права. Приоритетно помощите се предоставят на самотни възрастни хора, хора с увреждания, родители, които сами отглеждат децата си. За тях диференцираният минимален доход за определяне на размера на месечната помощ е в по-голям размер.

Програма “Целева социална защита за отопление”. За покриване на част от разходите за отопление през зимния период се предоставят целеви помощи за отопление. Основен приоритет са самотно живеещите възрастни хора, хората с трайни увреждания и родителите, които сами отглеждат децата си, като се осигурява облекчен достъп до помощта. Наблюдава се намаление в броя на подпомогнатите случаи и по тази програма. За отоплителен сезон 2009/2010 г., обхващащ периода от 1 ноември до 31 март, в общината са отпуснати целеви помощи за отопление общо на 4203 лица и семейства, спрямо 4054 случая за отоплителен сезон 2008/2009 година.

Програмата “Закрила на детето” оказва консултативна и финансова подкрепа на семействата и е в съответствие и изпълнение на принципите за закрила – отглеждане на децата в семейна среда. Тя е част от работата по превенция на изоставянето, реинтеграция, настаняване на деца в семейства на роднини и близки, настаняване в приемни семейства.

4. Оценка на ресурсите за развитие на социални услуги в община Кюстендил

4.1. Анализ на човешките ресурси за предоставяне на услуги

В настоящия анализ на ситуацията човешките ресурси са разгледани в тяхната структура и динамика. По-горе ясно са изведени тенденциите на трайно намаляване и застаряване на населението в община Кюстендил, като са посочени и причините за това. Анализът съдържа и данни за икономическата активност, безработицата и заетостта, от гледна точка на образователния, възрастов и професионално-квалификационен състав на работната сила, както и миграциите към по-развити в икономическо отношение съседни области. Застаряването на населението и депопулацията оказват и ще оказват за бъдеще негативно влияние върху структурата на общинските икономики в областта. Една от предпоставките за ефективност на социалните услуги е наличието на квалифициран и мотивиран персонал. Развитието и обучението на човешките ресурси в тази област е важна предпоставка за качествени услуги.

4.1.1. Персонал за управление на социалната сфера – община и ДСП

Реалната работа по управлението на социална сфера се извършва от служители в Дирекция “Здравеопаждане, социални дейности и жилищна политика” към Община Кюстендил.

Регионалната дирекция за социално подпомагане (РДСП) е териториално структурно звено на Агенцията за социално подпомагане, базирана в областните градове. Дирекциите “Социално подпомагане” са териториални структури на АСП, базирани в общините. След последните промени в социалното законодателство чувствително се намали броят на персонала и дирекциите вече не разполагат с достатъчен човешки ресурс.

4.1.2. Наличен персонал в действащите социални услуги

От анализа на представените карти за услуги, с фокус върху брой работещи, образование и квалификация, помощен и специализиран става ясно, че персоналят в услугата е крайно недостатъчен, за да обслужва всички нуждаещи се. Това е следствие на Методиката за определяне на числеността на персонала в заведенията за социални услуги, утвърдено от Министерството на труда и социалната политика.

Включване на НПО като доставчици на услуги

През последните години са установили различни практики за въвеждане и трайно участие на неправителствените организации в управлението на социалните услуги. Някои проекти на НПО са разработени съвместно с общината и са реализирани. А сътрудничеството на местната власт с гражданския сектор не само в социалната сфера е задължителна необходимост.

Управлението на местната власт с широко участие на гражданите е както белег за демокрация, така и възможност за формиране на по-добри политики и общоприети възможности за развитие. Тясното взаимодействие между местна власт, граждани, НПО и бизнес е пътят за ефективно, отговорно и демократично управление. Партньорството между местна власт, граждани, НПО и бизнес е дълъг и труден процес, изискващ усилия от всичките страни. Резултатите от подобно партньорство са трайни ползи и просперитет за местната общност.

4.2. Финансово-счетоводен анализ на дейностите в сферата на социалните услуги в община Кюстендил.

Относителният дял на функция “социални дейности” в община Кюстендил е сравнително голям, с тенденция към разрастване, с цел подпомагане и разширяване на възможностите на лицата с увреждания за водене на самостоятелен начин на живот.

В Община Кюстендил се предоставят следните видове социални услуги:

1. социални услуги предоставени в общността, които включват:
 - домашен социален патронаж

- обществена трапезария
- дневен център за деца с увреждания
- център за социална рехабилитация и интеграция

През 2009 година стартира проект „Грижа за хората от различни възрасти чрез предоставяне на услугите „социален асистент” и „домашен помощник” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, на стойност 100360 лв., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд - приключил през месец 10.2010г..

2. Социални услуги предоставяни в специализирани институции, които включват:

- дом за възрастни с физически увреждания
- дом за възрастни с умствена изостаналост
- дом за деца лишени от родителска грижа

3. Социални услуги за извеждане на хора с увреждания от специализирани институции и превеждане в среда, близка до семейната.

В тази връзка през 2009 година бе открита социална услуга “Преходно жилище”, като сградата е построена и оборудвана по проект на Програма “Фар” на стойност 360000 лв.

През 2009 година бе получена целева субсидия в размер на 1641039 лв. за изграждане на “Център за настаняване от семеен тип”, който започна да функционира през 2010 година.

Според начина на финансиране, дейностите се разделят на:

1. Делегирани от държавата дейности, финансирани от държавния бюджет, на база единни разходни стандарти, предложенти от Министерство на труда и социалната политика и утвърдени с Решение на Министерския съвет и приети със Закона за държавния бюджет. Формирането на бюджета е на база капацитета на заведението, приет от Общинския съвет и утвърден от Агенция за социално подпомагане и Министерство на финансите.

2. Местни дейности, финансирани от общинския бюджет.

I. ПРИХОДИ

Основните групи приходи, които постъпват в общинския бюджет са данъчни приходи, приходи от такси, дарения и държавни трансфери.

Относителният дял на приходите от трансфери, от такси за предоставени социални услуги в общността, от дарения, спрямо общите приходи на община Кюстендил за бюджетната 2009 година, са представени в долната таблица, в която са отразени само параграфите от Единния бюджетен класификатор, в които имат участие социалните дейности:

БЮДЖЕТ 2009 ГОДИНА - ЧАСТ ПРИХОДИ

Наименование на параграф	шифър	Начален годишен план	Коригиран год. план 2009 г.	Отчет към 31.12.2009 г.	В т.ч. – соц. услуги	В %
Трансфери		33146712	40356370	31985337	4067749	12,72%
ПРИХОДИ И ДОХ. ОТ СОБСТВЕНОСТ						
- нетни приходи от прод. на услуги, стоки.....	24-04	840000	850727	837443	3938	0,05%
ОБЩНСКИ ТАКСИ						
За полз. на домашен соц. патронаж	27-04	185000	185000	174967	174967	95%
ДРУГИ НЕДАНЪЧНИ ПРИХОДИ						
Помощи и дарения от страната	45-00		68154	68154	10147	15%
Помощи и дарения от чужбина	46-00		104482	104482	13125	13%

II. РАЗХОДИ

В общинският бюджет се разграничават два вида класификации на разходите. В първата те са разгледани според икономическата им същност / по параграфи/. Във втората са представени според тяхното предназначение / по функции/.

1. Структура на разходите по параграфи за социалните дейности

параграф		Отчет делегирани дейности	Отчет общински дейности	Дофинансиране	общо
Заплати по тр. правоотн.	0100	614085	186306		800391

Др. възнагр. и плащания	0200	726130	29837		755967
Осиг. вноски от работодател	0500	232198	43057		275255
Издръжка	1000	587955	223346	1000	812301
Др. помощи по реш. на Общински съвет	4214	453541			453541
Капиталови разходи	51-55	883508	6849	79937	970294
ОБЩО:		3497417	489395	80937	4067749

2. Структура на разходите по функции

- Дейности с държавен характер

Функция/ група	Год. план	изпълнение	в %
обща държавна служба	2172901	2006180	10,53%
отбрана и сигурност	1921876	148507	1,00%
образование	11991117	11104048	58,26%
здравеопазване	802373	765991	4,00%
работи и служби по соц.осигуряване	4578806	3497417	18,35%
физкултура и спорт	16536	15905	0,1%
култура	1462052	1432882	7,50%
други дейности по икономиката	87055	87055	0,05%
резерв за непредв. и неотложни разходи	1624122		
ОБЩО	24656838	19057985	100,00%

- дейности с общински характер

Функция/ група	Год. план	изпълнение	в %
Обща държавна служба	1204995	1204195	9,30%
Отбрана и сигурност	120945	22493	0,20%

образование	2186649	2156098	16,68%
здравеопазване	199762	199762	1,55%
Работи и служби по соц.осигуряване	627052	570332	4,41%
БКС	5281995	4702834	36,38%
Почивно дело	49230	49230	0,38%
Физкултура и спорт	620134	620134	4,80%
култура	1635518	1633440	12,64%
Транспорт и съобщения	720499	650010	5,03%
туризъм	81536	883	0,001%
Други дейности по икономиката	1118141	1118141	8,65%
Резерв за непредв. И неотложни разходи	1853276		
ОБЩО	15699532	12927352	100%

В справките за разходите по функции са отразени конкретните направления на извършените разходи в Община Кюстендил и е виден относителния дял на всяка функция в общите разходи. Като цяло най-значими са разходите за образование, следвани от разходите за социални дейности за делегираните от държавата дейности.

При общинските дейности, разходите за социални дейности са на осмо място.

На основание направеният анализ, извода е, че е силна зависимостта на общината от републиканския бюджет, от който се получават различни субсидии за делегираните от държавата дейности и изравнителни субсидии, чрез които се осигурява финансиране и на местните дейности. Целесъобразно е да бъде развит процеса на децентрализация, за постигане на определена самостоятелност на общините, което ще доведе и до по-гъвкаво управление на финансовите средства, изменяйки и процеса на планиране, който в по-голямата си част на този етап е насочен към националните приоритети и програми, по линията на които се получават преобладаващите средства за общински нужди.

Раздел Б: Стратегия за развитие на социалните услуги в община Кюстендил

5. Визия и цели

5.1. Визия

В дългосрочен план Общинската стратегия за социалните услуги цели да постигне следната визия:

Община Кюстендил – регион с достъпни, отговарящи на специфичните нужди социални услуги, допринасящи за непрекъснато повишаване качеството на живот на социалните общности в потенциален риск.

Създаването и приемането на Общинска стратегия за социални услуги в община Кюстендил изразява стремежа на всички участници за развиването на модерна социална политика в общината. Общинската стратегия ще подкрепя съхраняването, поддържането и установяването на жизнени общности и съответно интеграцията на всеки индивид в тях - от дете до възрастен в тях. За постигането на тези цели общинската стратегия определя приоритетни направления, в които да се **развива модерна, ефективна система от социални услуги, с център ползвателя, в отговор на нуждите на общността, осигуряваща равен достъп и непрекъснато подобряване на качество.**

5.2. Ценности и принципи

Стратегията следва основните човешки права, утвърдени в международните документи и конвенции за защита на правата на човека и основните свободи, и за правата на детето. Основната **ценност** е човекът и правото на всяко човешко същество да развие максимално своите възможности, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

Чрез общинска стратегия община Кюстендил се присъединява и към европейските принципи на хуманност и солидарност като осигурява достъпни и качествени социални услуги в община Кюстендил, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи.

Основна ценност за стратегията е всяко човешко същество със своята уникалност на възможностите за реализация, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

Стратегията утвърждава следните принципи и ценности при планирането и предоставянето на социални услуги:

- Съответствие на социалните услуги с международните документи относно човешките права;
- Недискриминация, обществена солидарност и толерантност към всички социални групи;
- Ефективност и ефикасност на социалните услуги и партньорствата;
- Равен достъп до услуги за всички живеещи на територията на община Кюстендил;
- Водещи интереси на потребителите при планиране и предоставяне на социални услуги;
- Създаване на гъвкави услуги, съобразени с конкретните нужди и потребности на потребителите;

- Иновативност в процеса на планиране и предоставяне на социални услуги;
- Насърчаване на услугите в общността;
- Ползване на услуги от резидентен тип само в краен случай;
- Предоставяне на възможност за участие на потребителите в процеса на планиране и потребление на услугите;
- Ефективност и прозрачност при усвояването на финансовите средства;
- Надграждане и усъвършенстване на съществуващи практики, опит и услуги;
- Изграждане на мрежа от партньорства на местно ниво, с участието на всички заинтересовани страни;
- Подкрепа на персонала за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти;
- Законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания, Закон за закрила от дискриминация и др. както и съответните подзаконови нормативни актове.

Стратегията следва основните човешки права, утвърдени в международните документи и конвенции за защита на правата на човека и основните свободи, както и тези за правата на детето.

- Уважение и признание на достойнството на всеки човек, общност и група;
- Толерантност и закрила от дискриминация, признаване на различията като ценност и ресурс за развитие;
- Благосъстояние на децата и на всички жители на община Кюстендил
- Зачитане на равнопоставеността на половете при планирането и достъпа до социални услуги.

Всички страни, ангажирани с разработването на Областната стратегия, се обединиха около следните **принципи и подходи**, които ще бъдат следвани при изпълнението на планираните дейности и мерки:

- Социални услуги, които отговарят на реалните нужди на рисковите групи;
- Осигуряване на най-добрия интерес на потребителя чрез индивидуализиране на оценката и на грижата за потребителя;
- Насърчаване на услугите в общността и ограничаване на услугите от резидентен тип, които се ползват само в краен случай;
- Осигуряване на възможности за равен достъп до услуги на всички жители на община Кюстендил и достигане на услугата максимално близо до местоживеещото на потребителите;
- Максимален достъп до услуги в изолирани населени места чрез мобилност на услугите, иновативност и гъвкавост в планирането и управлението;
- Интегриран подход към решаването на проблемите на целевите рискови групи;

- Проактивност в обхващането на рисковите групи;
- Гражданско участие в планирането и в наблюдението на изпълнението на Общинска стратегия;
- Добро управление, ефикасност и ефективност на социалните услуги, мрежи и партньорства;
- Надграждане над добрите практики и опит в услугите; постоянно повишаване на квалификацията и уменията и учене от собствения опит;
- Постоянно оптимизиране на качеството на социалните услуги. Съответствие на социалните услуги с европейските стандарти за качество – включително чрез сертифициране по ISO 9001.

5.3. Приоритети на общинската стратегия

5.3.1. Направления

За да се постигне качествена промяна в социалната среда и желаното бъдещо равнище на социалните услуги, предначертано от визията на Стратегията, е необходима целенасочена интервенция в няколко приоритетни направления. В процеса на планиране те бяха идентифицирани с участието на всички заинтересовани страни въз основа на заключенията от анализа на ситуацията в община Кюстендил.

Ключовите приоритети в направленията на Общинската стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от спешна намеса за решаване на критичните социални проблеми на жителите на областта. В широк контекст, политиките на социално включване обхващат всички уязвими общности и индивиди, които имат нужда от подкрепа.

Избраните **направления за съдържанието на социалните услуги** включват:

1. Превенция за деца и семейства в риск

Това са широк кръг от услуги в общността за деца и семейства в риск, насочени към превенция на рисковите фактори за развитието на децата и уязвимостта на семействата, превенция на изоставянето и настаняването на деца в СИ; развитие на приемна грижа; работа с деца с поведенчески проблеми, асоциалното поведение и насилие; закрила на деца, жертви на насилие, малтретиране и negliжиране; съдействие на деца, отпаднали или в риск да отпаднат от училище.

2. Деинституционализация на грижите за децата – осиновяване

Деинституционализацията на грижите за деца ще донесе коренната промяна в социалните услуги в община Кюстендил, закриване и трансформиране на специализираните институции за деца в рамките на Стратегията. Деинституционализацията се осъществява чрез развитието на максимално широка мрежа от услуги с цел извеждане на децата от специализираните институции, превенция на изоставянето и подкрепа за семействата в риск за подобряване на грижата за децата в семейството. Този специфичен вид услуга предвижда и осиновяване на деца.

3. Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи

Усилията са насочени към развитие на местните общности в неравностойно положение и уязвимите изключени групи, съхраняване на човешкото достойнство и социалната

справедливост. Стратегията ще допринесе за създаването на добър модел на подкрепа за пълнолетните лица в неравностойно социално положение, чрез осигуряване на достъп до качествени социални услуги в общността, така че нуждаещите се да не са принудени да напускат своя собствен дом и общност, а да подобрят достъпа си до здравни услуги и образование, да получат шанс за интегриране на пазара на труда.

4. Грижа за старите хора

Създаване на условия за предоставяне на грижи за старите хора, насочени към повишаване качеството на живот на хората от третата възраст, като се съблюдава принципът за независим живот в семейната среда или в близост до нея. Услугите, отличаващи се с домашна атмосфера, са съобразени с индивидуалните потребности, желания и условия на живот.

Функционалните приоритети, които подпомагат ефективното изпълнение основните дейности в Общинската стратегия, обхващат:

5. Развитие на човешките ресурси

В процеса на планирането недостигът на квалифициран персонал за разкриване на социалните услуги е идентифициран от всички участници като един от основните рискове за реализацията на стратегията. Затова изграждането на необходимия капацитет за управление и за предоставяне на социални услуги се очертава като крайно необходима мярка – условие както за изпълнението на планирания обем социални услуги и мерки, така и за постигането на качество на услугите в съответствие със съвременните стандарти.

6. Изграждане на междубщинско партньорство и междусекторно сътрудничество

Въвеждането на ефективна система от социални услуги на общинско ниво изисква активно партньорство между общините в област Кюстендил за развиване на конкретни социални услуги и мерки за социална подкрепа. Характерът на проблемите на хората в риск изисква комплексна намеса, която може да се постигне само чрез връзки на взаимодействие между различните публични и частни организации - участници в секторите социални услуги и подпомагане, образование, здравеопазване, заетост, инфраструктура и жилищна среда.

5.3.2. Приоритетни целеви групи

Планираните дейности в Общинска стратегия ще обхванат всички рискови групи, изведени при анализа на ситуацията. Определянето на приоритетни целеви групи в никакъв случай не изключва останалите рискови групи, но задава основния фокус на интервенцията през периода на стратегията. **Приоритетните целеви групи**, към които са насочени социалните услуги и мерки за социално включване в община Кюстендил са:

- Уязвими семейства с деца в риск;
- Деца, отглеждани в специализирани институции;
- Деца в риск, включително не обхванати, отпаднали и в риск от отпадане от училище;
- Хора с увреждания;

- Етнически общности в неравностойно положение, които живеят в социална изолация и структурна бедност;
- Хора в риск от всички целеви групи, живеещи в изолирани малки населени места, без достъп до социални и др. услуги;
- Стари хора, със специален фокус към самотно живеещите в изолирани селски райони.

5.4. Цели

5.4.1. Общи и конкретни цели

Общинската стратегия предвижда да осигури достъпни и качествени социални услуги в община Кюстендил, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи. За да се превърне в реалност визията на Общинската стратегия, във всяко от избраните приоритетни направления са набелязани общи и конкретни цели и задачи.

Направление 1: ПРЕВЕНЦИЯ ЗА ДЕЦА В РИСК И СЕМЕЙСТВА В РИСК

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството и да се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата

- **Конкретна цел 1.1.** Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подпомогне задържането им в биологичното семейство
- **Конкретна цел 1.2.** Осигуряване на условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството
- **Конкретна цел 1.3.** Подкрепа на уязвимите семейства и децата за социално включване, за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата
- **Конкретна цел 1.4.** Равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование

Направление 2: ДЕИНСТИТУЦИАЛИЗАЦИЯ НА ГРИЖИТЕ ЗА ДЕЦА

Обща цел 2. Да се постигне намаляване броя на децата, отглеждани в специализирани институции, закриване на СИ за деца и да се подобри качеството на грижата

- **Конкретна цел 2.1.** Разработване на планове за трансформиране и закриване на СИ за деца в община Кюстендил
- **Конкретна цел 2.2.** Извеждане на децата от специализираните институции за отглеждане в семейна среда
- **Конкретна цел 2.3.** Развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда
- **Конкретна цел 2.4.** Намаляване на броя и капацитета на специализираните институции за деца в община Кюстендил и разкриване на нови услуги

Направление 3: СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ОБЩНОСТИ В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ И УЯЗВИМИ ГРУПИ

Обща цел 3. Да се създадат условия за социално включване и интегриране на максимален брой хора от общностите в неравностойно положение, уязвимите групи и индивиди в община Кюстендил

- **Конкретна цел 3.1.** Осигуряване на условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда
- **Конкретна цел 3.2.** Намаляване на броя на хората с увреждания в специализирани институции чрез развитие на алтернативна резидентна грижа от семеен тип
- **Конкретна цел 3.3.** Осигуряване на условия и улесняване достъпа до развитие на етническите общности в неравностойно положение и уязвими групи
- **Конкретна цел 3.4.** Реинтеграция на рискови общности, индивиди и уязвими групи с рисково и зависимо поведение.

Направление 4: ГРИЖА ЗА СТАРИТЕ ХОРА

Обща цел 4. Да се подобри качеството на живота на старите хора във всички населени места в община Кюстендил

- **Конкретна цел 4.1.** Широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в домашна среда
- **Конкретна цел 4.2.** Достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната (с максимален капацитет до 20 места)

Създаване на условия за предоставяне на грижи за старите хора, насочени към повишаване качеството на живот на хората от третата възраст, като се съблюдава принципът за независим живот в семейната среда или в близост до нея. Услугите, отличаващи се с домашна атмосфера, са съобразени с индивидуалните потребности, желания и условия на живот.

Функционалните приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение основните дейности в Общинска стратегия, обхващат:

Направление 5: РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Обща цел 5. Повишаване на качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги;

- **Конкретна цел 5.1.** Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на общинско ниво за управление на социални услуги;
- **Конкретна цел 5.2.** Да се осигури подкрепа за персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие със съвременните изисквания и стандарти.

Приоритетно направление 6: ИЗГРАЖДАНЕ НА МЕЖДУОБЩНСКО ПАРТНЬОРСТВО И МЕЖДУСЕКТОРНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Обща цел 6. Повишаване на ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

- **Конкретна цел 6.1.** Да се стимулира междуобщинското партньорство в социалните услуги;
- **Конкретна цел 6.2.** Да се утвърдят ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и развитие на смесени услуги.

6. Интервенция – социални услуги и мерки в община Кюстендил

6.1. Дейности по приоритетни направления

Направление 1: ПРЕВЕНЦИЯ ЗА ДЕЦА В РИСК И СЕМЕЙСТВА В РИСК

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството и да се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подпомогне задържането им в биологичното семейство

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 1.2. Осигуряване на условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 1.3. Подкрепа на уязвимите семейства и децата за социално включване, за превенция на рисково поведение и неглижиране на децата

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 1.4. Равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подпомогне задържането им в биологичното семейство

- Мярка 1.1.1. Комплексна програма за ранна превенция на изоставянето и за задържане на новородените деца в биологичното семейство;
- Мярка 1.1.2. Изграждане на Общностен център за работа с уязвимите семейства с деца в риск в гр.Кюстендил. Развиване на широк кръг дейности по превенция на изоставянето на децата и на настаняването им в СИ;
- Мярка 1.1.3. Общински програми и мерки за здравна профилактика, семейно планиране и подкрепа за социално включване на семействата в риск;
- Мярка 1.1.4. Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и неглижирани деца;
- Мярка 1.1.5. Широко развитие на Приемната грижа в община Кюстендил и включване на поне 10 работещи приемни семейства годишно.

Мярка 1.1.1. Комплексна програма за ранна превенция на изоставянето и за задържане на новородените деца в биологичното семейство

Дейностите целят „затваряне на входа” към специализираните институции (СИ). За да се предотврати изоставянето на новородени деца на ниво родилен дом работата по превенция трябва да започне по-рано, а където е възможно още преди раждането на детето. Успехът на превенцията зависи от ранната навременна намеса и продължителността на социалната работа с бъдещата майка, нейното семейство и близко обкръжение.

Дейност 1.1.1.1. Стартиране на Програма „Ранна превенция за „затваряне на входа” на изоставянето на новородени деца на ниво родилен дом”

Програмата ще се осъществи като смесена междусекторна услуга в социалната и здравната сфера. Програмата включва комплекс от дейности, изпълнявани съвместно от ЦОП, ОЗД, родилно отделение в МБАЛ-Кюстендил с подкрепата на личните лекари и здравните медиатори и други социални услуги в общността като звено “Майка и бебе”, (предвидено в Дейност 1.1.1.2.), кабинетите за семейно планиране (предвидено в Дейност 1.1.3.3) за намаляване на случаите на непланирана бременност, която може да доведе до изоставяне на дете, ранно регистриране на бременността за бременни жени, за които има риск да изоставят детето си. Дейностите за ранна превенция включват:

- Предоставяне на информация, социални и психологически консултации от социални работници, лекари от родилно отделение и лични лекари, правна подкрепа за младите майки в риск да изоставят детето си, посредничество за решаване на социални проблеми и/или насочване към други социални услуги;
- Подкрепа на бременни жени за по-лесна бременност, раждане и удовлетворяване на първите нужди на бебето – както емоционални, така и материални;
- Подкрепа за майките и семействата на новородени деца с увреждания. В специализираното звено/екип ще бъдат включени също социални работници и психолози, със специална подготовка и умения за работа с родители на деца с увреждания (как да се съобщи/подготви семейството за раждане на дете с увреждане, подготовка за грижи и пр.)
- Организация на мрежа за обхващане на рисковите бъдещи майки от общината в програмата за ранна превенция. Специално внимание ще се отдели на мобилната работа за активно издирване на бъдещите майки във високо рискови общности за установяване, регистриране и проследяване на бременността и – при риск от изоставяне – социални дейности и консултиране на място за предотвратяване на изоставянето на детето. Включване на здравните медиатори и Центровете за развитие на уязвими общности (предвидено в Дейност 3.3.1.1) за съдействие и посредничество при издирването и консултирането на бременни и млади майки от ромската общност.

Дейност 1.1.1.2. Разкриване на звена „Майка и бебе” (ЗМБ). Целевата група са бременни жени и майки в риск. Фокусът на услугата е върху превенция на изоставяне на деца (0 до 3 год.). Временно настаняване до 6 м. на бременни и майки в риск да изоставят децата си, насърчаване родителската привързаност, подпомагане млади майки чрез социално, психологическо и юридическо консултиране и подкрепа. През 2012 г. ще стартира подготовката за проучване на ресурсите и планиране изграждането на ЗМБ. Планираният капацитет на звеното е 6 потребители през 2015 г.

Мярка 1.1.2. Изграждане на Център за обществена подкрепа и Център за услуги за ранно детско развитие за работа с уязвимите семейства и деца в риск в община-

та. Развиване на широк кръг дейности по превенция на изоставянето на децата и на настаняването им в СИ

Развиването на разнообразни услуги и дейности в ЦОП за превенция на изоставянето на децата изисква оптимизиране на дейностите на съществуващия ЦОП в Кюстендил и разкриване на **Център за услуги за ранно детско развитие**, чрез които постепенно да се обхванат децата и семействата в риск по цялата територия на община Кюстендил. Дейността на ЦОП и **Център за услуги за ранно детско развитие** ще бъде фокусирана върху превенция на изоставянето, подкрепа на семейството при отглеждане на детето, работа с деца и родители за предотвратяване отпадането от училище, консултации, услуги за деинституализация и реинтеграция в семейството.

Дейност 1.1.2.1. Продължение на дейностите на ЦОП в гр.Кюстендил с капацитет 30 човека. Услугата е налична по проект до м.април 2011 г. След приключване на проекта е планирана като ДДД с капацитет 70 места до 2015 г. ЦОП обслужва общини Кюстендил и Невестино.

Дейност 1.1.2.2. Разкриване на нов **Център за услуги за ранно детско развитие** през 2012 г. с капацитет 20 места. До 2015 г. капацитетът ще бъде увеличен на 50 места. ОЦ да бъде изграден със средства от Международна банка за възстановяване и развитие по Проект за Социално включване.

Мярка 1.1.3. Разработване на общински програми и мерки за здравна профилактика, семейно планиране и подкрепа за социално включване на семействата в риск

В тези програми ще съгласуват действията по здравните грижи, смесените социално-здравни услуги, инициативи за здравна просвета и посредничество на НПО.

Дейност 1.1.3.1. Прилагане на цялостна програма за здравна профилактика на майчинството/бременността с фокус нежелана и рискова бременност във всички община Кюстендил. Осъществява се от здравната система със съдействието на ЦОП, здравните медиатори и Центровете за развитие на уязвими общности, които да улеснят връзката между здравната система и бъдещите майки от семейства и общности в риск.

Дейност 1.1.3.2. Включване на здравните медиатори за високо рисковите ромски общности (*предвидено съгласно Дейност 3.3.2.1*) в работата по превенция на изоставянето на деца от ромската общност – както новородени, така и деца на по-късна възраст.

Дейност 1.1.3.3. Разкриване на **кабинети по семейно планиране** в гр.Кюстендил с цел подобряване на здравната профилактика за майчинството в съответствие с националните приоритети. Кабинетите ще бъдат базирани в Кюстендил, с териториален обхват всички населени места в общината. Кабинетите ще работят в партньорство с изградените ЦОП , **Център за услуги за ранно детско развитие** и ЦСРИ. Те ще организират здравно-социални програми за семейно планиране – информирание и консултиране, услуги за репродуктивно здраве, обучения, информационни кампании, насочени към младежи, родители и семейства в риск. Дейността в тези кабинети ще допринесе и за превенцията на нежеланата бременност и за намаляване на риска от изоставяне и институционализация на новородени деца.

Дейност 1.1.3.4. Информационни кампании и здравна просвета сред учениците в среден курс и младежите по въпросите на семейното планиране и превенция на нежелана и ранна бременност. Те ще се изпълняват от НПО, здравни институции, училища и включват здравно-социални консултации за майки и семейства в риск, образователни програми и здравна просвета сред подрастващите и младежите в училищна възраст за намаляване на нежеланите и рисковите бременности.

Мярка 1.1.4. Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и negliжирани деца;

Дейност 1.1.4.1. Съвместни дейности на ЦОП и ОЗД за настаняване в семейства на близки и роднини на деца от СИ, изоставени деца и други деца в риск чрез мярка за закрила:

- Установяване на контакти с роднините и близките на детето и мобилизиране на разширеното семейство за поемане на грижата за детето;
- Осъществяване на опити и полагане на усилия за реинтеграция на детето в неговото биологично семейство
- Консултации и подкрепа за изграждане на връзка между детето и разширеното семейство.

Дейност 1.1.4.2. Подкрепа за семействата на роднини и близки, които отглеждат деца като мярка за закрила. Предоставя се от ЦОП и **Център за услуги за ранно детско развитие** и включва:

- Подкрепа на роднини и близки при поемане на грижата за новородени и по-големи деца, чиито родители заявяват намерение за изоставяне;
- Предоставяне на подпомагане (храна, дрехи, памперси за деца от 0-1 година) в случаи на тежки социални проблеми

Мярка 1.1.5. Широко развитие на Приемната грижа в община Кюстендил и включване на поне 10 работещи приемни семейства годишно

Планираните основни дейности са – информационни кампании, обучение, подбор и наемане на приемни родители, наблюдение и подкрепа за приемните родители и приемните деца, възстановяване и/или поддържане на връзки със семейството. Планиран капацитет за 2011 г. – 5, а до 2015 година капацитетът ще се увеличи на 15 – 25. Координацията на дейността се извършва от страна на ОЗД.

Дейност 1.1.6.2. Развитие на съществуващата услуга .

Дейност 1.1.6.3. Подбор и наемане на приемни семейства. Настаняване на деца в приемни семейства ,

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 1.2. Осигуряване на условия за развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството

- Мярка 1.2.1. Развиване на ЦСРИ за осигуряване на достъп до здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за поне 60% от децата с увреждания и подкрепа за техните семейства;
- Мярка 1.2.2. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава **заместваща грижа** - дневна и почасова грижа за около 25% от децата с увреждания, отглеждани в семейна среда;
- Мярка 1.2.3. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания.

Мярка 1.2.1. Развиване на ЦСРИ за осигуряване на достъп до здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за поне 60% от децата с увреждания и подкрепа за техните семейства.

Дейност 1.2.1.1. Продължение на дейностите на съществуващия ЦСРИ за деца и младежи с увреждания в гр.Кюстендил с фокус медицинска и социална рехабилитация,

консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия, изграждане на умения за самостоятелност. Разширяване на услугата чрез развитие на мобилност в селата от община.

Дейност 1.2.1.2 Разкриване на ЦСРИ за деца и възрастни в гр.Кюстендил след 2012 г. с капацитет 30 потребители. Целевата група са деца и лица с увреждания, деца с увреждания в семейна среда, вкл. нуждаещи се от почасови грижи, родители отглеждащи деца с увреждания, хора с увреждания с чужда помощ и без право на чужда помощ. Планираните услуги са медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; изграждане на умения за самостоятелност; мобилни услуги от рехабилитатор и психолог.

Дейност 1.2.1.3. Създаване на здравно-социална услуга Звено за ранна интервенция за деца с увреждания, с консултативен кабинет в подкрепа на родителите. Звената ще бъдат изградени към дневният център за деца с увреждания в гр. Кюстендил. Ще бъде обхваната територията на цялата община с мобилна работа за предотвратяване на изоставянето и/или институционализирането на дете с увреждане чрез подпомагане на родителите, отглеждащи деца с увреждания и формиране у тях на подходящи умения за отглеждане на детето. Услугата е планирана след 2012 г. с капацитет 10 потребители.

Консултативният кабинет ще предоставя подкрепа на родителите при раждане на дете с увреждане, както и при проява на увреждането в по-късна възраст (или след инцидент) - приемане на увреждането и вземане на решение за грижи в семейството; предоставяне на информация за права и възможности за подкрепа; психотерапия; психологично, социално и здравно консултиране; консултации за добро родителство при отглеждане на децата с увреждания. Услугите ще се предоставят за семейства с деца с увреждания от 0 до 3 години.

Мярка 1.2.2. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава заместваща грижа - дневна и почасова грижа за около 25% от децата с увреждания, отглеждани в семейна среда.

Бъдещото развитие на дневната и почасова грижа изисква да се спазват принципите на гъвкавост на услугите и съответствие с конкретните индивидуални потребности на децата и семействата, както за социализацията на децата с увреждания, така и за осигуряването на възможност за техните родители да работят. Предвидено е да се развият разнообразни форми:

- дневни центрове за деца с увреждания като самостоятелна услуга - осигуряващи дневни, полудневни и почасови грижи за деца с физическо, интелектуално, речево и емоционално нарушено здраве. Активно включване и оказване на подкрепа на семействата на децата и младежите с увреждания в работата с тях;
- заместваща грижа с резидентен престой за фиксирано кратко време, при отсъствие на родителите и/или близките;
- интеграция на деца с увреждания в масови ясли, детски градини и училища - включително тяхното адаптиране, осигуряване на транспорт (*включена в Мярка 1.4.3*).

Дейност 1.2.2.1. Продължаване на дейността на Дневния център за деца с увреждания гр.Кюстендил с капацитет 24 места и разширяване на дейността му в посока към социализиране на децата с увреждания. Активно включване на семействата на децата с увреждания в работата с тях, както и оказване на подкрепа на роднините на увредените

деца в морален и социален аспект. Фокусът на услугата е върху превенция на изоставянето чрез осигуряването на целодневна грижа на децата.

Дейност 1.2.2.2. Развиване на услугата заместваща грижа, (включително и под формата на обособени помещения в рамките на дневните центрове, ЦОП или ЦСРИ), в която се предвиждат две опции – почасова грижа и/или дневна грижа при временно отсъствие на родителите и/или близките, които се грижат за детето с увреждане. Услугата ще се разкрие след 2012 г. в сградата на ЦНСТ в гр.Кюстендил с капацитет 30 потребители.

Дейност 1.2.2.3. Създаване на възможности за предоставяне на услуги за дневна грижа за деца с увреждания в рамките на изградените ЦСРИ (*описано в Мярка 1.2.1*) и (където е възможно) формиране на „детска група” потребители в Дневните центрове за хора с увреждания .

Мярка 1.2.3. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството

Дейност 1.2.3.1. Разширяване на програмите, които предлагат домашни грижи:

- Личен асистент;
- Социален асистент;
- Домашен помощник за деца с увреждания.

Необходимият брой места за трите услуги ще се определя всяка година от общините чрез консултации с ОЗД и социалните услуги ЦСРИ и ЦОП. Предвижда се община да осигури финансиране по национални програми за разкриването и развиването на този тип социални услуги в общността с цел да отговори на поне 70% от заявените потребности на семействата.

Дейност 1.2.3.2. Осигуряване на помощни средства чрез ДСП по Закона за интеграция хората с увреждания. Разкритите социални услуги в общността ще предоставят информация, консултиране, съвети за права, процедури и посредничество за получаване на техническите помощни средства от деца и възрастни с увреждания.

Дейност 1.2.3.3. Предоставяне на подкрепа за семейства, в които се отглеждат деца с увреждания (*включена в Мярка 1.4.4*):

- Почасови услуги за деца – гледане вкъщи, придружаване до детски заведения;
- Услуги за подпомагане в ежедневните грижи на родители, които отглеждат деца с увреждания;
- Услуги, свързани с материално подпомагане (храна, дрехи, памперси, други) за деца с увреждания (0-1 година) и в случаи на тежки социални проблеми;
- Консултации и формиране на групи за взаимопомощ.

Услугите ще се предоставят от ЦОП и ОЦ, съвместно с общински администрации, лечебни заведения, дирекции “Социално подпомагане”, НПО и граждански инициативи.

Дейност 1.2.3.4. Създаване на общински услуги за осигуряване на специализиран транспорт за деца с увреждания, предвид възрастта им до детските заведения (особено за децата от малките населени места, където няма детско заведение).

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 1.3. Подкрепа на уязвимите семейства и децата за социално включване, за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата

- Мярка 1.3.1. Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжирането на децата, отглеждани в семейна среда;
- Мярка 1.3.2. Инициативи и програми, насочени към децата и младежите за превенция на рисковото поведение;
- Мярка 1.3.3. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите.

Мярка 1.3.1. Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжирането на децата, отглеждани в семейна среда.

Дейност 1.3.1.1. Услуги в рамките на ЦОП и **Център за услуги за ранно детско развитие** за развитие на умения за родителстване (*посочени в Мярка 1.1.2.*). Подкрепата за уязвими семейства, включително и за роднини, отглеждащи деца на родители в чужбина включва:

- Посредничество, информиране, социални, правни, психологически консултации за уязвими семейства с деца;
- Училище за родители и обучения за добро родителство;
- Кампании за повишаване на чувствителността – промяна на нагласите и уменията на родителите за стимулиране на ранното детско развитие;
- Практическа подкрепа в домакинството;
- Семейна медиация;
- Терапия, фамилно консултиране;
- Достъп до жилища, заетост;
- Консултации и подкрепа за близките и роднините, които отглеждат деца на родители в чужбина.

Дейност 1.3.1.2. Включване на училището и гражданските организации за подобряване на грижата за децата в семейството. Инициране на смесени социално-образователни дейности в училище за консултиране, развитие на родителския капацитет и уменията за отговорно родителство, които ще се изпълняват от учителите, училищните настоятелства, НПО като самостоятелни инициативи или в рамките на проекти за достъп до интегрирано образование и включване на родителите в образователния процес.

Мярка 1.3.2. Инициативи и програми, насочени към децата и младежите за превенция на рисковото поведение.

Образователните програми и кампаниите ще бъдат организирани главно от училищата, НПО и училищните настоятелства, като ще се привлекат всички партньори, които работят в сферата на образованието и детското развитие.

Дейност 1.3.2.1. Провеждане на информационни кампании и образователни програми в училище и/или в рамките на ЦОП и **Център за услуги за ранно детско развитие** за:

- превенция на рисковото поведение на деца и младежи (агресия, насилие, отклоняващо се поведение)
- здравна и социална просвета против зависимостите.

Оказване на съдействие на училищата за провеждане на лекции и дискусии в часа на класа; организиране на хепънинги; междуучилищни прояви и инициативи на общинско и областно ниво.

Дейност 1.3.2.2. Извънучилищни дейности и осмисляне на личното време на децата.

Приоритетна необходимост е развитието на разнообразни извънучилищни дейности като клубове по интереси, ателиета, детски работилници, занимания със спорт и изкуство, които се осъществяват от училища, читалища, ЦОП като посредници или организатори, училищни настоятелства, Центрове за развитие на уязвими общности, НПО, РИО на МОМН.

Дейност 1.3.2.3. Изграждане на Център за работа с деца на улицата в гр.Кюстендил за работа с деца и семейства в риск за осигуряване на достъп до образование и работа за развитие на уязвими общности; изграждане на клубове по интереси и предоставяне на образователна подкрепа и др.

Дейност 1.3.2.4. Използване капацитета на Превантивно-информационен център за наркозависими деца и младежи, и за други целеви групи в потенциална опасност от зависимост в гр.Кюстендил за извършване на превантивна корекционно-възпитателна дейност (планиран в Дейност 3.4.2.1)

Мярка 1.3.3. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите и работа с деца на улицата, жертви на насилие, трафик.

Дейност 1.3.3.1. Съвместни дейности на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) и обществените възпитатели в общината, заедно с ОЗД в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие.

Дейност 1.3.3.2. Дейности на ЦОП по направление от ОЗД – консултации, посредничество и подкрепа за деца, жертви на насилие, трафик и зависимости, както и специализирани програми за работа с деца извършители на противообществени прояви, насилие, рисково поведение.

Дейност 1.3.3.3. Разкриване на кризисен център за жени, деца и младежи, преживели домашно насилие, сексуално насилие, жертви на трафик на хора. Услугата е планирана след 2012 година. Кризисен центровете ще бъдат разкрити в: гр. Кюстендил с капацитет 20 места.

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 1.4. Равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование

- Мярка 1.4.1. Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички подлежащи деца в община Кюстендил;
- Мярка 1.4.2. Програми за превенция на отпадането от училище с цел намаляване с 80% на отпадналите деца и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи;
- Мярка 1.4.3. Осигуряване на интегрирана предучилищна подготовка и образование за децата с увреждания – обхващане на 70% от децата с увреждания в подходящи форми на включващо образование;
- Мярка 1.4.4. Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в учебно-възпитателния процес на децата с увреждания.

Мярка 1.4.1. Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички подлежащи деца в община Кюстендил

Дейност 1.4.1.1. Обхващане на всички деца в предучилищно образование от 5-годишна възраст, със специален фокус върху децата от ромската общност, чрез:

- издирване на всички подлежащи деца и записване в предучилищна подготовка – изпълнява се от учителите, с подкрепата на общината, ОЗД, **Център за услуги за ранно детско развитие**, социалните работници, местно-базирани НПО и инициативни групи;
- разкриване на достатъчен брой подготвителни класове в училище (с целодневна организация на обучението) и/или предучилищни групи в детските градини;
- срещи и посещения по домовете за информиране и мотивиране на родителите, осъществявани от учители, социални работници, представители на НПО.

Дейност 1.4.1.2. Целеви мерки за **назначаване на помощници на учителя**, особено в общинските училища със смесен етнически състав. Списъкът на тези училища и конкретните потребности от допълваща подкрепа ще бъдат уточнени от общините и РИО на МОМН през първата половина на 2011 г., за стартиране на мерките през учебната 2011-2012 година.

Мярка 1.4.2. Програми за превенция на отпадането от училище с цел намаляване с 80% на отпадналите деца и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи.

Дейност 1.4.2.1. Развитие на смесени образователно-социални услуги за превенция на отпадането и задържане на децата в училище, които се изпълняват от общината и **Център за услуги за ранно детско развитие**, ЦОП, НПО, училища, училищни настоятелства, читалища, Центрове за развитие на уязвими общности (*планирани Мярка 3.3.1*). Изграждане на партньорство и взаимодействие между доставчиците на социалните услуги (преди всичко ЦОП, Център за работа с деца на улицата и др.), от една страна, и организациите, ангажирани с образованието (училищата, НПО и пр.), от друга страна, за образователна интеграция и реинтеграция на децата. Планирани са:

- консултации и подкрепа за децата – клиенти на услугите на ЦОП по направление от ОЗД;
- Посещения на място и срещи за издирване на отпадналите деца
- Срещи, консултации, инициативи за мотивиране и подкрепа на децата и техните родители
- Организиране на консултации, занимални и помощ от учителите за наваксване на учебния материал от децата и младежите.

Дейност 1.4.2.2. Хоризонтални мерки за подобряване на привлекателността на училището, които обхващат всички деца и млади хора в училище и осигуряват:

- Инициране и изпълнение на програми и инициативи за повишаване на интереса към учене, включване на децата и младежите в живота на училището, в т.ч. и при вземане на решения, отнасящи се до децата
- Извънкласни и извънучилищни дейности за мотивация на децата и техните родители - включване на децата в извънучилищни занимания в рамките на учебната година (ателиета по интереси, школи по изкуства, спортни състезания); осмисляне на свободното време на децата и младежите;
- Обучения на учителите и препоръки за промяна на практиката на преподаване на учителите и включване на интерактивни методи.

Мярка 1.4.3. Осигуряване на интегрирана предучилищна подготовка и образование за децата с увреждания – обхващане на 70% от децата с увреждания в подходящи форми на включващо образование.

В дейностите се включват училищата, РИО на МОМН, Екипът за комплексно педагогическо оценяване (ЕКПО) към РИО и Ресурсния център Кюстендил за подкрепа на деца със СОП към МОМН, община, **Център за услуги за ранно детско развитие**, ЦОП и НПО.

Дейност 1.4.3.1. Обхващане на деца с увреждания в масови детски градини и ясли. През 2011 г. е необходимо да се разработи план за действие, в който ще се предвиди:

- Разкриване / формиране на специализирани групи за деца с увреждания в масови детски градини;
- Осигуряване на места за интегриране на деца с увреждания в общите групи в масовите детски градини, вкл. подкрепа за адаптиране към средата, осигуряване на транспорт и осигуряване на необходимия брой ресурсни учители. Чрез кандидатстване по проекти към ОП РЧР и Център за услуги за ранно детско развитие ще се предостави специализирано обучение на педагозите в масовите детски заведения за работа с деца с увреждания.

Дейност 1.4.3.2. Интегриране на децата с увреждания в масови общообразователни училища за обучение с подкрепата на **ресурсни учители** - осъществява се от училищата, РИО на МОМН и Ресурсния център към РИО на МОМН с подкрепата на общината, която трябва да осигури необходимата достъпна среда за децата с увреждания – вътре и извън сградата на училището. Ресурсното образование в масовите общообразователни училища обхваща:

- Децата с увреждания, отглеждани в семейства
- Образование за децата с увреждания, настанени в СИ

Дейност 1.4.3.3. Подготовка на средата за приемане на децата с увреждания в масовите училища, осъществявана с помощта на Център за услуги за ранно детско развитие, НПО и Ресурсния център към РИО на МОМН чрез целеви мерки в две направления:

- Инициативи вътре в училище, които обхващат трите “страни” - учители, родители (на децата с увреждания и на децата без увреждания) и учениците. Обучения на учителите за толерантност и приемане на децата с увреждания;
- Кампании за повишаване на чувствителността към децата с увреждания и техните семейства, за преодоляване на дискриминацията и промоциране на толерантност.

Дейност 1.4.3.4. Разкриване след 2012 г. на 1/един/ Социални учебно-професионални център с капацитет 30 за лица с определена степен намалена работоспособност навършили 16 г. и деца в риск, навършили 16 г.

Дейност 1.4.3.5. Осигуряване на достъпна среда за децата с увреждания в масовите училища и детски градини в община Кюстендил. През 2011 г. ще се извърши проучване за оценка на нуждите и ще се разработи актуализиран общински план за изпълнение на специфични мерки за подобряване на достъпа, в съответствие с конкретните условия на населено място.

Мярка 1.4.4. Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в учебно-възпитателния процес на техните деца. Медиатори за осъществяването на тази връзка, биха могли да бъдат лектори, преподаватели и педагози.

Дейност 1.4.4.1. Дейности за изграждане на капацитет в училищата и детските градини за включване на родителите и създаване на интегрираща среда в училище, които включват:

- обучения на учители и директори на училища и детски градини – методи и подходи за включване на родителите и приобщаването им към образованието на техните деца
- разпространение на обучителни материали за работа с родителите
- срещи и обучения на Училищни настоятелства и родителски комитети в училищата
- обмяна на опит и добри практики с други училища и детски градини.

Дейност 1.4.4.2. Инициативи и съвместни дейности в училище за изграждане на връзката между трите страни: училище/учители – родители/общност – деца/ученици с подкрепата на общинска администрация, РИО и гражданския сектор.

Дейност 1.4.4.3. Развитие на капацитета на Училищните настоятелства и НПО за подкрепа на интегрираното образование с участието на родителите и местните общности:

- Активизиране на Училищните настоятелства в училищата в общината;
- Консултиране, обучения и техническа помощ за развитие на инициативи от Училищните настоятелства.

Направление 2: ДЕИНСТИТУЦИАЛИЗАЦИЯ НА ГРИЖИТЕ ЗА ДЕЦА

Обща цел 2. Да се постигне намаляване броя на децата, отглеждани в специализирани институции на 90%, закриване на СИ за деца и да се подобри качеството на резидентната грижа в община Кюстендил

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 2.1. Разработване на планове за трансформиране и закриване на 2 СИ за деца в община Кюстендил

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 2.2. Извеждане на децата от специализираните институции за отглеждане в семейна среда 90%

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 2.3. Развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 2.4. Намаляване на броя и капацитета на специализираните институции за деца в община Кюстендил и разкриване на нови услуги

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 2.5. Подпомагане на социалната интеграция за младежите, напускащи СИ.

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 2.1. Разработване на планове за трансформиране и закриване на СИ за деца в община Кюстендил

- Мярка 2.1.1. Разработване на планове за трансформиране/ закриване на 2 СИ за деца;
- Мярка 2.1.2. Услуги в подкрепа на осиновяването;
- Мярка 2.1.3. Формиране на мрежа между всички участници, които имат отговорност за бъдещето на децата от СИ.

През първата година от стратегията (2011 г.) ще се изработят планове за трансформиране/закриване на СИ за деца през следващите години, в съответствие с договорените приоритети на Общинска стратегия за бъдещето на всеки от СИ. Тези планове ще предвиждат изпълнението на всяка конкретна стъпка при трансформирането и закриването на всяка СИ за деца в община Кюстендил, включително планиране на етапите на извеждане на децата, преустановяване на приема на деца и постепенно намаляване на капацитета им. В този процес ще се използват добрите практики и натрупаният опит от закриването на ДДУИ с. Горна Козница.

Мярка 2.1.1. Разработване на планове за трансформиране/ закриване на 2 СИ за деца

Дейност 2.1.1.1. Създаване на общинска работна групи за изработване на планове за трансформиране /закриване на СИ за деца в община Кюстендил, които дават отговор за бъдещото развитие на децата, персонала и сградата на всяка СИ. Тяхната работа ще бъде подпомагана от експертна група на областно ниво (с участието на РДСП, ОЗД, РЦЗ, НПО, УНИЦЕФ и външни специалисти) за консултиране и подкрепа на процеса чрез провеждане на срещи, посещения на място, дискусии, съвместна разработка на предложения./ заложили в Областната стратегия за развитие на социалните услуги/

Дейност 2.1.1.2. Преглед и актуализиране през 2011 г. на плановите за 2 СИ за деца в община Кюстендил. В тези планове се описват конкретните мерки и стъпки за изпълнението на следните основни етапи:

- Децата – индивидуална оценка и планиране за всяко дете, настанено в СИ. Актуализиране на индивидуалните оценки на всички деца и на тяхна основа – актуализиране на плановите за действие, в които да се заложат за всички деца реалистични дългосрочни и краткосрочни цели и социалните услуги, необходими за извеждане на децата от всяка специализирана институция. Приоритет на плановите за децата е осигуряването на трайна семейна среда. Новите услуги за извеждане на децата от СИ ще се планират там, където са семействата на децата, а не там, където се намират институциите в момента.
- Персонала – оценка на човешките ресурси, планове за допълнителна професионална квалификация и препоръки за пренасочване към новите социални услуги и/или дейности, които ще се развият в съответната община;
- Сградата – препоръки и мерки за развитие на услуги или дейности в сградата на дома след трансформирането/закриването на СИ. Планиране на бъдещето на материалната база и ресурсите на институцията.
- Изпълнение на индивидуалните планове на всички деца, постепенно извеждане на децата от СИ;
- Закриване/трансформиране на институцията и изпълнение на плана за използване на материалната база и ресурсите на институцията.

Дейност 2.1.1.3. Съгласуване на плановите за всяка СИ за деца на общинско и областно ниво, както и на предложенията за разкриване на нови услуги при трансформирането на съответния дом извън вече предвидените в Областната стратегия.

Мярка 2.1.2. Услуги в подкрепа на осиновяването

Дейност 2.1.2.1. Ефективни услуги от ОЗД, ЦОП и ДСП за подкрепа на осиновяването на изоставени деца – консултиране, информиране, посредничество, мотивиране и обу-

чение за кандидат-осиновители чрез форми на индивидуална и групов работа, подкрепа в следосиновителния период за осиновители и осиновени.

Мярка 2.1.3. Формиране на мрежа между всички участници, които имат отговорност за бъдещето на децата от СИ.

Дейност 2.1.2.1. Установяване на контакти между СИ, общината, ДСП и ОЗД, от една страна, и от друга, общината и ДСП/ОЗД, от която идват настанените деца – в рамките на община Кюстендил и извън нея. Инициативата се поема от съответната СИ, ОЗД и ДСП, с подкрепата на РДСП.

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 2.2. Извеждане на децата от специализираните институции за отглеждане в семейна среда

- Мярка 2.2.1. Развитие на услуги за реинтеграция на децата от СИ в биологичното или разширеното семейство (настаняване при близки и роднини), услуги в подкрепа на осиновяването;
- Мярка 2.2.2. Извеждане на деца от СИ в приемни семейства.

Мярка 2.2.1. Развитие на услуги за реинтеграция на децата от специализираните институции в биологичното или в разширеното семейство (настаняване при близки и роднини), услуги в подкрепа на осиновяването.

Дейност 2.2.1.2. Дейности на ЦОП (*предвидени към Мярка 1.1.2.*), специализираните институции и ОЗД за реинтеграция на децата от СИ в биологичното семейство, които включват:

- социално-консултативна работа с деца, при които съществува възможност за връщане в семейна среда;
- подкрепа за възстановяване на прекъснатите връзки с биологичните родители, братя и сестри;
- подкрепа и консултации за детето и семейството в периода след реинтеграцията;
- работа с родителите, разширеното семейство и детето за възстановяване на връзките родители – дете; услуги за изграждане на родителския капацитет.

Дейност 2.2.1.3. Изпълнение на дейности от ЦОП, СИ и ОЗД по настаняване на деца от СИ в семейства на близки и роднини и услуги по подкрепа към семействата – консултиране, практическа подкрепа, съдействие, информиране, посредничество, услуги за изграждане на родителския капацитет, материална и финансова подкрепа в процеса на отглеждане на изведените деца.

Дейност 2.2.1.4. Услуги в подкрепа на осиновяването (*планирани в мярка 1.1.5.*) на деца, настанени в СИ и ще включват обучение и оценка на кандидат приемни родители, подкрепа на детето и на семейството в след осиновителния период, формиране на групи за подкрепа на осиновени деца и осиновители.

Мярка 2.2.2. Извеждане на деца от СИ в приемни семейства.

Дейност 2.2.2.1. Координация на дейността от страна на ОЗД за развитие на приемната грижа на общинско ниво (*планирано в мярка 1.1.6.*).

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 2.3. Развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда

- Мярка 2.3.1. Изграждане на ЦНСТ за извеждане на децата от СИ
- Мярка 2.3.2. Продължаване дейността на ЦНСТ в Кюстендил – 2 центъра x 8 потребители

Мярка 2.3.1. Изграждане на ЦНСТ за извеждане на децата от СИ

Планира се постепенно извеждане на деца, отглеждани в СИ, в резидентна грижа семеен тип.

Дейност 2.3.1.1. Изграждане на ЦНСТ за деца с увреждания в гр.Кюстендил след 2012 г. с капацитет 10 потребители. В ЦНСТ ще бъдат обхванати деца от ДМСГ и ДДРЛГ.

Дейност 2.3.1.2. Изграждане на 2 ЦНСТ за деца от 0 до 6 години в гр.Кюстендил след 2012 г. за деца от ДМСГД гр. Кюстендил. Всеки от центровете ще бъде с капацитет 14 или общ капацитет 28.

Дейност 2.3.1.3. Изграждане на 3 ЦНСТ за деца от 7 до 18 години (ДДД) в гр.Кюстендил след 2012 г. за деца от ДДЛРГ гр.Кюстендил. Всеки от центровете ще е с капацитет 8 места или общ капацитет 24.

Дейност 2.3.1.4. Продължаване дейността на двата ЦНСТ в Кюстендил, всеки от който е с капацитет по 8 потребители. Подобряване и разнообразяване на услугите в тях.

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 2.4. Намаляване на броя и капацитета на специализираните институции за деца в община Кюстендил и разкриване на нови услуги;

- Мярка 2.4.1. Трансформиране, подготовка и поетапно закриване на 2 СИ за деца в община Кюстендил до 2015 г.;
- Мярка 2.4.2. Разкриване на нови услуги

Мярка 2.4.1. Трансформиране, подготовка и поетапно закриване на 2 СИ за деца в община Кюстендил до 2015 година.

Дейност 2.4.1.1. Трансформиране и закриване на ДДЛРГ „Хисарлъка”, гр. Кюстендил за деца от 3 до 7 години. Поетапно извеждане на децата в ЦНСТ. Намаляване на капацитета от 56 места през 2010 г. на 45 места през 2011 г. с извеждане на деца в семейна среда, приемни семейства или в ЦНСТ. Поетапно закриване на ДДЛРГ след 2012 г. и преобразуване в алтернативни услуги в общността, съгласно одобрения план за закриване.

Дейност 2.4.1.2. Трансформиране на ДМСГД Кюстендил чрез постоянно намаляване на местата до неговото закриване до 2015 г. и разкриване на нови услуги.

Закриването на ДМСГД ще се извърши паралелно с постепенното изграждане на пакет от нови услуги за новородени и техните семейства (в сградата и с участието на персонала на ДМСГД). Намаляването на капацитета ще се постигне на етапи, но не по-малко от 20% през първата година. Договаряне с МЗ е необходимо, както за дейностите по постепенното намаляване на капацитета на ДМСГД, така и за разкриването на новите смесени здравно-социални услуги в сградата на ДМСГД.

Мярка 2.4.2. Разкриване на нови услуги

Дейност 2.4.2.1. Продължаване дейността на съществуващите и разкриване на нови Центрове за настаняване от семеен тип (описани в мярка 2.3.1.)

Дейност 2.4.2.2. Продължаване дейността на съществуващия Дневен център за деца и младежи с увреждания в гр.Кюстендил с капацитет 24, с тенденция към развиване на по-гъвкави форми на дневни, почасови и заместващи грижи. (описан в Дейност 1.2.2.1)

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 2.5. Подпомагане на социалната интеграция за младежите, напуснали СИ.

- Мярка 2.5.1. Програми за изграждане на социални умения на децата, настанени в СИ
- Мярка 2.5.2. Програми за социална и трудова интеграция на младежите от СИ

Мярка 2.5.1. Програми за изграждане на социални умения на децата, настанени в СИ.

Дейност 2.5.1.1. Развиване на програми във всички СИ за изграждане на социални умения на настанените деца и подготовка за самостоятелен живот след напускане на институцията. Програмите се изпълняват съвместно от ЦОП и СИ с подкрепата на училищата и ОЗД.

Мярка 2.5.2. Програми за социална и трудова интеграция на младежите, напуснали СИ.

Дейност 2.5.2.1. Предоставяне на подкрепа към младежите, напуснали СИ – информиране, предоставяне на консултации, съдействие и посредничество за намиране на работа и самостоятелно жилище, както и съдействие при кризисни ситуации. Дейностите ще се осъществяват от ЦОП и общината, като се намалява интензивността пропорционално на нарастващата самостоятелност на младежите.

Дейност 2.5.2.2. Програми за професионална квалификация на младежите, напуснали СИ – включване в курсове за професионална квалификация към Дирекциите Бюро по труда (ДБТ), и/или по проекти, подкрепени от Оперативни програми за развитие на човешките ресурси и Националните програми за заетост (посочени по-подробно в приоритетно направление 3).

Дейност 2.5.2.3. Прилагане на общински и национални мерки за осигуряване на достъп до заетост за младежите, напуснали СИ – стимулиране на работодателите, програми за субсидирани работни места и др.

Дейност 2.5.2.4. Прилагане на общински мерки в подкрепа на младежите, напуснали СИ, за осигуряване на жилище (като настаняване под наем в общинско жилище, подкрепа чрез лимитиран във времето субсидиран наем и др.).

Приоритетно направление 3: СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ОБЩНОСТИ В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ И УЯЗВИМИ ГРУПИ

Обща цел 3. Да се създадат условия за социално включване и интегриране на максимален брой хора от общностите в неравностойно положение, уязвимите групи и индивиди в община Кюстендил

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 3.1. Осигуряване на условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 3.2. Намаляване на броя на хората с увреждания в специализирани институции чрез развитие на алтернативна резидентна грижа от семеен тип

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 3.3. Осигуряване на условия и улесняване достъп до развитие на етническите общности в неравностойно положение и уязвими групи

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 3.4. Реинтеграция на рискови общности, индивиди и уязвими групи с рисково и зависимо поведение.

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 3.1. Осигуряване на условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда

- Мярка 3.1.1. Развиване на ЦСРИ за обхващане на хората с увреждания в цялата територия на област Кюстендил
- Мярка 3.1.2. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства
- Мярка 3.1.3. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания.

Мярка 3.1.1. Развиване на ЦСРИ за обхващане на хората с увреждания в община Кюстендил.

Дейност 3.1.1.1. Разкриване на ЦСРИ за деца и възрастни в гр.Кюстендил – планирана за разкриване след 2012 г. с капацитет 30 места. *(описана към мярка 1.2.1.5)*

Мярка 3.1.2. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства.

Дейност 3.1.2.1. Разширяване на обхвата на услугите, които предлагат домашни грижи за хора с увреждания – домашен помощник, социален и личен асистент, *(подробно описани в Мярка 4.1.2.),* за което ще допринесе продължението на националните програми – ДП, СА, ЛА).

Дейност 3.1.2.2. Включване на допълнителни услуги към Домашния социален патронаж *(подробно описани в Мярка 4.1.1.)* и по-пълно обхващане на хората с увреждания от малките населени места.

Дейност 3.1.2.3. Осигуряване на информация, съдействие и посредничество от страна на ДСП и общинска администрация за улесняване на достъпа до технически помощни средства и достъпна среда в дома по програмите на АХУ и Закона за хората с увреждания.

Дейност 3.1.2.4. Разкриване на Дневен център за възрастни хора с увреждания в гр.Кюстендил за предоставяне на дневни и почасови услуги, медицинска и социална рехабилитация и подкрепа. Планирана нова услуга след 2012 г. с капацитет 15 потребители.

Дейност 3.1.2.5. Разкриване на Дневен център за хора със зрителни увреждания в гр.Кюстендил за предоставяне на медицинска и социална рехабилитация; социални, правни, здравни и психологически консултации. Планирана нова услуга след 2012 г. с капацитет 30 потребители.

Дейност 3.1.2.6. Осигуряване на условия за почасова грижа за хора с увреждания в помещения в рамките на ЦСРИ. Тези услуги ще предоставят подкрепа за семействата на хора с увреждания и ще улесняват полагането на ежедневните грижи особено в случаи-

те, когато за човек с увреждане се грижи сам родител/близък, както и ще даде възможност на близките на хората с увреждания да се включат в пазара на труда.

Мярка 3.1.3. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания.

Дейност 3.1.3.1. Продължаване и разширяване дейността на съществуващите клубове на инвалида в Кюстендил и с. Слокощица. Фокусът на услугата е осигуряване на лични и социални контакти, информиране и консултиране – социално, здравно и правно за хората с увреждания.

Дейност 3.1.3.2. Подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство, културни и здравни центрове, училища и детски градини, предприятия и пр.

Дейност 3.1.3.2. Целеви мерки на Дирекциите Бюро по труда (ДБТ), общините и местни НПО за предоставяне на достъп до доходи, заетост, професионална квалификация, обучение и практически умения и др. за лицата с увреждания с право на работа.

Дейност 3.1.3.3. Прилагане на общински и национални мерки за осигуряване на по-широки възможности за самостоятелен живот на хората с увреждания – обучение, жилище, доходи, достъп до услуги и подпомагане.

Дейност 3.1.3.4. Разработване и стартиране на нови форми на междусекторни и смесени социални услуги за активно включване на лицата с увреждания, основани на индивидуален подход и насочени към подобряване на личните умения на лицата от уязвимите групи:

- използване възможностите на информационните технологии;
- посреднически услуги от агенции/бюра за помощ и взаимопомощ;
- социални услуги за подкрепа на професионалното развитие на лица с увреждания, включително и подкрепа за трудова реализация на лица, полагащи грижи за зависими членове на семействата си.

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 3.2. Намаляване на броя на хората с увреждания в специализирани институции чрез развитие на алтернативна резидентна грижа от семеен тип;

- Мярка 3.2.1. Реформиране и реструктуриране на съществуващите СИ за възрастни с увреждания и подобряване на качеството на предоставяната резидентна грижа;
- Мярка 3.2.2. Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната.

Мярка 3.2.1. Реформиране и реструктуриране на съществуващите СИ за възрастни с увреждания и подобряване на качеството на предоставяната резидентна грижа.

Дейност 3.2.1.2. Подобряване качеството на услугите предоставяни в Дома за възрастни хора с физически увреждания „Ильо войвода” гр.Кюстендил, насочено към подобряване на грижата и условията за пребиваване на настанените 90 лица и постепенното им извеждане в защитени жилища (*съгласно Дейност 3.2.2.7*)

Дейност 3.2.1.3. Подобряване качеството на услугите и реновиране на сградата с цел подобряване условията за пребиваване на настанените 44 лица в Дома за възрастни хора с умствена изостаналост с. Преколница, общ.Кюстендил.

Мярка 3.2.2. Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната.

Дейност 3.2.2.1. Продължаване на дейността на двата ЦНСТ за възрастни хора с увреждания в гр.Кюстендил за лицата от ДДУИ с.Горна Козница. Всеки от центровете е с капацитет 4 места или общо 8. В центровете се осигурява резидентна грижа за лица с увреждания, за които не са налице възможности за връщане в семейна среда.

Дейност 3.2.2.2. Разкриване на ЦНСТ за възрастни хора с психични разстройства в гр.Кюстендил след 2012 г. с капацитет 8 места.

Дейност 3.2.2.3. Разкриване на защитено жилище за възрастни хора с физически увреждания в гр.Кюстендил след 2012 г. с капацитет 8 места за хора от ДВФУ „Ильо войвода” гр.Кюстендил.

Дейност 3.2.2.4. Разкриване на защитено жилище за възрастни хора с психически разстройства след 2012 г. в гр.Кюстендил с капацитет 8 места.

Дейност 3.2.2.5. Продължаване дейността на преходно жилище за хора с умствена изостаналост с.Преколница, с капацитет 16.

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 3.3. Осигуряване на условия и улесняване достъпа до развитие на етническите общности в неравностойно положение и уязвими групи;

- Мярка 3.3.1. Създаване на Общностен център за развитие на уязвими общности, които да обхванат поне 60% от компактните ромски общности в общината.
- Мярка 3.3.2. Увеличаване броя на здравните медиатори за подобряване на достъпа до здравеопазване в ромските общности
- Мярка 3.3.3. Образование за възрастни. Мерки за реинтеграция в образованието на неграмотните и пълнолетните с ниско образование (със специален фокус към отпадналите от училище млади хора в ромските квартали)
- Мярка 3.3.4. Обхващане с хоризонтални мерки и целеви инициативи за социално включване на безработни, насочени към достъп до професионална квалификация, заетост и доходи.

Мярка 3.3.1. Създаване на Център за услуги за ранно детско развитие -развитие на уязвими общности, които да обхванат поне 60% от компактните ромски общности в общината.

Дейност 3.3.1.1. Създаване на Център за услуги за ранно детско развитие- за развитие на уязвими общности в община Кюстендил.

Центърът ще работи с уязвими общности и групи, главно в обособения ромски квартал, където достъпът до социални услуги, здравеопазване, образование и заетост е най-силно затруднен.

Подготвителните дейности включват формиране на екипи, помещения и оборудване, обучение на екипите, осъществявано и от НПО с натрупан опит в програми за развитие на ромската общност и за превенция на социалното изключване. Центърът ще се изгради в гр. Кюстендил.

Дейност 3.3.1.2. Изпълнение на дейности от Център за услуги за ранно детско развитие, насочени към социално включване, като:

- Центърът ще стартира дейността си с проучване и участие на конкретните проблеми и потребности на ромските общности, в които ще работи и събиране на данни по метода „от врата до врата“ за състоянието и социалния статус на уязвимите семейства и децата, живеещи както в компактния ромски квартал, така и в разпръснати в смесени райони
- Посредничество между хората в риск от ромската общност и институциите (като местна власт, Дирекция Бюро по труда, ДСП и други), информирание и подкрепа за достъп до заетост, образование, социални услуги, здравеопазване, административни услуги и други.
- Оказване на съдействие на ЦОП при работа с уязвими семейства с деца в риск от ромската общност
- Изпълнение на интегрирани програми за общностно развитие чрез стимулиране на инициативността, участието и самопомощта, финансирани на проектен принцип
- Здравна просвета, превенция на зависимости за деца и възрастни.

Мярка 3.3.2. Увеличаване броя здравни медиатори за подобряване на достъпа до здравеопазване във високо рисковите ромски общности.

Задължително е обхващането поне на обособените ромски квартали във Кюстендил, с минимум 10 здравни медиатори. Здравните медиатори изпълняват специфични задачи за достъп до информирание, консултиране и посредничество за достъп до здравни грижи. Същевременно е необходимо да се развие техния потенциал за включване в работата по превенция на изоставянето и negliжирането на деца от ромската общност.

Дейност 3.3.2.1. Подбор и назначаване на нови здравни медиатори. Продължаване на дейностите на 6-те здравни медиатори в община Кюстендил и назначаване на минимум 4 нови здравни медиатори в общината.

Дейност 3.3.2.2. Осигуряване на базисно обучение на здравните медиатори , последващи консултации, обучение чрез практика и супервизия. Дейността е ресурсно обезпечена от Проект за социално включване.

Дейност 3.3.2.3. Предоставяне на здравни, посреднически услуги и консултации от здравните медиатори; включване в работата на ЦОП със семейства в риск по места за превенция на изоставянето и negliжирането на децата.

Дейност 3.3.2.4. Организиране на кампании “Имунизация” за пълен обхват на децата от уязвимите общности в задължителните мерки за имунизация. Кампаниите ще се организират от общината и здравните медиатори, Общностен център за развитие на уязвими общности и НПО, с подкрепата на личните лекари, РЦЗ, болница. Кампаниите включват:

- преглед на състоянието на задължителните имунизации за децата в ромските общности;
- срещи на здравните медиатори с родителите за информирание и преодоляване на недоверието към изискванията за необходимите имунизации
- допълване от личните лекари на пропуснатите имунизации на децата в съответствие с възрастта и здравословното им състояние.

Редовните имунизации са условие както за подобряване на здравния статус на ромските деца, така и за достъпа им до ранно образование чрез посещаване на детска градина.

Мярка 3.3.3. Образование за възрастни - мерки за реинтеграция в образованието на неграмотните и пълнолетните с ниско образование (със специален фокус към отпадналите от училище млади хора в ромските квартали).

Мерките предвиждат развитие на смесени образователни програми (по различни донорски програми и схеми за финансиране образованието за възрастни) за ограмотяване на неграмотни пълнолетни хора, включително за образование на пълнолетни млади хора с незавършена степен (без диплома) на основно или средно образование. Такива програми се инициират от НПО, училищни настоятелства, общини и се изпълняват в тясно партньорство със специфичен принос на всеки участник, както следва:

- училището извършва образователните дейности, организира и провежда полагането на изпити за образователна степен;
- РИО на МОМН предоставя учебните програми и оказва методическа помощ;
- Общностен център за развитие на уязвими общности заедно с местните НПО мотивират участниците и осигуряват посещаемост на учебните занятия;
- общинаната оказва съдействие за изпълнението на програмите и при нужда предоставят помещения;
- доставчиците на социални услуги в общността предоставят подкрепа на процеса и съдействат за мотивиране на целевите участници.

Дейност 3.3.3.1. Образователно-социални услуги за ограмотяване на неграмотни младежи и пълнолетни, изпълнявани от училища, НПО, читалища, училищни настоятелства, с финансиране на проектен принцип.

Дейност 3.3.3.2. Образователни програми за младежи/възрастни за покриване на образователна степен чрез подготовка и полагане на изпити като частни ученици, които да се изпълняват от училищата с посредничество и подкрепа от местни НПО и Общностен център за развитие на общностите.

Мярка 3.3.4. Обхващане с хоризонтални мерки и целеви инициативи за социално включване на безработни, насочени към достъп до професионална квалификация, заетост и доходи.

Дейност 3.3.4.1. Включване в програми и мерки на ДБТ; инициране и изпълнение на проекти за професионална квалификация и заетост, финансирани по действащите национални програми за заетост и оперативни програми за развитие на човешките ресурси.

Дейност 3.3.4.2. Общински мерки за подкрепа на развитието на кооперации и социални предприятия за осигуряване на заетост за трайно безработни и хора с увреждания.

Дейност 3.3.4.3. Подкрепа за достъп до заетост и квалификация от ромски трудови посредници към Дирекциите "Бюро по труда" в областта (продължаване на дейността на 2 действащи трудови медиатори и назначаване на 3 нови).

Дейност 3.3.4.4. Провеждане на мотивационни курсове, консултиране и оказване на подкрепа за реализацията на трудовия пазар – предимно към млади хора и семейства с деца в риск от ромската общност. Дейностите се изпълняват от Дирекция Бюро по труда и по проекти на НПО.

Дейност 3.3.4.5. Подкрепа за утвърждаване и развиване дейността на съществуващите 3 социални предприятия на територията на общината, разкрити по ОП РЧР – в

гр.Кюстендил работи социално предприятие „Младежка работилница” на Сдружение „Партньори - Кюстендил”. Социалните предприятия имат силно изразен социален ефект спрямо лица от уязвими групи за подобряване на жизненото им равнище, осигуряване на заетост, предоставяне на услуги и други форми на пряка подкрепа за преодоляване на социалната им изолация.

Дейност 3.3.4.6. Разкриване на нови социални предприятия по грантови схеми на ОП РЧР в подкрепа на социалната интеграция на уязвими общности.

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 3.4. Реинтеграция на рискови общности, индивиди и уязвими групи с рисково и зависимо поведение.

- Мярка 3.4.1. Развиване на услуги за превенция на рисково и зависимо поведение, насочени към младежи и възрастни;
- Мярка 3.4.2. Услуги за реинтеграция на лица със зависимости и проблемно поведение.

Мярка 3.4.1. Развиване на услуги за превенция на рисково и зависимо поведение, насочени към младежи и възрастни.

Дейност 3.4.1.1. Дейности по превенция на ЦОП и ЦСРИ – информирание и консултиране, които ще подпомогнат приобщаването на застрашените групи към обществото като цяло. Работата предимно ще бъде подкрепяща и консултативна, свързана с нуждите на отделните потребители и на семействата в общността.

Дейност 3.4.1.2. Включване на родителите и семействата в смесени социално-образователни услуги и кампании за превенция на домашното насилие, трафика и зависимостите и рисковото поведение, изпълнявани от училища, училищни настоятелства и НПО.

Дейност 3.4.1.3. Разработване и изпълнение на Общински програми за изграждане на Социални жилища с финансиране от оперативните програми за регионално развитие.

Мярка 3.4.2. Услуги за реинтеграция на лица със зависимости и проблемно поведение.

Тези услуги имат за цел да свържат младежите и лицата от уязвимите групи с подходящи социални, образователни, здравни, информационно-консултантски и други дейности в зависимост от техните нужди и проблеми. Тези услуги са своеобразен диспечерски пункт към други услуги и нуждата от тях се поражда от факта, че един от проблемите на младежите и лицата от уязвимите групи е социална изолация, ниска социална компетентност или незнанието/ неумението да се обърнат към подходяща институция или специалист, които да им помогнат в решението на проблемна ситуация..

Дейност 3.4.2.1. Разкриване на Превантивно-информационен център в гр.Кюстендил след 2012 г. за работа с деца и младежи – наркозависими, а също и към други целеви групи, които са в потенциална опасност от развиване на зависимост. В центъра ще се извършва превантивна корекционно-възпитателна дейност сред малолетни и непълнолетни.

Дейност 3.4.2.2. Разкриване на Център за временно настаняване в гр.Кюстендил след 2012 г. с капацитет 10 места. Услугата е краткосрочна за лица в риск – осигуряване на подслон и храна, активно посредничество за намиране на работа.

Дейност 3.4.2.3. Развиване на услуги за подкрепа на лица със зависимости и проблемно поведение от центъра за социална рехабилитация и интеграция в гр. Кюстендил. Услу-

гите ще бъдат насочени към: млади хора в риск на възраст 18-35 и лица на възраст 35-65 години, както следва: млади хора, след престой в специализирани институции, младежи и лица над 35 години преодолели сериозен здравословен проблем, психическа или физическа травма, преодолели зависимости, след периода на лечение, жертви на домашно насилие или трафик, дълготрайно безработни лица, хора с вируса на ХИВ и СПИН.

Дейностите ще включват:

- развиване на умения за самостоятелен живот и превенция на рисково поведение;
- психологическо консултиране, семейно консултиране, медиация, рехабилитация,
- младежки информационно-консултантски и обучителни услуги,
- обучителни услуги, свързани с повишаване на квалификацията, преквалификация, кариерно консултиране и посредничество за намиране на работа.

Ресурсният център за развитие на човешките ресурси в социалната сфера ще ръководи дейностите по обучение на персонала на ЦСРИ и ЦОП.

Направление 4: ГРИЖА ЗА СТАРИТЕ ХОРА

Обща цел 4. Да се подобри качеството на живота на старите хора във всички населени места в община Кюстендил

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 4.1. Да се развие широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в домашна среда

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 4.2. Да се осигури достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната (с максимален капацитет до 20 места)

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 4.1. Широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в домашна среда

- Мярка 4.1.1. Развиване на функциите и дейностите на домашния социален патронаж и развитие на мобилни услуги за обхващане на малките изолирани населени места в община Кюстендил;
- Мярка 4.1.2. Разширяване на услугите в домашна среда – домашен помощник, социален асистент и личен асистент с увеличен капацитет;
- Мярка 4.1.3. Осигуряване на дневна грижа, заместваща грижа и почасови услуги в общността за стари хора.

Мярка 4.1.1. Развиване на функциите и дейностите на домашния социален патронаж и развитие на мобилни услуги за обхващане на изолираните населени места в община Кюстендил.

Дейност 4.1.1.1. Развитие на Домашен социален патронаж в гр. Кюстендил. Разширеният списък на дейности на патронажа включва:

- Предоставяне на храна по домовете и хранене – извършва се в момента.
- Помощ при поддържане на лична хигиена, медицински услуги и манипулации;
- Помощ в домакинството, подкрепа за поддържане на жилището – почистване, помощ за дребни битови услуги и ремонти, смяна на обзавеждане и осигуряване на повече пространство;

- Съдействие за пазаруване, плащане на сметки, осигуряване на технически мощни средства;
- Съдействие за достъп до здравни и социални услуги – придружаване, помощ при транспортиране, информирание за здравни услуги.

Дейност 4.1.1.2. Развитие на Домашния социален патронаж като мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед.грижа, осигуряване на трудо и арт терапия и т.н.. Целта е разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капацитета за обхващане на малките изолирани населени места.

Патронаж гр.Кюстендил – 342 потребители през 2011 г. и увеличаване на техния брой на 360 през 2015 г.

Дейност 4.1.1.3. Общински мерки за осигуряване на достъп до административни услуги и социална подкрепа, които включват:

- посредничество от общинските служители и кметските наместници при адресиране на други институции и държавни служби извън общината,
- консултиране и съвети за правата и възможностите;
- техническа помощ от страна на общинските служители и кметските наместници при подготовка на документи и молби;
- помощ при транспортиране на стари хора с увреждания за подаване на заявления, молби, издаване на документи;
- транспортиране при възможност на административни служители на място при трудно подвижни стари хора и лица с увреждания, (особено за издаване на документи за ТЕЛК и др., на примера на положителните практики на община Чупрене).

Дейност 4.1.1.4. Продължаване функционирането на обществената трапезария в гр. Кюстендил за осигуряване на безплатна, топла и питателна храна на самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи; хора с увреждания с ниски доходи и др.

Мярка 4.1.2. Разширяване на услугите в домашна среда - домашен помощник, социален асистент, личен асистент с увеличен капацитет.

Дейност 4.1.2.1. Осигуряване на услугата Личен асистент – услуга в общността по национална програма и ОП РЧР.:

- Кюстендил – 130 лични асистенти през 2011 г. и увеличаване на техния брой на 260 през 2015 г.

Дейност 4.1.2.2. Осигуряване на услугата Социален асистент по национална програма и ОП РЧР :

- Кюстендил – 10 социални асистенти през 2012 г. и увеличаване на техния брой на 30 през 2015 г.

Дейност 4.1.2.3. Осигуряване на услугата Домашен помощник по ОП РЧР

- Кюстендил – 10 домашни помощници през 2012 г. и увеличаване на техния брой на 30 през 2015 г.

Мярка 4.1.3. Осигуряване на дневна грижа, заместваща грижа и почасови услуги в общността за стари хора.

Дейност 4.1.3.1. Планиране, изграждане и разкриване след 2012 г. на 6 нови Дневни центъра за стари хора, всеки с капацитет по 20 места в община Кюстендил – с.Копиловци, с. Ръждавица, с. Коняво, с. Драговищица, с. Слокощица и с. Жиленци.

Дейност 4.1.3.2. Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на пенсионера, предоставящи възможности за общуване, социален живот, дребни медицински и др. услуги за стари хора с относително съхранено здраве и възможности за самостоятелно придвижване.

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 4.2. Достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната (с максимален капацитет до 20 места).

- Мярка 4.2.1. Разкриване на алтернативни социални услуги от резидентен тип и малки домове за обгрижване на стари хора в среда, близка до семейната.

Мярка 4.2.1. Разкриване на алтернативни резидентни услуги и нови малки домове за обгрижване на стари хора в среда, близка до домашната.

Дейност 4.2.1.1. Планиране, изграждане и разкриване на Дом за стари хора (резидентна грижа – постоянно 24 часово наблюдение) след 2012 г. в гр. Кюстендил с капацитет 40 места

Дейност 4.2.2.2. Провеждане на общинска политика за стимулиране на частната инициатива при разкриването на модерни частни домове за стари хора в община Кюстендил. Частните домове ще предоставят качествена резидентна грижа за стари хора, включително и за жители от други области от страната като осигурява работни места за персонала от общините.

Дейност 4.2.2.3. Проучване на възможностите за създаване на комплекси за подкрепа на стари хора през 2011-2012 г., в които са развити две и повече социални услуги, насочени към старите хора.

Комплексът за подкрепа на стари хора комбинира ресурсите на различни налични дейности и услуги на територията на дадена община (като Домашен социален патронаж, Дневен център за стари хора, клуб на пенсионера, социална кухня/обществена кухня, заети по програма „Социални услуги в семейна среда“, Национална програма „От социални помощи към осигуряване на заетост“ и др.) с цел оптимизирането и ефективното им използване при предоставяне на услуги за стари хора. Комплексът не предполага задължително сливане на наличните услуги, а съвместно планиране и координиране на ресурсите и дейностите за една и съща целева група. Предложението се основава на припокриващите се дейности от различни услуги (хранене – ДСП и Дневен център за стари хора) и нуждата от налични ресурси (медицинско наблюдение в ДЦСХ, програма „Социални услуги в семейна среда“ и др.). Общината преценява под чие административно управление/координация да бъде комплексът.

7. Система на мониторинг и оценка

Системата за мониторинг и оценка е ключов инструмент за развитие на политики и програми в социалната сфера и особено – за дългосрочни и комплексни интервенции като Общинската стратегия за социалните услуги в община Кюстендил. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на стратегията по отношение на приоритетните направления и целите, както и за препланирането на оперативните задачи в хода на изпълнението.

7.1. Конкретните цели и задачи на системата за мониторинг и оценка

1. Да осигурява постоянен поток от актуална информация за развитието на социалната среда в община Кюстендил, чрез:

- Наблюдение на промените в базовите индикатори за ситуацията;
- Обратна връзка от целевите групи и преките потребители за вида и качеството на предоставяните услуги и подкрепа;
- Обратна връзка от преките изпълнители на дейностите за трудностите в изпълнението на услугите, възможностите за усъвършенстване и нуждите от обучение и развитие на човешките ресурси.

2. Да обезпечи текущия мониторинг на изпълнението на дейностите по Стратегията на общинско ниво, чрез:

- Събиране на информация за обема и преките резултати от осъществяваните дейности/ услуги;
- Пряко наблюдение на хода, методите и начините на текущото изпълнение на планираните дейности, както и на степента на изпълнение на времевия график на дейности и резултати;
- Анализ на резултатите от мониторинга в сравнение със заложените количествени и качествени индикатори в Плана за действие;
- Предоставяне на консултации и съвети на място на преките изпълнители на стратегията – общини, външните доставчици на услугите, свързани сектори и др. за подобряване на дейностите и качеството на социалните услуги.

3. Да се изработят комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на Общинската стратегия от гледна точка на целевите рискови групи. Оценката обхваща следните критерии:

- Релевантност – съответствието на целите и интервенцията спрямо реалните проблеми и конкретните потребности и възможности на рисковите групи;
- Ефикасността на изпълнените дейности и постигнатите преки резултати по отношение на обема на дейностите, спазването на времевия график, планираните / вложените ресурси;
- Ефективността – оценка на реалните ползи и ефекти за потребителите на услуги, както и на степента на обхващане на целените групи, индивиди и общности в риск от изпълнените дейности. Качеството на предоставените социални услуги се оценява

през призмата на ефекта и ползите за потребителите при задоволяването на техните потребности - индивидуални и общи за рисковата група;

- Въздействието на Общинската стратегия върху общия социален контекст, степен на постигане на дългосрочните цели, комплексна оценка на предизвиканите качествени промени в състоянието на социалната среда и рисковите групи;
- Устойчивостта на дейностите, резултатите и ползите за целевите групи и продължението им след времевата рамка на Стратегията.

4. Да осигури системното актуализиране на Общинската стратегия, подобряването на политиките за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки чрез:

- Предоставяне на конкретни препоръки за актуализиране на цялостната Стратегия по отношение на избраните приоритетни направления, дългосрочни и конкретни цели на интервенцията;
- Препоръки и текуща, актуална информация за оперативно препланиране на дейностите и следващите етапи от изпълнението на предвидените дейности – социални услуги и мерки;
- Системна обратна връзка от потребителите на услуги и препоръки за подобряване на вида и качеството на услугите в съответствие с реалните групови и индивидуални потребности;
- Консултации и методическа помощ за усъвършенстване и подобряване на качеството на социалните услуги по места;
- Идентифициране на добрите практики и научените уроци от осъществяването на Общинската стратегия и мултиплициране на натрупания опит по места.

В съответствие с тези цели и задачи, изграждането и функционирането на цялостна Система за мониторинг и оценка дава реални, практически ползи за общината и структурите, които изпълняват Стратегията. Препоръките за промени, постоянният поток от информация и обратната връзка от целевите потребители на услугите, осигурен от Системата за мониторинг и оценка са задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

Основният подход е мониторингът и оценката **с участие**, който изисква включването и обратната връзка от всички участници в изпълнението на предоставянето на социалните услуги и носи допълнителни предимства за ефективността на мониторинга. Участието гарантира съпричастността и чувството за собственост на заинтересованите страни върху продуктите и резултатите от мониторинга и оценката и съответно – тяхната готовност и интерес от прилагането на препоръките на практика.

7.2. Логическа рамка и ключови индикатори за успех

В системата за мониторинг и оценка на Стратегията ще се следят два основни типа индикатори. **Базовите индикатори за ситуацията** описват общия социален контекст и представят настъпилите промени за рисковите групи в сравнение със стартовата “изходна точка” в състоянието им към 2010 г. Тези индикатори осигуряват обективно измерване на реалната постигната промяна в социалния контекст през времевата рамка на Стратегията и дават възможност да се оцени обективно цялостния ефект и въздействие от изпълнението на Общинската стратегия. Чрез **индикаторите за прогреса** се проследява напредъка в постигането на конкретните цели

на Стратегията и се измерват преките резултати от интервенцията и осъществените дейности – социални услуги и мерки.²

² Ключовите базови индикатори са представени в Логическата рамка на стратегията на ниво общи цели, а индикаторите за напредъка – на ниво конкретни цели и преки резултати от мерките и дейностите.

Логическа рамка на Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Кюстендил

Визия	Община Кюстендил – регион с достъпни, отговарящи на специфичните нужди социални услуги, допринасящи за непрекъснато повишаване качеството на живот на социалните общности в потенциален риск.			
Общи цели		Индикатори – базови индикатори за въздействието на Стратегията и постигнатата промяна в ситуацията към 2015 г.	Източници на информация	Период на проверка
Обща цел 1	Да се подобри грижата за децата в семейството и да се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата	• Промяна в съотношението между предоставяните типове социални услуги чрез увеличаване на дела на услугите в общността и намаляване на услугите в специализираните институции – съотношение 10:1 на ползвателите в полза на услугите в общността; • Осигурена подкрепа за поне 25% от уязвимите семейства и деца в ЦОП и ЦСРИ в община Кюстендил; • Предотвратена институционализация на 90% от децата в риск от изоставяне чрез реинтеграция в семейството, настаняване при близки и роднини, приемна грижа, осиновяване (към края на стратегията); • Намаляване/ предотвратяване на изоставянето на деца от семейства в риск в резултат от услугите за превенция в община Кюстендил (увеличаване процента на задържане на детето в семейството спрямо общия брой деца в риск от изоставяне, обхванати в услуги за превенция); • Поне 80% от децата в задължителна училищна възраст обхванати в училище, подготвителни класове или групи или в подходяща форма на образование; • Намаление с 80% на отпадналите от училище деца; • Създаден капацитет за обхващане на поне 60% от децата с увреждания в услуги за медицинска и социална рехабилитация и/или в различни форми на заместваща и дневна грижа; • Разширен териториален обхват на услугите в ЦОП за деца и семейства в риск през 2015 г. ; • Намален брой на изоставените деца с 20% годишно; • Работещи услуги по приемна грижа в общината с увеличение на броя на приемните семейства до минимум 20 – 30 (към 2015) с най-малко 40 -60 настанени деца; • Осигурен достъп до рехабилитация, консултации и дневна грижа за 150-200 деца и младежи с увреждания годишно.	- Аналитични доклади на независими експерти - Социологически проучвания - Финален доклад за оценка на въздействието на Областната стратегия - Годишни доклади за мониторинг на напредъка на изпълнението на общинска стратегия - Данни НСИ - месечни и тримесечни справки - ОЗД, ДСП и РДСП - Проучване за обратна връзка от потребителите	<i>През три години</i> 2013 / 2015 <i>Годишна база</i> <i>Всяка учебна година – септември, януари, юни</i> 2013 / 2015 <i>годишно</i> <i>годишно</i>
Обща цел	Да се постигне намаляване на	• Постигнато съотношение 6:1 между децата - ползватели на услуги: брой	-Доклади на	2013 / 2015

<u>2</u>	броя на децата, отглеждани в специализирани институции, закриване на СИ за деца и подобряване качеството на грижата	на децата в алтернативна семейна грижа – към броя на децата в специализирани институции; - Закрити /трансформирани 2-те СИ за деца в община Кюстендил; - Намален с 90 % брой на децата, отглеждани в специализирани институции; - Изведени в семейна среда поне 50% от децата в СИ в община Кюстендил	ЗМО -Данни на РИО, ОЗД, ДСП, община	2013 / 2015 2013 / 2015
<u>Обща цел</u> <u>3</u>	Да се създадат условия за социално включване и интегриране на максимален брой хора от общностите в неравностойно положение, уязвимите групи и индивиди в община Кюстендил	- Подобрени условия за самостоятелен живот в домашна среда на 25% от хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент; - Поне 20% от лицата с увреждания обхванати в услуги за рехабилитация или различни форми на заместваща, дневна грижа; - Подобрен достъп на хората с увреждания до социална и медицинска рехабилитация чрез ЦСРИ и чрез развитие на мобилни услуги; - Подобрена резидентна грижа за лица и възрастни с увреждания в общината, чрез реформиране и прескруктуриране на СИ, извеждане и разкриване на алтернативни форми на резидентна грижа в общността (ЗЖ, НЖ, ЦНСТ); - Изграден и функциониращ Общностен център за развитие на уязвими общности, обхванали 60% от ромските общности в община Кюстендил в дейности за развитие, самопомощ, достъп до здравни, социални услуги и заетост, мотивиране за образование; - Повишена училищна посещаемост на ученици от ромски произход, обхванати в дейности на Общностен център за развитие на общности и на училищата; - Увеличен с 25% броя на учениците от изолирани ромски квартали и деца с увреждания, завършващи основно и средно образование; - Разширен спектър от услуги за превенция и реинтеграция на рискови групи със зависимости и проблемно поведение; - Разширен спектър от услуги за подкрепа и преодоляване на последиците при жертви на насилие, трафик, зависимости.	- Статистически данни на НСИ -Доклади на ЗМО -Данни на РИО, ОЗД, ДСП, община - анализи на РДСП за оценката на потребностите, статистически данни от РДСП - решения на ОбС и заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги	2013 / 2015 2013 / 2015 2011 / 2012 всяка учебна година 2013 / 2015
<u>Обща цел</u> <u>4</u>	Да се подобри качеството на живот на старите хора във всички населени места в община Кюстендил	- Предотвратена преждевременна институционализация на минимум 80-150 самотно живеещи стари хора чрез развитите услуги за грижа в домашна среда (с мобилен компонент); - Осигурени услуги, подкрепа и грижи в домашна среда за поне 20% от старите хора в община Кюстендил с приоритетно обхващане на самотно живеещите в изолирани населени места извън общинските центрове; - Развити нов тип алтернативни резидентни услуги в среда близка до до-	- Статистически данни на НСИ - отчети на СУ и мобилни екипи - обратна връзка от потребителите - Посещения	2013 / 2015

		машната за стари хора, които не са в състояние да живеят самостоятелно.	на място	
Обща цел 5	Повишаване на качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги	• Работещ Регионален ресурсен център в община Кюстендил за изграждане на капацитет и развитие на човешките ресурси в сферата на социалните услуги; • Повишен капацитет за управление на СУ на поне 70 представители на администрацията, дирекции социално подпомагане; • Подобрена професионална квалификация и специализирани умения за социална работа поне на 100 души персонал на доставчиците на услуги в община Кюстендил; • Изградени и работещи системи за супервизия в най-малко 60% от социалните услуги в община Кюстендил;	- Проучване за обратна връзка от потребителите за качеството на СУ; анкети - документация на СУ, срещи с персонала - Документация от обучението,	2013 / 2015 2013 / 2015
Обща цел 6	Повишаване на ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество	• Развити и работещи поне 3 нови за община Кюстендил услуги за деца и семейства, функциониращи на областно ниво (като приемна грижа, звено “майка и бебе”, ранна превенция на изоставянето) посредством сътрудничество и взаимодействие между доставчици на услуги от различни общини; • Сключени поне 2 преки договорености за партньорства между 2 или повече общини за съвместни социални дейности; • Инициирани и развити поне 3 смесени междусекторни смесени услуги (между 2 или повече от секторите здравеопазване, социални услуги, образование, заетост, жилищна политика и инфраструктура); • Формулирани и осъществени общински мерки (проекти) за социално включване на уязвими общности и рискови групи в община Кюстендил.	- общинска финансова справка - Протоколи и решения на ОбС - Подписани междуобщински и междусекторни споразумения - Срещи - Доклади ЗМО - Мониторингов доклад от изпълнението на общинската програми за развитие	2013 / 2015 2011 / 2012

Конкретни цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
Направление 1: Превенция за деца и семейства в риск					
1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство	Мярка 1.1.1. Комплексна програма за ранна превенция на изоставянето и за задържане на новородените деца в биологичното семейство. Мярка 1.1.2. Изграждане на Общностен център за работа с уязвимите семейства с деца в риск. Развиване на широк кръг дейности по превенция на изоставянето на децата и настаняването им в СИ. Мярка 1.1.3. Общинска програма и мерки за здравна профилактика, семейно планиране и подкрепа за социално включване на семействата в риск. Мярка 1.1.4. Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и negliжирани деца. Мярка 1.1.5. Услуги в подкрепа на осиновяването. Мярка 1.1.6. Широко развитие на Приемната грижа и включване на поне 10 работещи приемни семейства годишно.	- Утвърдена смесена услуга Ранна интервенция на изоставянето (начало от 2011 г.) с мрежа за подкрепа в цялата област към 2015 г.; - Предоставени консултации и подкрепа на 90% от идентифицираните бъдещи майки в риск да изоставят детето си; - Работещо ЗМБ-Кюстендил с поне 6 бременни или майки с деца, обхванати средно годишно - Разширени дейности на ЦОП – предоставяне на мобилни услуги - Обхванати ползватели от община Кюстендил с капацитет 30 през 2011 г. и 70 през 2015 ; - Работещ кабинет по семейно планиране - Осигурени консултации и обучения за поне 100% от кандидат-осиновителите; - Развита услуга за приемна грижа ; - Проведени 5 информационни кампании за приемна грижа – по 1 всяка година - Проведени обучения и консултации на поне 10 приемни семейства годишно - Наемани 10 приемни семейства годишно (поне 20 - 30 общо за периода)	- Намаление на децата, изоставени в родилен дом с 20% годишно; а в края на стратегията – намаление с 50% спрямо нивото от 2005-2009 г.; - Предотвратено изоставяне на децата при 90% от клиентите на ЗМБ; - Осигурен достъп до СУ за деца и семейства в риск чрез ЦОП и мобилни екипи - Разширен териториален обхват на услугите за деца и уязвими семейства в ЦОП . - Разширен капацитет на услугите в ЦОП от 50 (през 2012 г.) до 190 (през 2015 г.). - Увеличен брой обхванати деца и семейства в риск - ползватели на услугите в ЦОП от 30 през 2010 г.; до до 80 към края на Стратегията 2015 г. - Подобрена здравна профилактика за бъдещите майки; 90% от бременните обхванати в програми за здравна профилактика - Намаление с 30% на случаите на нежелана и ранна бременност - Осъществени програми за здравна просвета и семейно планиране в 70% от средните училища в общината; - Увеличен брой приемни семейства до 20 - 30 през 2015 г. - Осигурени приемни семейства за 10 деца средно годишно или поне 40-50 деца до 2015 г. - Повишена информираност за прием-	- Статистически данни на НСИ - Проучване за обратна връзка от потребителите - месечни и тримесечни справки от ДУ-ЦОП, РДСП - Социологически анкети, проучвания - заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови общински услуги в подкрепа на уязвими семейства и деца - данни на ОЗД - заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги - Доклади на ЗМО - Доклади на ОЗД, ДСП - анализи и данни на РДСП	Годишна база По-подробни данни 2013 / 2015 2011 / 2012

Конкретни цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
			ната грижа в общината. • Намален брой деца, настанявани извън семейството си с 20% към края на всяка година		
1.2. Осигуряване на условия за развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството	Мярка 1.2.1. Развиване на ЦСРИ за осигуряване на достъп до здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за поне 60% от децата с увреждания и подкрепа за техните семейства. Мярка 1.2.2. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава заместваща грижа - дневна и почасова грижа за около 25% от децата с увреждания, отглеждани в семейна среда. Мярка 1.2.3. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството.	• Запазване и разширяване капацитета ЦСРИ – Кюстендил. • Изграден 1 нов ЦСРИ за деца и възрастни с увреждания в Кюстендил (с капацитет 30) • Разширени дейности на ЦСРИ за деца и възрастни към предлагане на мобилни услуги • Създадено Звено за ранна интервенция за деца с увреждания и техните родители в Кюстендил с очаквани 20 ползватели – деца и родители годишно • Работещи 1 дневен център за деца с увреждания в Кюстендил капацитет 30 места към 2015 г. • Провеждани консултации, обучения и подкрепа на поне 60 семейства на деца с увреждания годишно; • Да се осигури специализиран транспорт за новите услуги за деца с увреждания • Осъществени преки контакти и посредничество от ДБТ за намиране на работа и повишаване на квалификацията на родителите на 70% от децата, изведени от СИ	• Изградена мрежа от 5 ЦСРИ област Кюстендил за обхващане на деца и възрастни с увреждания • Предоставяни услуги и рехабилитация на около 90 деца с увреждания на година в рамките на капацитета в ЦСРИ за деца и възрастни; • Осигурен достъп до дневна грижа за поне 60-70 деца и младежи с увреждания годишно • Оказана подкрепа на 60 семейства на деца с увреждания • Намалено с 50% настаняване на деца с увреждания извън семейството; • Осигурени услуги по ранна интервенция поне на 80% от семействата с деца с увреждания (от 0 до 3 години) • Осигурена заместваща грижа – почасова, дневна, за няколко дни – със средногодишен капацитет за 20-30% от семействата с деца с увреждания	- Данни на АХУ - Данни на НПО, работещи с хора с увреждания - Справки и отчети на СУ - обратна връзка от потребителите - база данни на ОЗД и ДСП	Годишна база По-подробни данни 2013 / 2015 2011 / 2012
1.3. Подкрепа на уязвимите семейства и децата за социално включване, превенция на	Мярка 1.3.1. Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжирането на децата, отглеждани в семейна среда.	• Предоставени услуги, консултации и подкрепа на деца и родители –най-малко в рамките на 50% от капацитета на ЦОП и 2-те ЦСРИ в общината; • Осъществени обучения за отговорно родителство, “Училище за родители” и други форми, консултиране в ЦОП и в	• Осигурен достъп до СУ за деца и семейства в риск в разкритите ЦОП и ЦСРИ с мобилни услуги; • Оказана подкрепа за отговорно родителство сред 60% от семействата на децата клиенти на услуги в ЦОП и ЦСРИ;	- Статистически данни на НСИ - Проучване за обратна връзка от потребителите - месечни и тримесечни справки от ДУ-ЦОП в	Годишна база По-подробни данни 2013 /

Конкретни цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
рисково поведение и неглижиране на децата	Мярка 1.3.2. Инициативи и програми, насочени към децата и младежите за превенция на рисково поведение. Мярка 1.3.3. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите.	поне 40% от училищата; - Реализирани подходящи за различните възрастови групи ученици информационни кампании и програми за превенция на насилието, рисковото поведение, зависимостите във всички училища в общината; - Осигурен достъп до кризисно настаняване за деца и младежи с рисково поведение в кризисен център в Кюстендил. - Работещ превантивно-информационен център за наркозависими деца и младежи в гр.Кюстендил с капацитет до 200 потребители до 2015 г. - Работещ център за работа с деца на улицата в гр.Кюстендил с капацитет 20	- Подобрена информираност на учениците и младежите за последиците от зависимостите и рисковото поведение; - Предоставени услуги /подкрепа за реинтеграция за 80% от децата и лицата жертви на насилие, трафик, зависимости, рисково поведение.	РДСП - Социологически анкети, проучвания - заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови общински услуги в подкрепа на уязвими семейства и деца	2015 2011 / 2012
1.4. Равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование	Мярка 1.4.1. Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички подлежащи деца в община Кюстендил. Мярка 1.4.2. Програми за превенция отпадането от училище с цел намаляване с 80% на отпадналите деца и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи. Мярка 1.4.3. Осигуряване на интегрирана предучилищна подготовка и образование за децата с увреждания – обхващане на 70% от децата с увреждания в подходящи форми на включващо образование.	- Брой разработени/приети общински програми, обединяващи планираните мерки в образованието на деца от уязвими общности и групи; - Брой реализирани проекти на общини, училища, НПО и др. за обхващане на ученици в училище и за повишаване на мотивацията и знанията им; - Брой реализирани годишни кампании на учители и НПО за записване на децата в подготвителен и първи клас, със специален фокус към децата от ромската общност; - Работещи СУПЦ с капацитет 20 - Брой назначени помощници на учителя в общинските училища със смесен етнически състав с подкрепата на общините; - Брой деца обхванати в извънкласни и извънучилищни дейности, изпълнявани в рамките на образователни проекти и хо-	- Осигурено пълно обхващане на децата в задължителното предучилищно образование; - Повишена училищна посещаемост и интерес към учебния процес на децата, обхванати в извънкласни и извънучилищни форми; - Над 300 ученици обхванати в образователни инициативи, извънкласни и извънучилищни дейности за свободното време; - Подобрени умения за 90 учители за включване на родителите в образователно-възпитателния процес - Подобрена достъпна среда в училищата и детските градини за деца и младежи с увреждания, съгласно конкретните планове на общините; 70% от децата с увреждания редовно посещаващи училище и обхванати в	- Статистически данни и справки от РИО на МОМН - срещи в училищата с деца, родители, учители - Справки и отчети на социалните услуги -годишни доклади, статистически данни и отчети на общински администрации -проучвания	Всяка учебна година Септември /януари / юни сравнителни данни 2013/ 2015

Конкретни цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
	Мярка 1.4.4. Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в учебно-възпитателния процес на децата с увреждания.	- ризонтални политики; - Осигурени ресурсни учители за деца с увреждания, интегрирани в масовите училища; - Разработени и приети общински планове - мерки за достъпна среда в учебните заведения за деца с увреждания	- подходящи форми на включващо образование; - Ежегодно увеличение на инвестираните ресурси за достъпна среда (обем средства, % от общинския бюджет за инфраструктура).		
Направление 2: Деинституционализация на грижите за децата					
2.1. Да се разработят планове за трансформиране и закриване на СИ за деца в община Кюстендил	Мярка 2.1.1. Разработване на нови актуализирани планове за трансформиране / закриване на СИ за деца. Мярка 2.1.2. Формиране на мрежа между всички участници, които имат отговорност за бъдещето на децата от СИ.	- Разработени и приети 2 плана за трансформиране / закриване на СИ за деца; - Създадени 2 общински работни групи за СИ за деца и експертна група за подкрепа на областно ниво; - Осъществена актуализация на мерките в съответствие с индивидуалните оценки на настанените в СИ деца и планове за извеждането им	- Съгласувани на общинско ниво конкретни планове и стъпки за трансформирането на 2 СИ и за извеждането на децата; - Постигнато съгласие на заинтересованите страни за политиките и подходите за деинституционализация на децата със и без увреждания в СИ	- Доклади от оценките на децата в СИ и планове за развитие - Планове за затваряне на СИ - Доклади за трансформирани и затворени СИ	Годишна база По-подробни данни 2013 / 2015
2.2. Извеждане на поне 50% от децата от специализираните институции за отглеждане в семейна среда	Мярка 2.2.1. Развитие на услуги за реинтеграция на децата от СИ в биологичното или разширеното семейство (настаняване при близки и роднини), услуги в подкрепа на осиновяването. Мярка 2.2.2. Извеждане на деца от СИ в приемни семейства.	- Осъществени преки контакти с родителите и/или близките на 70% от децата, настанени в СИ, чрез ОЗД, ЦОП и Центровете за развитие на уязвими общности; - Осигурени възможности за гъвкава дневна грижа в населеното място, в което живее семейството за 70% от децата, изведени от СИ; - Осъществени дейности от СИ, ОЗД и ЦОП за възстановяване на контактите на децата от СИ с биологичните семейства; - Брой деца от СИ реинтегрирани в биологичните и разширените семейства; - Брой деца от СИ изведени в приемни семейства.	- Изведени в семейна среда поне 50% от децата в СИ; - Увеличен относителен дял (брой) на децата с увреждания от СИ, изведени в приемни семейства; - Изведени в семейна среда деца от: ДМСГД – поне 80% от ДДЛРГ – поне 40-50% - Осигурена семейна среда за поне 50% от децата в СИ, за които в индивидуалните оценки и планове е препоръчана семейна среда;	- Доклади от оценките на настанените деца и планове за развитие - Регистри на реинтегрирани и приети в приемна грижа деца - Регистър на приемните семейства - статистически данни на ЦОП, ОЗД, РДСП	Годишна база По-подробни данни 2013 / 2015

Конкретни цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
2.3. Да се развият алтернативни социални услуги за резидентна грижа в среда близка до семейната за децата	Мярка 2.3.1. Изграждане на ЦНСТ за извеждане на деца от СИ, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.	- Разкрито и работещо 2 ЦНСТ в Кюстендил с общ капацитет 16 места; - Изградени 6 нови ЦНСТ с общ капацитет 50 места, предимно за деца изведени от СИ; - Постигнато увеличение на общия капацитет на работещите ЦНСТ от 16 през 2010 до 66 през 2015 г.	- Осигурена алтернативна резидентна грижа за 30 деца с увреждания от СИ, които не могат да бъдат изведени в семейна среда; - Подобрено качество на резидентната грижа за деца, предоставена в среда, близка до семейната (в 8 ЦНСТ)	- Посещения на място за обратна връзка -годишни доклади, отчети на РДСП и общински администрации -Доклади на ЗМО	Годишна база По-подробни данни 2013 / 2015
2.4. Да се намали броя и капацитета на СИ за деца в област Кюстендил и разкриване на нови услуги	Мярка 2.4.1. Трансформиране, подготовка и поэтапно закриване на 2 СИ за деца в общината Кюстендил до 2013 г. Мярка 2.4.2. Трансформиране на ДМСГД Кюстендил чрез постоянно намаляване на местата до неговото закриване до 2015 и разкриване на нови услуги.	- Закрити 2 СИ за деца в община Кюстендил - Брой / обхват на разкритите нови СУ в общността на мястото на закриваните СИ за деца; - Трансформирани и закрити 2 СИ и разкрити нови медико-социални услуги за рехабилитация на деца с увреждания; - Работещо Звено за ранна интервенция за деца с увреждания.	- Намален брой на специализираните институции за деца в община Кюстендил: от 2 СИ с общ капацитет 96 през 2011 г. до тяхното закриване до 2015 г. - Брой/ профил на разкритите нови услуги при закриването на СИ, съгласно разработените планове за всяка отделна СИ	- Доклади от СИ Мониторингови посещения - Доклади ЗМО - Данни от ОЗД, ДЗП, РДСП, - Доклади от проверки на РДСП	Годишна база По-подробни данни 2013 / 2015
2.5. Да се подпомогне интеграцията на младежите, напускащи специализирани институции	Мярка 2.5.1. Програми за изграждане на социални умения на децата, настанени в СИ. Мярка 2.5.2Програми за социална и трудова интеграция на младежите от СИ.	- Предоставени индивидуални консултации за професионално ориентиране на младежите, предстоящи да напуснат ДДЛРГ ; - Осъществени целеви мерки в общината за подкрепа за социална интеграция на младежите след напускане на СИ (посредничество за заетост, подкрепа за осигуряване на жилище)	Подобриени възможности за социална интеграция и достъп до заетост на 80% от младежите, напуснали СИ	- Данни от ДСП, ДБТ, общини Срещи, обратна връзка от потребителите Справки от СУ	
Направление 3: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи					
3.1. Осигуряване на усло-	Мярка 3.1.1. Развиване на ЦСРИ за обхващане на хората с	Поне 2 действащи ЦСРИ , които обхващат лица с увреждания с мобилни екипи	Осигурена рехабилитация и услуги в ЦСРИ за 150 лица с увреждания до	-годишни доклади, статистич-	Годишна база

Конкретни цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
вия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда	увреждания Мярка 3.1.2. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства. Мярка 3.1.3. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания.	за малките населени места - Увеличен брой лица с увреждания включени в увеличения капацитет на услугите Домашен социален патронаж, ДП, СА, предназначени за хора с увреждания и стари хора; - Включени допълнителни дейности за помощ в ежедневието на потребителите с увреждания към патронажите; - Разкрит Дневен център за възрастни с увреждания сред 2012 г. в Кюстендил с общ капацитет 15 - Разкрит и работещ Дневен център за хора със зрителни увреждания в Кюстендил след 2012 г. с капацитет 30 - Развитие и предоставяне на общинска услуга специализиран транспорт за хората с увреждания ; - Работещ 4 клуб на инвалида в общината. - Реализирани целеви мерки - квалификационни курсове от ДБТ за лица с увреждания с право на работа.	2015 г.; - Осигурени услуги в домашна среда за около 20% от хората с увреждания потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент, заместваща грижа; - Осигурен достъп до адаптиран публичен транспорт; - Поне 20% от лицата с увреждания с право на работа обхванати в програмите на ДБТ за трудово посредничество, достъп до квалификация и заетост.	ески данни и отчети на РЦЗ и общински администрации - данни и справки от ДБТ - Доклади на ДСП - отчети на мобилни екипи - заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови общински услуги за хора с увреждания	По-подробни данни 2013 / 2015
3.2. Намаляване на броя на хората с увреждания в специализирани институции чрез развитие на алтернативна резидентна грижа от семеен тип	Мярка 3.2.1. Реформиране и реструктуриране на съществуващите СИ за възрастни с увреждания и подобряване на качеството на предоставяната резидентна грижа; Мярка 3.2.2. Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната.	- Извършен ремонт/реновиране/ на сградата в Дома за възрастни хора с умствена изостаналост с.Преколница - Подобряване качеството на услугите в Дома за възрастни хора с увреждания - Предоставяна грижа в 2 работещи ЗЖ за лица с увреждания (общо 16 лица); - Работещи 2 ЦНСТ за извеждане на лица с увреждания от СИ с капацитет 16; - Стартирани услуги в 1 новоизградено ЦНСТ; - Стартирани услуги в 1 новоизградено ЗЖ;	- Подобри условия за резидентна грижа за възрастни с увреждания в 3 СИ: - ДВХФУ „Ильо войвода” Кюстендил - ДВХУИ с.Преколница, общ. Кюстендил - Изведени от СИ около 16 лица с увреждания в 1 ЗЖ и 1 ЦНСТ; - Предотвратена институционализацията на 16 лица с увреждания и ментални проблеми в 1 ЗЖ; - Осигурена резидентна грижа в среда близка до семейната за поне 16 лица	- Планове за преустройство и ремонт на СИ за възрастни с увреждания - срещи и посещения за обратна връзка от потребителите - Доклади на ЗМО -Отчети от СУ - Доклади от проверки на	Годишна база По-подробни данни 2013 / 2015

Конкретни цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
		Изградено и разкрито 1 ново ЗЖ за извеждане на възрастни от СИ;	с увреждания от СИ, които не са в състояние да живеят самостоятелно.	РДСП	
3.3. Осигуряване на условия за развитие на етническите общности в неравностойно положение и уязвими групи	Мярка 3.3.1. Създаване на Общностен център за развитие на уязвими общности, които да обхванат поне 60% от компактните ромски общности в областта. Мярка 3.3.2. Увеличаване броя на здравните медиатори за подобряване на достъпа до здравеопазване в ромските общности. Мярка 3.3.3. Образование за възрастни. Мерки за реинтеграция в образованието на неграмотните и пълнолетните с ниско образование (със специален фокус към отпадналите от училище млади хора в ромските квартали). Мярка 3.3.4. Обхващане с хоризонтални мерки и целеви инициативи за социално включване на безработни, насочени към достъп до професионална квалификация, заетост и доходи.	- Изграден и функциониращ Общностен център за развитие на уязвими общности, които обхващат основните обособени ромски общности в Кюстендил. - Обхванати 60% от ромската общност Общностен център за развитие на уязвими общности. - Събрана база данни за състоянието и проблемите на 60% от ромските общности в общината. - Увеличен брой (от 6 на 10) здравни медиатори в подкрепа на ромската общност; - Проведени 10 кампании "Имунизация" в обособените ромски общности; - Обхванати в образователни и професионални курсове и в дейности в подкрепа на общността на ниво град/село 80% от младежите, отпаднали от училище; - Обхванати в курсове за ограмотяване и повишаване на квалификацията, съчетани с дейности насочени към децата им, на 30% от трайно безработните роми с основно и по-ниско образование; - Брой работещи социални предприятия	- Подобрен достъп до здравни, социални и образователни услуги за 60% от уязвимите ромски общности; - Реализирани програми за общностно развитие, интеграция и помощ чрез самопомощ в общината; - Постигнат 90 % обхват на децата от уязвимите ромски общности с имунизация от задължителния имунизационен календар; - Повишена с 50% училищна посещаемост на ромските деца; - Намаление със 70% на отпадането на ромските деца от училище - Обучени поне 20 роми за подкрепа в интегрирането на своята общност и за сътрудничество със социалните услуги (като ЦОП и ЦСРИ) - Създадени условия и база данни за вземане на информирани решения и изработване на адекватни политики, насочени към социално включване на ромските общности.	- анализи и статистически данни от НПО, -проучвания -посещения на място за наблюдение на дейността и обратна връзка от общностите - данни и справки от ДБТ, РИО на МОМН, РДСП, училища -проектна документация за дейностите на Общностен център.	Годишна база По-подробни данни 2013 / 2015
3.4. Реинтеграция на рискови общности, индивиди	Мярка 3.4.1. Развиване на услуги за превенция на рисково и зависимо поведение, насочени към младежи и възрастни;	- Осъществени кампании за превенция на домашното насилие, трафика и зависимостите; - Проведено проучване и оценка на нуж-	- Повишена информираност в общината за рисковете от зависимостите, домашното насилие и трафика - Осигурени възможности за вре-	- анализи и статистически данни от НПО, ДУ,	Годишна база По-

Конкретни цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
и уязвими групи с рисково и зависимо поведение	Мярка 3.4.2. Услуги за реинтеграция на лица със зависимости и проблемно поведение.	дите на хората със зависимости в общината; - Разработени програми за превенция и реинтеграция на хора със зависимости; - Работещ Център за временно настаняване с капацитет 10 места - Изграден и работещ Превантивно-информационен център за реинтеграция на деца и младежи със зависимости в гр. Кюстендил (след 2012); - Реализирани междусекторни услуги за подкрепа за реинтеграция на лицата в пробация.	менно настаняване и подкрепа за социална реинтеграция на 10 лица годишно; - Осигурени консултации и подкрепа в общността на всички (100%) лица със зависимости, заявили потребности от подкрепа - Осигурена подкрепа за реинтеграция на хората, напуснали местата за лишаване от свобода – 10 души средногодишно	МКБППМН, МВР, ДПС, ДАЗД - данни и справки от ДБТ Данни от Областния съвет за наркотични вещества	подробни данни 2013 / 2015
Направление 4: Грижа за старите хора					
4.1. Да се развие широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в домашна среда	Мярка 4.1.1. Развиване на функциите и дейностите на домашния социален патронаж и развитие на мобилни услуги за обхващане на малките изолирани населени места в област Кюстендил. Мярка 4.1.2. Разширяване на услугите в домашна среда - домашен помощник, социален асистент и личен асистент с увеличен капацитет. Мярка 4.1.3. Осигуряване на дневна грижа и почасови услуги в общността за стари хора.	- Увеличен капацитет с около 20% на домашния социален патронаж до 2015 г. в сравнение с 2011 г. - Предоставени допълнителни услуги в рамките на домашните социални патронажи в домовете за 30-40% от патрониранията лица; - Почти двойно увеличение на броя на ангажираните лични асистенти, социални асистенти и домашни помощници през 2015 г. спрямо 2011 г.; - Разкрити 7 нови Дневни центъра за стари хора в с общ капацитет 135 места; - Осигурена услуга обществена трапезария с капацитет 50 места - Работещи Клубове на пенсионера .	- Подобри и разшири услуги в домашна среда за 30% от старите хора – потребители на домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент; - Увеличен с 40% брой стари хора-потребители на услуги в домашна среда; - Увеличаване на относителния дял на клиентите в населени места извън общинския център; - Предотвратено преждевременно настаняване в резидентна грижа на 100-1500 стари хора чрез предоставяне на разнообразни услуги в домашна среда; - Осигурени дневни и почасови грижи, консултации и подкрепа за поне 200 стари хора годишно в община Кюстендил	- Статистически данни на НСИ - заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови услуги в подкрепа на старите хора - отчети на мобилни екипи - обратна връзка от потребителите - Посещения на място	Годишна база По-подробни данни 2013 / 2015
4.2. Да се осигури	Мярка 4.2.1. Реформиране на	Изграден нов Домове за стари хора с	Подобри услуги за 40 стари хора,		Годишна

Конкретни цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
гури достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната (с максимален капацитет до 20 места).	съществуващите специализирани институции за стари хора за подобряване на условията и качеството на грижите; Мярка 4.2.2. Разкриване на алтернативни социални резидентни услуги и малки домове за обгрижване на стари хора в среда, близка до домашната.	общ капацитет 40 места; • Работещ хоспис с капацитет 20 места	настанени в ДСХ;	- Доклади на ЗМО -Отчети от СУ - Доклади от проверки на РДСП	база По-подробни данни 2013 / 2015

7.3. Изграждане на система за мониторинг и оценка на стратегията

Изграждането на цялостна функционираща система за мониторинг и оценка предполага комплекс от дейности, които се осъществяват на няколко етапа:

- създаване на структура и изграждане на екип;
- развитие на уменията и капацитета за мониторинг и оценка;
- осмисляне и конкретизиране на системата от индикатори;
- планиране и изпълнение на дейности за мониторинг и оценка;
- разпространение на заключенията от мониторинга и оценката и актуализиране на планове и дейности в съответствие с направените препоръки.

7.3.1. Създаване на звено за мониторинг и оценка

Оперативното изпълнение на дейностите изисква Община Кюстендил да участва в обособено Звено за мониторинг и оценка (ЗМО) към Областна управа, което е с ясни и конкретни задачи и отговорности, което да разполага и с относителна независимост от преките изпълнители на услугите и мерките за социално включване.

Структура:

ЗМО ще се създаде като структура в рамките на Областна управа и ще да работи в партньорство/в мрежа с РДСП и териториалните работни групи по общини. ЗМО може да се обособи с препоръка на Областния съвет за развитие в област Кюстендил, решение и издаване на заповед на Областния управител. Експертите от областна администрация координират работата на ЗМО, участието и отговорностите на експертите от РДСП се съгласуват с ръководството на АСП.

В рамките на стратегията (*Приоритетно направление 5, Мярка 5.2.3.*) са предвидени специализирани обучения на екипите на ЗМО за усвояване на базисни познания и умения по мониторинг и оценка, събиране и обработване на данни и пр., както обучение през практика и консултации с експерти в процеса на работа.

Раздел В: План за действие

8. Ресурси

8.1. Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

В отговор на идентифицираните потребности за изграждане на капацитет са формулирани целите на **Направление 5: Развитие на човешките ресурси в община Кюстендил:**

Обща цел 5. Повишаване качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на общинско ниво чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги

- **Конкретна цел 5.1.** Участие на Община Кюстендил в Регионален ресурсен център за развитие на човешките ресурси в област Кюстендил;
- **Конкретна цел 5.2.** Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на областно и общинско ниво;
- **Конкретна цел 5.3.** Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти;

8.1.1. Създаване на Регионален ресурсен център – Кюстендил

Конкретна цел 5.1. Участие на Община Кюстендил в новосъздаденият Регионален ресурсен център за развитие на човешките ресурси в социалната сфера в област Кюстендил.

Мярка 5.1.1. Изграждане на местен капацитет за подкрепа на развитието на човешките ресурси в социалната сфера в област Кюстендил.

8.1.2. Изграждане на административен и организационен капацитет

Конкретна цел 5.2. Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на общинско ниво за управление на социални услуги.

Мярка 5.2.1. Обучения за изграждане на капацитет за управление на социалните услуги.

-Обучения и консултиране за изграждане на умения за ефективно управление на социални услуги в общината и външните доставчици на социални услуги: 1) за инициране на интервенции/планиране на разкриването на нови услуги; 2) умения за администриране на социални услуги – като държавно делегирана дейност на общините или на външни доставчици; 3) Умения и нагласи за контрактиране на социални услуги към външни доставчици.

-Осъществяване на поредица от базисни и надграждащи обучителни модули за ръководните екипи на социалните услуги, които целят развитие на административния и управленски капацитет, допълнителна квалификация/опит и подобряване на вътрешния мениджмънт на социалните услуги в община Кюстендил по отношение на:

- Анализ на потребностите от специалисти и поддържащ персонал, дизайн/развитие на длъжностните и функционалните характеристики на персонала;
- Подбор и освобождаване на персонал, ориентиране към обучение /преобучение;
- Ефективно планиране на работните задачи и дейностите по предоставяне на услугите, съобразно потребностите от развитие на предлаганите социални услуги;
- Въвеждане на иновативни практики за ефективна оценка на положения труд, съобразени със спецификата на различните дейности по предоставяне на социалните услуги и обвързване на възнагражденията на служителите с реалната работа по случаи за удовлетворяване на потребностите на клиентите;
- Добро управление и задържане на специалисти и на помощния персонал и осигуряване на тяхното непрекъснато развитие;
- Стимулиране на работата в екип и работата в разширени/мултидисциплинарни екипи.

-Обучение (най-малко веднъж годишно) и периодични консултации на ръководните екипи на доставчиците по планиране, осигуряване и ефективното управление на финансовите средства и ресурсите.

Мярка 5.2.2. Изграждане на умения на общинско ниво за усвояване на структурни фондове с цел:

- ефективно използване на възможностите за финансиране от Структурните фондове на ЕС;
- капацитет за усвояване на средства от различни национални и донорски програми.

В обученията ще участват представители на общините, екипите, управляващи социалните услуги в общините, ДСП и ОЗД, външни доставчици и партньори.

-Обучения и информационни срещи за запознаване, разбиране и ефективно използване на възможностите на финансовите инструменти от национално финансиране и Структурните фондове на ЕС

-Осигуряване на поредица от базисни и надграждащи обучения за придобиване и надграждане на уменията за разработване и подготовка на проектни предложения:

- основни умения за трансформиране на проблемите в цели за постигане на промяна; подбор на специфични дейности и методи за интервенция, които осигуряват постигане на целите; планиране на необходимите финансови, човешки и материални ресурси за осъществяване на проекта;
- дефиниране на индикатори за проследяване на резултатите; планиране на мерки за осигуряване на качество на предоставените услуги, равен достъп и активно участие на потребителите в развитието и контрола по предоставяне на услугите; планиране на мерки и дейности за осигуряване на устойчивост и др.

Предоставяне на консултации и техническа помощ от привлечени външни експерти, които ще работят съвместно с местните партньори и чрез практика ще спомогнат за развитието на компетенциите за управление на проекти:

- ефективно изпълнение на планираните проектни дейности; добро управление на наличните ресурси; стимулиране на участието на всички заинтересовани страни;
- документиране и популяризиране на успешните практики и резултати от реализацията на проекта; дейности за осигуряване на устойчивост на промяната и др.

Направление 6: ИЗГРАЖДАНЕ НА МЕЖДУОБЩНСКО ПАРТНЬОРСТВО И МЕЖДУСЕКТОРНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Обща цел 6. Повишаване на ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

Специфична цел 6.1. Да се стимулира междуобщинското партньорство в социалните услуги;

Специфична цел 6.2. Да се утвърдят ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и развитие на смесени услуги.

Дейност 6.1.1. Обучения за изграждане на ефективни партньорства, умения и нагласи за развиване на публично-частни партньорства в областта на социалните услуги.

Дейност 6.1.2. Предоставяне на консултации, фасилитация, обучителни модули и обучения през практика за междуобщинско и междусекторно взаимодействие:

- Ефективно взаимодействие между общинска администрация, ДСП и НПО;

- Механизми и подходи за осигуряване на подкрепа от гражданския сектор за областната стратегия; умения за мобилизиране на потенциала на НПО за управление и предоставяне на социалните услуги, инициране и изпълнение на мерки за социално включване на общинско и областно ниво;
- Обучения и консултиране за подобряване на условията за включване на НПО като външни доставчици на услуги.

Дейност 6.1.3. Подкрепа при провеждане на срещи и дискусии със заинтересованите страни на общинско и/или областно ниво за:

- Адаптиране на общинският план за развитие на социалните услуги към приоритетите, целите и принципите на Областната стратегия;

Осъществяване на информационни срещи и консултации между представители на общински съвет, общинска администрация, доставчици и други представители на общността (НПО и граждани), до 2 пъти годишно при планиране на развитието на социалните услуги и отчитане на резултатите от дейностите по предоставяне на услугите; споделяне на опит и добри практики и др.

Обобщена таблица за планираните социални услуги, мерки и интервенции за периода 2011 – 2015 г. в община Кюстендил

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2011	2015			
1	Център за обществена подкрепа (ЦОП)	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище Деца, отпаднали от училище	Кюстендил	30	70	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Кюстендил	Налична по проект до м. април 2011г. След приключване на практиката планирана като ДДД с капацитет до 2015г. – 70 места.
2	Звено “Майка и бебе” (ДДД)	Бременни жени и майки в риск	Кюстендил	0	6	Превенция на изоставяне на деца (0 до 3 год.). Временно настаняване до 6 м. на бременни и майки в риск да изоставят децата си, насърчава родителската привързаност, подпомага младите майки чрез социално, психологическо и юридическо консултиране и подкрепа	Град Кюстендил	През 2012 г. ще стартира подготовката за проучване на ресурсите и планиране за изграждане ЗМБ.
3	Приемна грижа	Грижа за изоставени деца Деца жертва на насилие	Кюстендил	15	50-60	информационни кампании, обучение, подбор и наемане на приемни родители, наблюдение и подкрепа за приемните родители и приемните деца, възстановяване и/или поддържане на връзки със семейството;	Кюстендил	Налична с капацитет 2011г.- 15, до 2015г.- 50-60 капацитет
4	Звено за ранна интервенция за деца с увреждания	Деца с увреждания 0-3 год. Родители и семейства, които отглеждат деца с увреждания	Кюстендил	0	10	Медицински, социални, психологически консултации, родителски умения за грижа за деца с увреждания	Кюстендил	Нова за планиране след 2012 г.с капацитет 10.в сградата на ДЦДУ
5	Дневен център за деца с увреждания - (ДДД)	Деца и младежи с увреждания	Кюстендил	24	24	Превенция на изоставянето Консултиране,дневна,грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информизиране и обучение, специализирани медицински грижи	Кюстендил	Налична, с капацитет 24 места.
6	Заместваща грижа	Деца с увреждания на възраст от 0 до 18 год. и деца от приемни семейства	Кюстендил	0	30	Смесена услуга - почасова и дневна грижа за временно отсъствие на член от семейството, полагащ грижи за детето с увреждания (постъпване в болница, лични или служебни ангажиметнти на родителите, командировки и пр.)	Кюстендил	Нова за планиране в сградата на ЦНСТ след 2012 г. с капацитет 30.
8	Заместваща грижа за възрастни	Възрастни с увреждания	Кюстендил	0	20	Смесена услуга - почасова и дневна грижа при временно отсъствие на член от семейството, полагащ грижи човека с увреждане (постъпване в болница, лични или служебни ангажиметнти , командировки и пр.)	Кюстендил	Нова за планиране в след 2012 г. с капацитет 20.
9	ЦСРИ (ДДД)	Деца и младежи с увреждания	Кюстендил	40	40	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, прав-	Кюстендил	

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2011	2015			
						ни, здравни, психологически, трудо-терапия; Умения за самостоятелност. Разширяване на услугата чрез развитие на мобилност в селата от общината.		
10	ПСРИ за деца и възрастни (ДДД)	Деца и лица с увреждания Деца с увреждания в семейна среда, вкл. нуждаещи се от почасови грижи; Родители отглеждащи деца с увреждания; Хора с увреждания с чужда помощ и без право на чужда помощ	Кюстендил	0	30	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудо-терапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	Кюстендил	Планирана нова след 2011г. с капацитет 30.
9	Кризисен център	Жени, деца и младежи преживели домашно насилие, сексуално насилие, трафик на хора.	Кюстендил	0	20	Подслон, здравна грижа, социални и психологически консултации и подкрепа. Юридически консултации	Кюстендил	Нова планирана след 2012г. с капацитет 20.
11	ДМСГД	Изоставени новородени деца, деца с увреждания и тежки заболявания (заетост 2010 – 38 деца)	Кюстендил	55	0	Трансформиране; постепенно намаляване на капацитета (поне с 20% за първата година) и постепенно закриване чрез договаряне с МЗ	Кюстендил	Налична за трансформиране и постепенно закриване.
12	ДДЛРГ „Хисарлъка” (ДДД)	За деца от 3 до 7 години (заетост 2010 – 38) Капацитет 56 места	Кюстендил	56	0	Постепенно извеждане на деца в резидентна грижа семеен тип – в ЦНСТ	Кюстендил	Налична за преобразуване/закриване – планиран капацитет през 2011 – 45 места
13	ЦНСТ 1,2 (ДДД)	За деца от СИ – ДДУИ с Горна Козница,	Кюстендил	8+8	8+8	Постепенно извеждане на деца, отглеждани в СИ, в резидентна грижа семеен тип	Кюстендил	Налична с капацитет 16
14	ЦНСТ За деца с увреждания (ДДД)	За деца от СИ – ДМСГД и ДДРЛГ	От цялата област	0	10	Постепенно извеждане на деца, отглеждани в СИ, в резидентна грижа семеен тип	Кюстендил	Планирана нова след 2012г. капацитет 10.
15	ЦНСТот 0-6г. 1,2 (ДДД)	За деца от СИ – ДМСГД гр. Кюстендил	От цялата област	0	14+14	Постепенно извеждане на деца, отглеждани в СИ, в резидентна грижа семеен тип	Кюстендил	Планирана нова след 2012г. капацитет 28.
17	ЦНСТот 7-18г. 1,2,3 (ДДД)	За деца от СИ – ДДРЛГ гр. Кюстендил и Дупница	От цялата област	0	8+8+8	Постепенно извеждане на деца, отглеждани в СИ, в резидентна грижа семеен тип	Кюстендил	Планирана нова след 2012г. капацитет 24.
20	Център за работа с деца на улицата (ДДД)	Деца и семейства в риск от общности в неравностойно положение; Деца от ромски произход учещи в ПУ-Видин	Кюстендил	0	20	Достъп до образование и работа за развитие на уязвими общности; Клубове по интереси и предоставяне на образователна подкрепа.	Кюстендил	Нова – да се планира след 2012г.
21	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Кюстендил	0	15	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Кюстендил	Планирана нова след 2012г. капацитет 15.
22	ПСРИ за хора със зрителни увреждания	Хора с увредено зрение	От цялата област	0	30	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически,	Кюстендил	Планирана нова след 2012г. капацитет 30.
23	ЦНСТ за лица с увреждания, 1,2 ДДД	За лица от ДДУИ с. Горна Козница	ДДУИ с. Горна Козница	4+4	8	Осигуряване на резидентна грижа за лица с увреждания, за които не са на лице възможности за връщане в семейна среда	Кюстендил	Налична с капацитет 8
24	ЦНСТ за въз-	Възрастни хора с психични	Кюстендил	0	8	Осигуряване на резидентна грижа за	Кюстендил	Нова за планиране след

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2011	2015			
	растни с психични разстройства ддд	разстройства	Невестино Трекляно			хора с психични разстройства, за които не са на лице възможности за връщане в семейна среда		2012 год.с капацитет 8
25	Защитено жилище за възрастни с физически увреждания (ДДД)	Хора с физически увреждания от ДВФУ „Ильо войвода”	ДВФУ „Ильо войвода”		8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с физически увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Кюстендил	Нова за планиране след 2012 год.с капацитет 8
26	Защитено жилище за възрастни с психични разстройства (ДДД)	Хора с психични разстройства	Кюстендил	0	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Кюстендил	Нова за планиране след 2012 год.с капацитет 8
27	Преходно жилище за хора с умствена изостаналост от ДВХУИ с. Преколница	За лица от ДВХУИ с. Преколница	ДВХУИ с. Преколница	0	16	Подготовка на извеждане на лица от СИ	Кюстендил	Налична с капацитет 16
28	ДВХФУ”Ильо войвода”	възрастни с физически увреждания (мъже и жени), нуждаещи се от постоянна грижа	Областта и съседни области	90	90	Осигуряване на постоянна грижа за хора с физически увреждания, нуждаещи се от 24 ч. обгрижване	Кюстендил	Налична с капацитет 90
29	ДВХУИ с. Преколница	възрастни с умствена изостаналост – жени нуждаещи се от постоянна грижа	Областта и съседни области	44	44	Осигуряване на постоянна грижа за хора с умствена изостаналост, нуждаещи се от 24ч. обгрижване	Кюстендил	Налична с капацитет 44
31	Център за развитие на уязвимите общности Дейност на НПО и общините	Етнически общности в неравностойно положение, уязвими групи в ромски квартали Деца и младежи, отпаднали от училище Семейства в риск Безработни	Кюстендил	0	1 център	Посредническа структура за социално включване на ромските общности. Здравни медиатори; Курсове за отграмотяване и квалификация; Образователни дейности, клубове по интереси; Запълване на образователни пропуски	Кюстендил (В близост до обособените ромски квартали.)	Нов за планиране и осъществяване с пряко участие на НПО и/или неформални инициативни групи от ромските общности
32	Превантивно-информационен център(ДДД)	Деца и младежи- наркозависими и в потенциална опасност от зависимост и други целеви групи	Кюстендил	0	200 потребители	превантивна корекционно- възпитателна дейност сред малолетни и непълнолетни.	Кюстендил	Планирана нова след 2012г.
33	Дом за стари хора (ДСХ)	Стари хора със затруднения в самообслужването, които имат нужда от резидентна грижа	Кюстендил	0	40	Резидентна грижа –постоянно 24-часово обгрижване.	Кюстендил	Планирана нова след 2012г. с капацитет 40
34	Дневен център за стари хора 1,2,3,4,5,6(ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Кюстендил		20 20 20 20 20	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации,медицинска грижа	Копиловци Ръждавица Коняво Драговищица Слокощица Жилени	Планирани нови след 2012г., всеки с капацитет 20.
35	Център за временно настаняване	Краткосрочна услуга за лица в риск	Кюстендил	0	10	Подслон, храна, активно посредничество за намиране на работа	Кюстендил	Планирана нова след 2012г-капацитет 10
36	СУПЦ	Лица с определена степен	Кюстендил	0	30	Комплекс от социални услуги насо-	Кюстендил	Планирана нова след

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2011	2015			
		намалена работоспособност навършили 16г.и деца в риск навършили16г.				чени към професионално обучение		2012г-капацитет 30
37	Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. места без достъп до услуги	Кюстендил	342	360	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед.грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.	Кюстендил	Налична - разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капаците-тите за обхващане на малките изолирани населени места
38	Обществена трапезария – <i>общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Кюстендил	50	50	Осигуряване на безплатна храна на хора с много ниски доходи или, които са без доход	Кюстендил	Налична, с капацитет 50
39	Обществена трапезария	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Кюстендил	200	300	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата	Кюстендил	Нова за планиране във вс. общини (финансирана чрез ФСП през зимния сезон или чрез общински бюджет)
40	Клуб на пенсионера - общинска дейност	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами	Кюстендил			Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно	Кюстендил	Налични Разширяване с нови дейности
41	Клуб на инвалида - общинска дейност	Хора с увреждания,, които имат възможност да се предвижват	Кюстендил		1 клуб	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно за хората с увреждания	Кюстендил	Налични и разширяване с нови дейности
42	Личен асистент <i>услуга в общността по национална програма и ОП"РЧР"</i>	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Кюстендил	130	260	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.	Кюстендил	Налична, за разширяване и включване като делегирана от държавата дейност след 2011г.
43	Социален асистент	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Кюстендил	10	30	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	Кюстендил	Планирана нова след 2011г.
44	Домашен помощник	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Кюстендил	10	30	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	Кюстендил	Планирана нова след 2011г.

Дата : 11.04.2011г.

Гр. Кюстендил